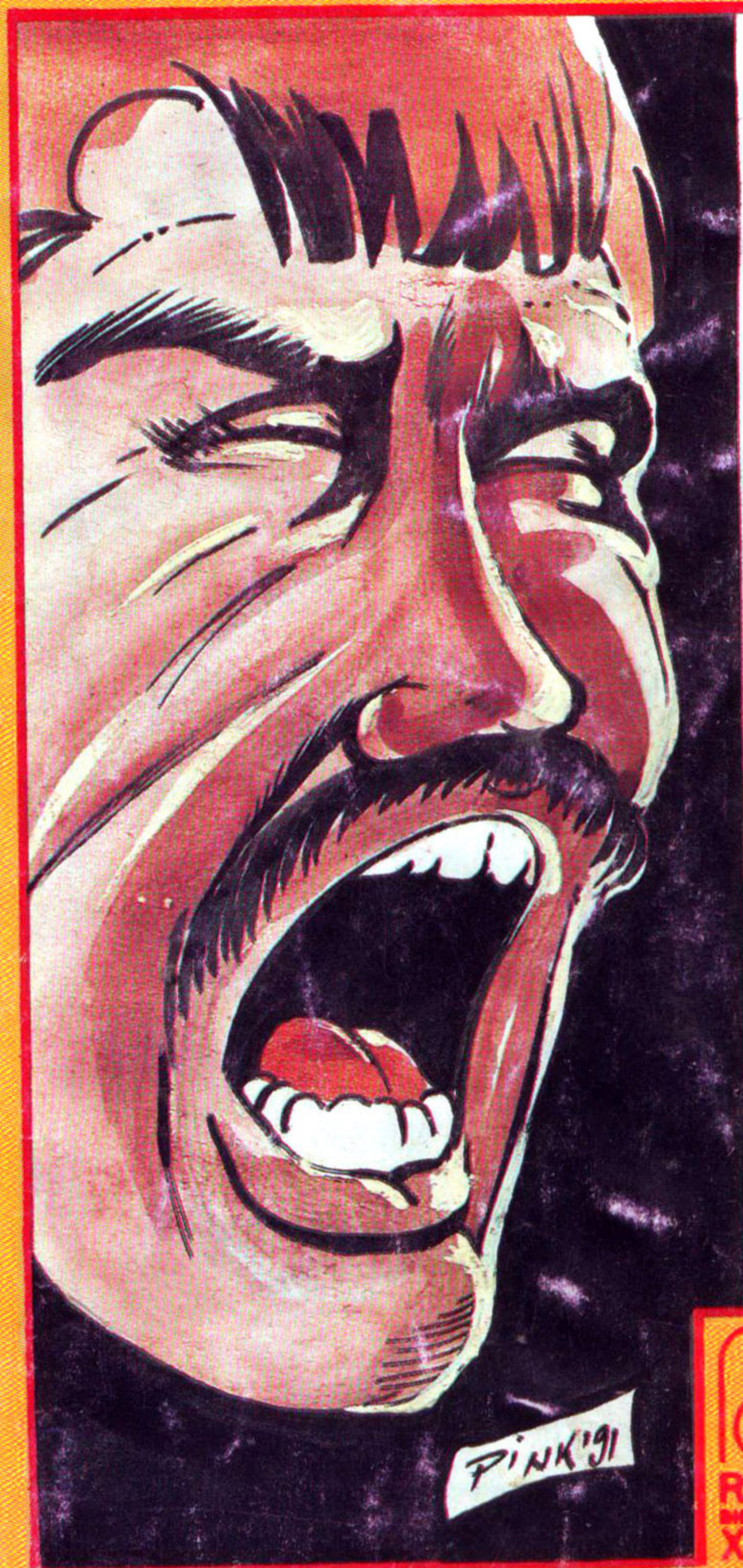

LUN, KRALJ PONOĆI

FREDERIK EŠTON

LUN OČEKUJE UBICU

BROJ 71 ● 220 DINARA

ROTO
BIBLIOTEKA
X-100

LUN – KRALJ PONOČI

71

1992

F. Ešton

LUN OČEKUJE UBICU

X-100

Urednik izdanja
GRADIMIR PAŠĆANOVIĆ

Recenzenti
PAVLE POPOVIĆ
JOVAN ČANADANOVIĆ

Lektor
VLADO RABAT

Naslovna strana
PINK

Izdaje i štampa NIŠJP „DNEVNIK“ Novi Sad, Vojvodanskih brigada 7, telefon 021/621-555 ● Žiro račun 65700-603-7711 ● Direktor „Dnevnika“ Miodrag Karadžić ● za izdavača: Ilija Vojnović ● Odgovorni urednik: Milorad Predojević ● Grafički urednik: Juliš Arvanitidis ● Sekretar redakcije: Zdenka Karabasil ● Korektor: Jovan Uglješin

YU ISSN 0353—1309

I

Ponekad, kad bi bio uzbuđen ili usamljen, Donald Sikert je govorio sam sa sobom. To se događalo i ove prolećne večeri, ispunjene nekakvim tajanstvenim dozivima daljine i vetrova. Ali najvažniji uzrok Donaldovog uzbuđenja ipak nije bilo proleće.

— Moram biti pametan i oprezan! — opominjao je samog sebe. — Kad dođe Džejn, ne smem početi! Ona je biolog, naučnik. . . Ta kisela reakcija protiv zračenja! To se moglo pretpostaviti! Kiselost sprečava kretanje bakterija i virusa. I sada, eto, reducira zračenje na polovinu. Džejn će vrištati od радости. . . Ne smem pomenuti nauku i eksperimente! Muzika, proleće, igra! Samo to! Kiselost. . . To je logika! Priroda je u toj oblasti uspostavila, izgleda, nekakvu ravnotežu. Ali, Džejn ove noći ne sme da čuje reč »kiselo«!

U tom razgovoru sa samim sobom prekide ga ulazno zvono, i on požuri da otvori. Džejn uđe, i bez pozdrava mu se baci u naručje. Telo joj je drhatalo, a onda provališe i prvi jecaji uzdržavanog plača.

— Donalde. . . To je strašno! Ona će biti ubijena! Moramo joj pomoći! — govorila je dok ju je Donald jednostavno prihvatio u naručje i odneo do velike naslonjače.

— Šta se dogodilo? Umiri se, i ispričaj mi sve po redu — reče Lun milujući joj vrat.

— Glorija mi je javila da dolazi. . . U podne smo ručale zajedno. Ništa mi nije pričala dok se nismo vratile u njen hotel. . . Onda mi je dala da pročitam. . . Pričala mi je o tim jezivim stvarima — nastavi Džejn Vittington, još uvek neodređeno.

— Ko je Glorija! — upita Sikert.

— Oh, Donalde! Ona je bela Besi!

— Kakva bela Besi? Ko je ta bela Besi?

— Besi Smit, čoveče! Glorija Dod je bela Besi Smit! — već ljutito objasni Džejn.

— Još uvek ne znam ništa — uzdahnu Sikert i spusti se na taburet uz naslonjaču.

— Ti misliš na nešto drugo. Već smo sto puta slušali ploče »Besi Smit Stori« i razgovarali o toj nenadmašnoj interpretatorki

bluza. Ne verujem da si zaboravio — objasni Džejn.

— Ta je živela pre više od trideset godina. . . Šta je sa ovom belom Besi? — osmehnu se Donald.

— Potresena sam onim što mi je rekla Glorija Dod, i zato sam počela nesređeno. Glorija je moja drugarica iz Čikaga. Ja sam pošla na studije biologije, a ona na konzervatorijum. Kasnije sam čula da je napustila studije muzike i da se uključila u jedan veliki ansambl, koji je sastavljen od poznatog »Balaj bigbenda«, kome se pridružuju izvrstan kombo, grupa pevača i grupa igrača. Oni su obišli sve gradove Amerike. Slušala sam ih i gledala u Vašingtonu pre četiri godine. Sada su na putu za Evropu — ispriča Džejn i predahnu.

— Ali, zašto su došli u London? Ovde su zabranjene priredbe džeza iz Amerike — upita Sikert.

— To je privatna poseta. Ceo ansambl je ukrcao na jahtu pariskog milionera Šarla Filibera. Odlaze u Pariz. Večeras će na jahti dati koncert. Glorija mi je dala dve pozivnice. Ići ćemo, zar ne? — odgovori Džejn i spusti glavu na Sikertov dlan.

Njena prirodna zlatna kosa rasipala se po naslonu fotelje i oko • Sikertovog lakta. Njene crne oči, čud prirode, kao kada crnokosa žena ima plave oči, gledale su voljenog čoveka. Sikert se podiže da je poljubi.

U predahu upita:

— Zašto si bila tako uzbuđena? Drhtala si kao preplašena košuta.

Džejn se jače privi uz njega, i desnom rukom otvori ručnu tor-

bu, koja se nalazila na stočiću pored nje. Izvadi jedan list novina i pruži ga Sikertu. On ga prvo pogleda sa jedne, pa sa druge strane, a zatim počne da čita:

NOVO UBISTVO ČLANA »BALAJ BIGBENDA«. Uz leš pete žrtve nađena imena onih kojima ubica preti. Slavna Glorija Dod treba da bude deseta žrtva. Misterija zločina kao prokletstvo progoni prvi veliki crno-beli ansambl. . .

— Čuo sam za prva četiri ubistva — reče Sikert ne podižući pogled sa novinskog lista. — Izgledalo mi je da se radi o nekom rasističkom fanatiku. . . Kako je moguće da ni sada policija ništa ne postiže?

— Strašno je, i zabrinjava. Glorija mi je pričala da je ubica morao saznati za put ansambla u Evropu još pre nego što je to bilo objavljeno — dodade Džejn.

— Otkuda ona to zna?

— Dobila je pismo u kome joj neko piše da će je stići kazna »zajedno sa onim pijancem«, makar pobegla i na kraj sveta.

— Ko je »pijanac«? — upita Sikert.

— Ona veruje da ubica misli na nekog O'Kifija — odgovori Džejn.

•Odmah posle ponoći čuo se vrisak pred ulazom u stan Džima Risinga, crnog saksofon-tenora, koji se vraćao sa koncerta u Ričmondu u svoj njujorški stan kod Floral parka. Rising je nađen mrtav. Utvrđeno je da na ubijenom ima dve povrede. Prva je od udara kojim je ošamućen i nalazi se na potiljku, a druga usred glave i potiče od male ek-

splozije nekakvog projektila gurnutog u uho. . . »

— Ubistva postaju sve gadnija — primeti Sikert, uzdahnuvši.

»Smrt ubijenog saksofoniste povećava broj žrtava koje su pale iz sasvim nerazumljivih pobuda, što otežava istragu. Rising je peta, ali, izgleda, ne i poslednja žrtva. Pored njegovog leša nađeno je pismo u kome piše: »Džim Rising je peti koga osuđujem na smrt. Sada na red dolaze Džon Holding, Sju Noulen, Keb Spargo i Glorija Dod.«

Monstruozni ubica vrši čudan izbor svojih žrtava. Džon Holding je snabdevač ansambla i rezervni bubnjar, Sju Noalen je simpatična vokalistkinja, crkinja iz Nju Orleansa; a zatim dolazi pretnja Kebu Spargou, već starijem igraču ritualnih igara, i mladom reditelju Baku Vintersu, koji ponekad nastupa i kao klavirista. Peta žrtva treba da bude već slavna vokalistkinja džeza Glorija Dod. Ona je u sebi ujedinila najlepše osobine Besi Smit i Ele Fildžerald. Zašto ubica preti ovoj zvezdi džeza? Odgovora nema. Možda bi odgovor otkrio i ubicu. . . »

— Najgori zločin je onaj koji se vrši bez motiva i manijački. Policija je nemoćna već čitave dve godine. Svakih pet meseci gine po jedan član tog ansambla — zaključio Sikert nabravši čelo.

U glavi mu se javljala misao da susret Džejn i Glorije predstavlja smetnju dobrom raspoloženju koje je hteo da održi ove noći. »I taj koncert na jahti biće pod oblakom zločina i pretnji«, pomisli ustajući.

Kad donese limunade, približi se devojci i zagleda joj se u oči, a zatim je upita:

— Želiš li da ideš zbog muzike, ili zbog Glorije?

— Zbog oboje — odgovori Džejn. — Volim džez. . . Možda zato što ga slušam od detinjstva. Čim sam čula prvi bluz osetila sam da ta muzika pripada ljudskom rodu na jedan neposredan način. Džez je muzika plantaža i brodova, pejzaža i verovanja, bogatih i siromašnih, berbe pamuka i ljubavi, rata, žalosti i veselja, bezumlja i mudrosti. . .

— Tvoj pogled postaje čudan, dublji — šapnu joj Donald slušajući njeno nabranje.

— Volim i Gloriju. Kad smo imale po šesnaest godina, ona je žalila što nije muškarac, i što ne može da se bori za pravdu. Oduševljavala se pločama Čika Veba, koji je svetu otkrio Elu Fildžerald . . . Glorija je divna. Plače zbog prljavog kućeta koje su isterali. . . Nikom nije učinila zlo. I nju hoće da ubiju! — govorila je Džejn, uzbuđujući se sve više.

II

Do jahte »Orbeo«, koja je bila ukotvljena u velikom meandru temze kod Deptforda, Donald i Džejn stigli su čitav sat pre nego što je brod trebalo da isplovi. Bilo je predviđeno da »Orbeo« krene niz reku i da se zaustavi na ušću Darenta, odakle se pruža divan pogled.

Goste je na gatu dočekivao mladi i okretni bogatašev sekretar. On je uzimao pozivnice i svakom gostu pružao zlatom

štampanu karticu sa programom, brojem kabine i ljubaznim pozdravom domaćina. Iz programa se videlo da je povratak u London predviđen rano ujutro, ali gosti su pozivani da se zadrže na brodu i sledećeg dana.

Penjući se na jahtu, Džejn i Donald ugledaše kako palubom žure sredovečan muškarac i plavokosa žena vitkog stasa.

— Džejn, draga, stigla si! Tako se radujem! — rekla je Glorija Dod, jer je to bila ona, sa vlasnikom broda.

— Dobro nam došli! Srećan sam što na svom brodu vidim slavnu naučnicu Vitington i gospodina Sikerta, čuvenog kralja ponoći! — brzo je govorio vlasnik broda.

Glorija je već bila ispričala Šarlu Filiberu koga je pozvala na ovaj koncert. Zato je pazila da budu na ulazu u brod kad Džejn i Donald stignu. Donald Sikert bi više voleo da se tu nije znalo o njegovom prisustvu, ali sada se nije moglo više ništa, pa se ljubazno upoznao sa Glorijom i domaćinom. Uskoro su njih četvoro bili u malom brodskom salonu, u koji se stizalo posebnim prolazom, kojim nisu mogli da uđu nezvani gosti.

— Pričajte nam o sebi — počeo Filiber obraćajući se Džejn i Donaldu. — Toliko sam slušao o vama! Gospođica Dod takođe mi je čitavo poslepodne pričala o svojoj drugarici iz detinjstva.

— Vrlo je ljubazna gospođica Dod — odvrati Sikert. — Nije zaboravila Džejn, i zato smo imali sreću da upoznamo i vas, gospodine Filiber.

Bogataš se zadovoljno osmehnu. Znao je da treba izdržati prve minute razgovora, dok se savladaju neodlučnost i nepoverenje prema nepoznatom.

— Džejn mi je pričala o izvanrednom orkestru i grupama koje gostuju kod vas — nastavi Sikert.

— Moji gosti su tek jedna četvrtina ansambla. Jahta nije toliko velika da smestimo sve umetnike i goste. Ali, ono najbolje iz tog ansambla je već na brodu — objasni Filiber.

Sada se Donald Sikert obrati Gloriji Dod:

— Kako se osećate na moru, i ovde na ulazu u Evropu?

— Mnogo bolje nego što sam očekivala. Prvi dan u Londonu provela sam sa Džejn. Vi znate šta njeno društvo znači za svakog pa možete pogoditi šta tek znači za mene, njenu školsku drugaricu — dogovori Glorija.

Dok je govorila, laka senka tuge pređe joj licem, ali se brzo savlada, i pogled joj ostade veseo i pun ljubavi.

Razgovor prekide kucanje na vrata salona. Pojavi se mlad i u svečano odelo obučen mornar. Obrati se vlasniku jahte i pruži mu jednu ceduljicu.

— Hm! Nekakav nezvani gost hoće na brod — reče brodovlasnik okrećući se prema Gloriji. — Amerikanac je, i zove se Henri O'Kifi?

— Ah, zar je stigao?! — uskliknu Glorija. — Molim vas, gospodine Filibere, učinite da ga prime kao i sve ostale goste.

Sikert se seti imena čoveka spomenutog u onom pretećem pismu koje je dobila Glorija

pred odlazak za Evropu. Nagnuo se prema Džejn i šapnuo:

— »Pijanac« je stigao tragom, preko okeana.

Džejn se trže i pogleda Gloriju.

— To je čovek koji je spomenut u onom pismu? — upita je ne bez uznemirenosti u glasu.

Glorija je treptala očima, i kao da iznenada odluči, poče da priča:

— Da, to je O—Kifi, tvorac ovog ansambla. On je napisao istoriju džez, od onih dana kad su odbačene vojničke trube i urođenički bubnjevi u Nju Orleansu oglasili spiritualnu muziku, improvizovanu pod snagom čistih osećanja. Henri je prikupio svaki podatak o džezu... Sve od spiritualnog, pa preko njuorleanskog, čikaškog diksilenda, koledžeza i be-bopa... Sačuvao je uspomenu na sve one divne muzičare od Boldena do Tristana... On je shvatio da je »crni« džez delo divnih ljudi, isto kao i »beli«, i da su oba potrebni ljudima. Odlučio je da organizuje ansambl sastavljen od crnaca i belaca. I stvorio ga je, uprkos pretnjama i napadima...

Glorija tu zastade. Brzo pokretanje njenih grudi pokazivalo je da je uzbuđena.

— Kako je, onda, potisnut? — upita Džejn.

— Poslovni ljudi su shvatili da za Balaj bigbendom može poteći reka novaca. Udružili su se menadžeri i zločinci... Henri je morao da vodi tešku brobu... Bivalo je sve teže. Sve češće je alkoholom olakšavao muke... Postao je pijanac koga više nije bi-

lo teško izbaciti... — nastavila je Glorija.

— Kako to da je stigao čak ovamo? — upita Sikert.

— On ide za ansamblom već tri godine. Mislim da je za put u Evropu potrošio poslednje dolare... Prisustvuje svakoj priredbi. Ide za ansamblom kao uklet, kao večna opomena koliko ljudsko srce može da bude nezahvalno — objasni Glorija, i u krajićima očiju ukazaše joj se suze.

Ona ih obrisa malom maramicom, i osmehnu se, kao da traži oproštaj.

— Ostavimo tog siromaha. Biće mu dobro na brodu, ako se ne opije, i ne bude pravio nezgode — reče Filiber.

U tom trenutku iz salonskog zvučnika začu se obavest: — Svi očekivani gosti su stigli na brod. Dižemo most i krećemo!

— Odlično! Pogledajte svoje kabine, i spremite se za veselje — reče Filiber.

Sikert i Džejn Vittington ustadoše i podoše na palubu, da pogledaju osvetljeni grad.

— Izgleda mi da Glorija nije ravnodušna prema tom O'Kifiju. — reče Sikert.

— To je očito. Ona i sama kaže da voli tog nesrećnog čoveka, ali nije sigurna kakva je to ljubav — odgovori Džejn.

— Nije nam rekla sve o njemu. Ipak mi je čudno što je dozvolio da mu otmu ansambl — nastavi Sikert.

— To je zagonetka koju nije shvatila ni Glorija. Niko ne zna zašto je O'Kifi jednostavno jednog dana prestao da vodi posao.

— Jesu li zagonetna ubistva počela posle njegovog povlačenja? — upita Lun.

— To ne znam. Glorija je spomenula pretnje koje su stizale dok je ansambl vodio O'Kifi, ali ne sećam se da je bilo reči i o ubistvu — zamišljeno odgovori Džejn.

III

Koncert je počeo spiritualnom muzikom, koja je vezivala svu pažnju, i čovek se osećao prosto zarobljen, opkoljen nekakvim pretnjama, sputan nevidljivim koncima... Zatim je muzika zategla sve sponse, i snažnim ritmom razbila ono što ju je sputavalo. Bubnjar je sve besomučnije udarao, kao da hoće da dotuče sve mrsko u životu. Truba kao da je objavljivala radost pobe.

Otimali su se uzdasi, nestale su poze zauzete pred početak muzike, i udovi počеше da poigravaju u ritmu džeza...

Vrhunac uzbuđenja predstavljao je istup starog sedokosnog crnca Džoa Balaja, čuvenog svirača na trubi, čije je ime nosio ansambl. On je bio čovek dobroćudnog izraza, gojazan i umornog izgleda. Ali kad je zasvirao, beonjače su mu postale dvostruko veće, a lice mu je zasvetlelo snagom. Slušaoci su se uzbuđivali do te mere da su ponekom navirale suze na oči.

Kad je nastala pauza, london-ske dame brzo su popravile skutove haljina i zbunjeno su pokušale da zauzmu dostojanstvenu pozu. Samo je jedna, zaneta onim što je slušala, još uvek sedela razmaknutih nogu i sa rukama na butinama.

Nova grupa svirača zauze mesta i grunu muzika. Svirali su

u ritmu spiritualne crnačke igre, koji je sve više dobijao u zamahu.

Između gostiju su nećujno klizila mrka tela. Na čelu igrača bila je crnkinja, punih usana i dugonoga... Mnogi su pokušali da je opišu, ali sa malo uspeha. Nije bilo u pitanju samo ono što se videlo. Istina, i to je bilo veoma izazovno, savršenstvo prirode. Teško je bilo opisati ono što je zračilo iz te igračice, čiji je svaki nerv treperio sa zvucima muzike, i čiji je svaki pokret bio u skladu i sa najneočekivanijom improvizacijom vodećeg instrumenta.

Tu igračicu zvali su »Crna Marihuana«, jer je delovala opojno... Igrala je praćena dve-ma mladim i temperamentnim igračicama, i petoricom igrača.

Bila je to Šeli Džemblin, »Otrov iz Harlema«, kako su je nazivali protivnici džeza. »Crni Andeo«, kako su je nazvala njena tamnoputa braća.

Svi prisutni padali su u ekstazu. Donald Sikert napreže snagu da ostane sposoban da zapaža. Podiže pogled ka tavanici. Na jednom se trže. Baci se ka prolazu i jurnu prema vratima, jer je ugledao jednu ruku kako se pomerila kroz otvor na tavanici.

Ta ruka držala je revolver, i nišaniła u bubnjara Džona Holdinga. On je bio rezervni bubnjar i snabdevač ansambla. Visoki i crnokosi beli mladić oduševljavao se igrom Šeli Džemblin, a kao nagradu za trud stekao je pravo da svira kad ona nastupa. Znao je da bubnja tako da je i sama Šel gubila dah.

— Stoj! — viknu Lun, iskočivši na palubu.

U tom trenutku bubnjanje i igra su dostigli vrhunac. Bila je to ekstaza zvuka, pokreta i publike. Većina prisutnih je bila ustala, i igrala.

Odjeknuše pucnji, koje niko ne bi čuo da bubnjanje ne prestathe.

Mladi Holding pade preko velikog bubnja, i njegova krv oboji osvetljenu membranu.

Lun nije bio poneo oružje, pa pade prema ubici golim rukama. Mrak pored zida ga zaštiti, i preostala tri kuršuma iz ubičinog oružja promašise. Samo jedan zapara kožu na Lunovoj cevanici.

— Nećeš mi umaći! — viknu Lun, i u nekoliko skokova, nađe se pred ubicom. Tek tada vide da je to čovek džinovskog rasta, samo u kupaćem kostimu. Lun ga zgrabi snažnim zamahom, ali napadačevo telo je bilo namazano uljem, i skliznu mu iz ruku kao riba.

Ubica baci ispranjeno oružje preko ograde i htede da skoči u reku. Lun ga preduhitri, uhativši ga oko pojasa. Svališe se iza vitla, pokrivenog cirađom.

— Udaviću te! — viknu ubica i svoje ogromne šake sklopi oko Lunovog vrata.

Robusni čovek zaista je imao neverovatnu snagu, i pretnja mu nije bila prazna priča. No Lun, je načinio onaj strašni tatarski zahvat, probijajući noktima protivnikovu kožu iznad ključne kosti, i razdirući tkivo, tako da prsti zgrabe kost.

Ubica urliknu.

— Predaj se! — viknu Lun,

osećajući kako se izbezumljeni napadač svaljuje na bok.

— Dolazimo! Držite ga! — vikao je neko.

Svetlo reflektora osvetli taj deo palube. Bat koraka oglasi dolazak pomoći. Ubica se baci na Luna, i pokuša da ga ujede zubima.

Ali, u tom trenutku odjeknu pucanj. Ubica naglo klonu. Iz glave mu šiknu mlaz krvi.

— Hteo je da vas zakolje zubima! — uzviknu čovek koji je u ruci držao mali revolver.

Lun ustade teturajući. Gledao je čoveka koji je stajao s revolverom u rukama.

— Ja sam ga... Ubio sam čoveka... To je užasno! — mucao je ovaj potresen.

— Nije trebalo da ga ubijete. Čemu vam služe ruke? — ljutito reče Lun i sede na vitlo.

Tada dotrča Džejn.

— Jesi li povređen? — upita preplašeno.

— Nisam, draga — uteši je Lun, i prihvati njenu ruku.

— Je li to ubica? — upita Džejn.

— Da... On je pucao u bubnjara — odgovori Lun.

— Je li još živ?

— Ne... Onaj gospodin ga je dokrajčio.

— Šta? Pa to je Clorijin menadžer, i sada šef ansambla! — iznenadena uzviknu Džejn.

— Kakva nezgoda! Ta šeprtlja! Ubio je ubicu, i tako nas omeo da nešto saznamo — gundao je Lun.

U tom trenutku stiže i slavna pevačica. Ona pride zbunjenom menadžeru, koji je drhtao, okrenuvši glavu, da ne bi gledao mrtvaca.

— Užas! Video sam kako je hteo zubima... Hteo je da pregrize vrat Džejninom prijatelju... Ah, Glorija! Tako mi je teško — jadao se menadžer.

— Morao si, Daglase. To ne sme da te muči — tešila ga je Glorija.

Dodir njene ruke umiri Daglasa Lajona.

Taj čovek, srednjeg rasta i širokih, snažnih ramena, spadao bi u lepše muškarce da mu linija donje vilice nije bila suviše četvrtasta, što je kvarilo harmoniju ostalih crta lica.

Glorija ga dovede do Luna.

— Nisam imala prilike da vas ranije upoznam. Ovo je Daglas Lajon, šef našeg ansambla, a uz to i moj menadžer. Gospodin doktor Donald Sikert i doktor Džejn Vitington. Oni su naučnici, a ja baš nisam upućena u tajne nauke — pokušavala je Glorija da popravi raspoloženje.

Iz zvučnika se začu prvo krčanje, a onda glas kapetana jahte:

— Molim sve prisutne da ostanu mirni. Neposredni učesnici nemilog događaja neka ostanu na svojim mestima. Već smo pozvali policiju. Ostali gosti neka pođu u svoje kabine, i sačekaju. U ime gospodina Filbera izražavam žaljenje zbog nemilog događaja.

Na palubi ostadoše samo mrtvac, menadžer Lajon i Donald Sikert.

Svetla Londona bila su vidnija. Hiljade svetiljki i reklama. Lun je gledao prema gradu, razmišljajući šta da uradi. Nije mogao dozvoliti da ga policija fotografije, uzme mu otiske i ispituje ga.

Dok je gledao prema gradu, iza leđa začu korake. Naglo se okrenu i ugleda čoveka koji se klatio uz ogradu. Bilo je očito da je pijan.

— Ko ste vi? — upita ga Lun.

— Niko... Baš niko... Ubili jadnog Holdinga... Tu je, ha, još neko mrtav — mucao je pijani čovek.

— O'Kifi, šta ćete ovde? — ljutito upita Lajon.

— Došao sam da vidim. I da udahnem malo vazduha... Ali, ovde smrdi na ubice, pih! — gundao je pijani O'Kifi. — Ovde sam... Ali nisam ovde iz razloga, koji su vas doveli, Daglase... zar ne, Daglase Lajone?

— Odlazi, pijana svinjo! — viknu Lajon.

Luna začudi ta mržnja. Je li to Lajon osetio krivca?

Lun se povlačio kroz mrak. Prepirka dvojice ljudi dala mu je mogućnost da se neprimetno udalji.

Stade uz rezervni čamac, i brzo skide sa sebe večernje odelo. Uze iz džepa na sakou tanku crnu vreću i strpa u nju odelo, a zatim skliznu preko ograde.

Plivao je u hladnoj vodi. Niko nije primetio kad je napustio brod. U mraku ugleda obrise jednog ukotvljenog šlepa. Uskoro se popeo na šlep, prepun kamena.

— Ko je to, do crnog vraga? — upitao je čuvar, koji iziđe iz kabine, u kojoj je titrala plavičasta svetlost gasne peći.

— Malo sam popio... Ali sve mi se čini da su me mangupi bacili u vodu... Platiće mi za to — gundao je Lun, imitirajući pijanog čoveka.

Cuvar šlepa poče da se smeje, i pokaza prema peći.

— Osušite se, čoveče! Prolećne noći su opasne.

Lun otvori svoju nepromočivu vrećicu i pruži čuvaru pet funti. Ovaj prinese novčanicu peći, i prosto poskoči kad vide šta je dobio.

— Sad ću ja skuvati čaj! Samo se smestite. Evo ovde imam čebe. Treba li vam još šta?

— Dobro bi mi došlo jedno radno odelo — odgovori Lun.

— Imam ga, imam — požuri čuvar.

Uskoro je Lun bio u suvom radnom kombinezonu. Svoje večernje odelo ostavio je čuvaru. Zatim gurnu prema obali dasku. Stegnuviši starcu ruku, ode preko daske, na obalu, u mrak, baš u trenutku kad reflektor jednog policijskog čamca kliznu po vodi u blizini šlepa.

IV

Policija je dugo vršila istragu na jahti Šarla Filibera. Utvrđeno je da svi prisutni imaju alibi i da niko nije poznavao ubicu.

Leš mrtvog ubice je brzo identifikovan. Bio je to njujorški gangster Kliford Emons, koji je u Sjedinjene Države došao pre petnaest godina iz Engleske. U velikoj luci bio je poznat kao Klif Gorila. Taj nadimak je verovatno dobio zbog svojih dugih ruku i ogromne snage. Proteran je iz Sjedinjenih država zbog nekog manjeg prekršaja, i zbog toga što nije bio sredio formalnosti oko useljavanja. Tako je stigao u London, i tu nestao. Ali protivanje iz SAD bilo je dovoljno

da londonska policija dobro sačuva sve podatke o Klifordu Emonsu.

Sada je bio mrtav, i time su svi konci presečeni. Nespretnost Daglasa Lajona učinila je da propadne prva velika šansa u rasvetljavanju misteriozne zaverе protivu umetnika velikog ansambla.

Prepričavajući detalje, i spletkareći oko prisutnih ličnosti, noseći fotografije muzičara i ostalih članova trupe, pričajući o sumnjama i mogućnostima, svi listovi su spominjali i Luna.

»Tajanstveni kralj ponoći nestao, razočaran smrću ubice« — pisao je list koji je mnoge Siker-tove podvige pratio sa blagonaklonošću.

»Misterija bekstva Luna, kralja ponoći« — glasio je naslov u večernjim novinama.

»Lun je ovoga puta pogazio zakon. Nije ostao da svedoči, samo zato da bi sačuvao svoju tajanstvenost. Policija mora jednog dana rasvetliti tog čudaka. Ko garantuje da je pucao baš gangster Kliford? Možda je to bila samo vešta igra, u koju se nespretno umešao gospodin Lajon« — intrigirao je jedan novinar.

»Veruje se da će Kralj ponoći tražiti stvarnog krivca. Lun je izazvan. On će se osvetiti. Lun će i ovoga puta biti naka pravde, ako to već ne može činiti bude policija« — proricao je časopis koji je već pola godine pređivao Ar-tur Markinč.

Bučno je raspravljano i o prisustvu Džejn Vitington.

»Čudna koincidencija: dr Džejn Vitington, poznata naučnica u oblasti biologije, školska

je koleginica prvakinja ansambla Glorije Dod. Džejn Vitington je često tamo gde je i Donald Sikkert. »Kralj ponoći« je u Čikagu spasao od gangstera ovu retku lepoticu u krugovima naučnika. Tada je Džejn napustila svoju domovinu, i stalno boravi u Londonu. Nije li to znak da se tajanstveni Lun umešao u najveću zločinačku aferu decenije? — pisao je nedeljni list.

Tek četvrtog dana se saznalo da je bio osumnjičen, i uhapšen, izvesni američki državljani Henri O'Kifi, ali da je pušten, zbog nedostatka dokaza. Listovi su nadugo prepričavali izjave prisutnih i onih koji su vršili istragu. Opširno je objašnjeno da je O'Kifi tvorac ansambla, da ga je, potom, iz neobjašnjivih razloga napustio, ali ga stalno prati, u stopu.

»Prvo ubistvo člana ovog ansambla dogodilo se tri meseca posle O'Kifijevog odlaska sa mesta šefa velikog crno-belog ansamla.«

»Kafa s mlekom pokazala se kao fatalan napitak« — pisao je jedan list čiji su urednici marljivo isecali članke i fotografije iz starih američkih časopisa.

Petog dana policija je morala da dozvoli da jahta isplovi put Francuske. Ostalo je još samo tri dana do najavljenog nastupa »Balaj bigbenda« u Parizu.

I dok je jahta »Orbeo« isplovljavala iz Londona, brze štamparske mašine otiskivale su vesti:

»Sju Noulen nije izdržala.

Posle smrti nedužnog bubnjara »Balaj bigbenda« zločinačka pretnja nadvila se nad crnu pevačicu Sju Noulen. Ona nije iz-

držala, i napustila je ansambl. Ostala je u Londonu i vratiće se u Sjedinjene Države. Tvrdi da je svaka pretnja ostvarena, i neće da bude sedma žrtva monstruozne zločinačke zavere.

Hoće li sledeća žrtva biti Keb Sarago, stari crni igrač iz grupe Šeli Džemblin? Možda bekstvo neće spasti život Sju Noulen.«

Slušajući istu vest na radiju, u kabini »Orbea«, sedele su jedna uz drugu Glorija Dod i Džejn Vitington. — Oni će je ubiti. Ja to znam. Pokušao je da pobegne i Ol Bilbi. Ol je bio treća predviđena žrtva. Pobegao je iz Kanzas, a ubijen je u Rio de Žaneiru. Niko ne može pobeći — pričala je Glorija, sva u groznici.

— Umiri se, draga. On će nam pomoći — umirivala ju je Džejn.

— Ko? — trže se Glorija.

— Donald... Lun je obećao da će štititi ansambl. On može mnogo — odgovori Džejn.

— Ti ga voliš, zar ne? — upita Glorija.

— Mislim da ga mnogi vole. To nije prava reč za ono što ja osećam prema njemu. Čula sam jednu orijentalnu pesmu o devojci koja voli jednog čoveka toliko da mu ne bi htela biti žena, ako bi je zaprosio, ali bi ga otrovala ako se oženi drugom. Nešto slično osećam i ja, ali bez pomisli na trovanje. On je drug, ljubavnik i potpuni muškarac, sposoban da bude apsolutno veran u svakoj toj varijanti. Nikada ne bi htela da mu budem žena — pričala je Džejn, zaneta, a oči su joj svetlele toplim iskrama ljubavi.

— Da, ti ga zaista mnogo voliš — prekide Glorija njen zanos i

poetsko pričanje o voljenom čoveku. — Zato ti se i čini da on može učiniti čudo. Ne, draga Džejn, on ne može ništa protiv tih čudovišta koja su se okomila na »Balaj bigbend«.

— Moram ti ispričati sve o njemu. Onda ćeš znati da nada u njega nije uzaludna — dodade Džejn.

Dok je jahta izlazila na pučinu Lamanša, Džejn je pričala o nameri gangstera da od mladog i sposobnog Donalda Sikerta stvore velikog zločinca. Školovanje, veštine, sport, muzika, i sve drugo čime se Donald bavio, samo su oplemenili njegovu ličnost. I on se okrenuo protiv zločina. Uporedo je učio, diplomirao pod tri ili više imena na raznim univerzitetima, razne grane nauke, borio se protiv zločina, i stizao da bude drug i prijatelj onima koje je voleo.

Džejn je znala lepo da priča, a znala je i svaki detalj iz obračuna tada još nepoznatog mladića sa zločincima, koji su mu dali nadimak »Lun, kralj ponoći«. Zločine su oni izvršili, a pripisivali su ih Sikertu. On ih je kaznio za ta nedela, onda su došle borbe s bandom otmičara, zatim sa velikom razbojničkom družinom koju je vodila najlukavija žena Londona. S najviše oduševljenja Džejn je pričala o svom prvom susretu s Lunom:

— Očekivala sam da će doći stari profesor, i bila sam zbunjena kad se pojavio čovek još savršeniji od junaka koje u mašti stvaramo u danima rane mladosti — pričala je.

Sati su prolazili, i jahta se približavala francuskoj obali.

*

Za to vreme Lun je imao pune ruke posla. Zvao je starog inspektora Diksona, i zamolio ga da potpomogne jedan mali poduhvat.

— Jeste li čitali vesti o džez-orkestrima i grupi iz Sjedinjenih Država?... Da, da! Mora se učiniti nešto da prestanu ta besmislena ubistva — govorio je Lun.

— Šta ja mogu tu da učinim? — pitao je inspektor.

— Radi se o Sju Noulen. Ona je napustila grupu...

— Do vraga, Sikerte! Zašto večno bežite od policije? Razmotrite to sa inspektorom Rejnsonom. Uvek potežete mene... Bar da ste došli da vas jednom čestito vidim — gundao je Dikson.

Dikson je bio ostareli inspektor, koji je čitavu deceniju gonio Donalda Sikerta, sa zadatkom da ga pronađe i izvede pred sud. Ali to mu nikad nije uspelo. Prećutno su državni tužilac i policija prestali da optužuju Luna. Ali nikada nisu mogli da uguše želju da ga uhvate i da ga dobro saslušaju. Možda bi Dikson i uspeo da uhvati Luna, da ga u međuvremenu nije zavoleo. Dikson je zavoleo ovog pustolova, tako slavnog i poznatog širom sveta.

— Ne, dragi inspektore, ne možete me odbiti. Ja moram da zaštitim umetnike. Sa njima je i moja Džejn — nastavljao je Lun.

— Ta devojka je divna... Hm, zbog nje bih vam pomogao. O čemu se radi? — popuštao je Dikson.

— Poslaću vam Samjuela Makfersona. Učinite da ga odre-

de za pratioca Sju Noulen. Imam pismo za nju, i ona će pristati. Samjuel je malo nespretn, ali neće dozvoliti da je neko ubije — objasni Lun.

— Pošaljite tu strvinu! Taj mornar je najdivnije čudovište koje znam. Ipak mu recite da mnogo laže. Kad je prošli put dolazio, nalagao mi je vazdan stvari. Te kako vi imate podzemne laboratorije, ali on ne zna gde su, te kako imate deset tajnih skloništa u Londonu, ali on ne zna gde su... A tek ono o ronjenju u Karipskom moru! Pa priča o zlatu na starim brodovima, kao da je mulj postao zlato... — raspričao se Dikson.

Lun ugrabi trenutak kad je inspektor morao da predahne, pa reče:

— Hvala, stari prijatelju! Odlazim! Sve najbolje!

— Halo, Lune! Čekajte, vražji sine! Halo! — uzalud je vikao Dikson.

U slušalici je škljocnulo, veza se prekinula.

V

Na petom spratu hotela »Tatler« sedela je na ležaju uplašena Sju Noulen. Slušala je radio, okružena hrpom novina. Znala je da policija pazi na prilaz njenoj sobi, ali nije mogla da uguši strah.

Najteže u svemu bilo je to što nikako nije mogla da shvati zašto neko hoće baš nju da ubije. Ona je celog života samo pevala. Još u Kansas Sitiju, kao devojčica. I posle, u kabareima i na sedeljama u crnačkoj četvrti.

Kad ju je pronašao Henri O'—Kifi, bilo joj je devetnaest godina. Postajala je lepa. Kukovi su joj se bogato raširili, a grudi postale čvrste, izazovne. Mladi crnci su je obletali svakakvim predlozima. Baš se dvoumila sa kojim da pođe, kad je došao O'Kifi, i jednostavno joj dao sto dolara i odveo je u hotel, ka ostalim članovima svog velikog ansambla. Otad je pevala, veselila se sa prijateljima u ansamblu, odlazila ponekom u noćne posete, ili primala u svoju sobu kojeg od tih divnih mladića.

I to je bilo sve. A ipak hoće da je ubiju. Suze su joj lagano tekle. Raspakova mali gramofon i stavi ploču, tužni bluz. Pevala je i ona.

Njeno pevanje prekide zvonjenje telefona. Javio se portir i reče da policijski narednik Smit moli da ga primi, jer je došao izvesni gospodin Makferson, koji ima pismo od gospodina O'Kifija.

— Neka izvole k meni — odgovori Sju i požuri da promeni haljinu i da uredi kosu.

Uskoro pred crnu pevačicu dogega krupni mornar Makferson. Njegova gusta kuštrava kosa odmah se svidela devojci.

— Meni je naređeno da vam budem pratilac — obrati joj se Makferson.

— Inspektor Dikson i moj inspektor Tejns mole vas da uzmete ovog čoveka za stalnog pratioca — reče narednik.

— Ali, to je nemoguće... Ja nemam novca... Ne mogu da dozvolim sebi takvu pratnju — promuca Sju zbunjeno.

Narednik slegnu ramenima, a Makferson se toplo osmehnu.

— Pročitajte pismo koje vam šalje gospodin O'Kifi. O plaćanju nema ni govora. Lun mi je rekao da budem uz vas.

Pevačica otvori pismo. Čitala je s vidnim uzbuđenjem:

»Draga Sju,

Sumnjiče me, klevetaju i progone, ali znam da ćeš mi ti verovati. Pišem ti ovo zato što to traži od mene onaj čovek koji je hteo da uhvati ubicu. To je Donald Sikert, poznatiji kao Lun, kralj ponoći. On se bori protiv zločina. Sada je odlučio da zaštiti tebe i ostale kojima zločinci prete. Šalje ti mornara Makfersona. Imaj poverenja u tog čoveka. Henri O'Kifi.

— Divan je Henri! Učinjena je strašna nepravda prema njemu — uzdahnu Sju.

— Ja odlazim — javi se narednik, i prinese ruku obodu svoje kape.

— Hvala vam, naredniče! — reče mu Sju.

Makferson je stajao kraj zida.

— Sedite... Ne znam kako zamisljate svoju... kako da kažem... Hoćete li morati biti stalno pored mene? — promuca Sju, ostavši sama sa Makfersonom.

— Ja ću vas čuvati! — odgovori Makferson jednostavno.

— Kako? — upita Sju.

Makfersonove oči se raširiše. On ni sam nije znao kako. Zato počuta, zbunjen.

— Imate li neki plan? — upita Sju.

— Imam. Tu je moj kolt — odgovori, i stavi ogromni revolver na sto. — Zatim, tu su moje pesnice.

Spustio je šaku na tanku ploču stola.

Daska puče, i provali se, a Makferson zbunjeno pogleda svoju čvornovatu pesnicu. Sju se nasmeja.

Kontakt je bio uspostavljen. Makferson je zauzeo ne samo mesto pored Sju, nego i dobar deo njenog srca.

Predveče joj je već pričao o svojim lutanjima sa Lunom.

Tek kad su, zaneti pričom i milovanjem, osetili da ih sputava odeća, bilo im je jasno da se divno slažu.

U ponoć su znali jedno o drugom sve. A kad su ujutro ustali, Sju je odmah pristala da sa Makfersonom otputuje u Pariz, i da se priključi ansamblu.

Zajedno su pakovali devojčine stvari.

— Otkud mi samo ove čokoladne bonbone?! — iznenadi se Sju i razvi jednu, da se zasladi.

— Ko ti ih je kupio? — upita Sam.

— Ne znam... Stvarno ne znam otkud mi. Ovo su još američke... Ne, ne sećam se otkud mi — odgovori ona i otvori usta.

Makferson skoči, i ote joj bombone, a zatim zgrabi kutiju i pođe ka telefonu.

Dva sata kasnije policijski inspektor Rejns je javio da su bombone bile napunjene otrovom. Saznavši za to, Sju pade Makfersonu na grudi. Dugo ga je obasipala poljupcima.

Tek u četrnaest časova primeće da nisu otputovali u Francusku, i osetiše da su gladni.

Jurnuše da se naslade dobrim ručkom.

— Postoje i avioni. Tako ćemo uštedeti za sebe čitav dan — reče Sam.

— Ti si najpametniji čovek na svetu — zaključí Sju.

— To mi je suđeno! Kad sam se rodio, proročica je mojoj majci rekla da ću biti razbojnik ili ministar. Ja sam bio dovoljno pametan da ne postanem ni jedno od toga — objasni Makfer-son, i povede devojkú.

Znao je jedan restoran u kome je dvojici kelnera i vlasniku razbio njuške. Zato je i bio siguran da neće pokazati nezadovoljstvo što je doveo crnu devojkú. Poslužiće ih kao da je u društvu engleske princeze.

VI

U policiji su kružile anegdote o inspektoru Fernanu Buržeu, o njegovim „dvizima“ na Pigalu. Biti policijski inspektor u Parizu već je dovoljno da čovek bude meta mnogih napada, bodljivih šala, anegdota i humoreski. Burže je bio inspektor čiji je posao da nadzire Pigal, da zna sve primadone kabarea, barova, kuća koje nose zvučna imena, pozorišta, i konačno, svih jazbina u tom veselom delu grada. Neko je rekao da Pigal danju liči na deo grada u kome hara kuga i čije su kuće zbog toga zatvorene, a noću izgleda kao da se tu slavi veliki praznik.

Fernan Burže je imao dosta briga, ali i dosta prijatnih susreta i uživanja. Nije se uzalud govorilo da on progoni jednu trećinu žena na Pigalu, da druga trećina progoni njega, a one ostale pričaju o svemu tome, i ogovaraju. Ogovaranje i zvrka na Pigalu nisu nikada imali tako vatre-
ren ton kao tih dana kad je ma-

dam Odet Espin otvorila mjuzikhol „Veseli Pariz“. Isterana iz popularnog „Tabarena“, u Ulici Viktor-Mase, ona se zaklela da će mu jednoga dana „staviti nogu pod grlo“. Prošle su tri decenije, i vitka igračica Odet proživela je sve mučne i vesele događaje, sve patnje i poniženja, i sva obožavanja i hvale što ih može doživeti žena njene vrste. Bila je devojká sa pločnika, pa „dobro nameštena“ lepotica, zatim kurtizana jednog diplomate, i tako dalje... Jednog dana godine su joj izrekle presudu, ali sreća joj se smilovala. Bogati ljubavnik, koji nije imao nikoga, i sam klonuo od uživanja i godina, oženio se slavnom Odet Val, i dao joj svoje cenjeno prezime Espin.

— Smrt mi ga je ugrabila tako brzo da nisam stigla ništa da mu zamerim — žalila se Odeta.

Nasledivši bogatstvo, jurnula je da „stavi nogu pod grlo“ „Tabarenu“. Kupila je kuću preko puta, i prepravila je za potrebe najlepšeg mjuzikhola. A za prvi nastup, dok njena trupa uvežbava program, angažovala je goste sa druge obale okeana „Veseli Pariz“, kako je nazvan novi mjuzikhol, očekivao je „Balaj Bigbend“.

Pariz je grad u kome se sve zna, i koji je sav izložen pogledima sveta. Možda stanovnik Pariza i voli svoj grad toliko zato što u njemu živi punim životom: sve zna i čuje, sve što se događa u ogromnom gradu treba da dobije ocenu, stav svakog stanovnika. Parižani su se zgrozili nad brutalnošću zločina i pretnji „Balaj bigbendu“. Zato su odlučili da čuju i vide tu veliku trupu

belih i crnih, čak i oni koji nisu podnosili džez.

Inspektor Fernan Burže dobio je nalog da nastavi istragu oko ansambla, a ujedno da stavi pod zaštitu one kojima su zločinci otvoreno pretili.

— Gospodo Espin, pomozite mi u ovom teškom poslu — govorio je inspektor Burže klanjajući se vlasnici »Veselog Pariza«, koja je već bila obavještena o njegovom zadatku.

— Svakako, inspektore, svakako! — prihvatila je Odet. — Kažite samo šta mogu da učinim za vas.

— Omogućite mi da svuda stignem bez smetnji, i da upoznam goste, i sve one koji se kreću u blizini.

— To nije lak posao. Imate li ideju?

— Još ne, ali...

— Ja je imam! — osmehnu se dostojanstveno Odet. — Vi ste od ovog trenutka moj lični sekretar, sa ovlašćenjem da sve vidite i sve znate.

— Odlično! Sjajno! Vi ste genijalni, gospodo! — oduševljavao se Burže.

— Inspektore. Parižanske su uvek imale duha... Možda je zato Pariz grad za kojim tuguju milioni onih koji su bili ovde, a nisu mogli da ostanu — dodade Odeta, i pritisnu zvono.

Jedan visoki lepotan, širokih ramena, ali priglupog izgleda, stiže ljuljajući se u hodu.

— Žil, ovo je gospodin Burže. Upoznajte se — zapovedi gospoda Espin.

Kad se muškarci rukovaše i osmotriše jedan drugog, ona nastavi:

— Žil, gospodine Burže biće moj lični sekretar...

Gorostasova ramena se trgoše, a lice mu dobi neprijateljski izraz.

— I imaće pravo da se kreće svuda i da sve zna — nastavi Odet.

Žil se pognu, proguta pljuvačku, a onda upita:

— A ja?

— Dragi moj, pa nismo se razumeli. Gospodin Burže neće imati prava da ulazi u moju spavaću sobu, i neće preuzeti dužnosti koje ti obavljaš — smejući se objasni pedesetogodišnja gospoda Espin.

Žilovo lice se ozari, i on nešto šapnu svojoj zaštitnici, a zatim glasno reče:

— Sve ću pokazati gospodinu Buržeu, i upoznaću ga sa svim našim ljudima i ženama.

— Tako i treba, Žil. Posle ćete mi pričati kako ste se snašli — obrati se gospoda inspektor. — Ipak vam preporučujem da se ne oslonite na Žila kad treba razmišljati. On ne voli tu vrstu ljudske aktivnosti.

Inspektor se osmehnu.

— Mnogo ste mi pomogli, gospodo — zahvali se.

— Učiniću i više ako bude trebalo. U ovoj kući mojim gostima ne sme da se dogodi nikakvo zlo.

Dok su inspektor i Žil odlazili, ona doviknu za njima:

— I ne štipajte devojke po kući!

Ostavši sama, uze da pogleda prispela pisma i telegrame. Nekoliko starih prijatelja molili su je da im rezerviše mesta za prvi spektakl u njenoj kući. Nekoliko

pozvanih gostiju obaveštavali su je da će doći na priredbu, a neki su se, opet, izvinjavali što su sprečeni da dođu. Svako pismo je brzo pregledala, ali nad jednim se zadržala. Bilo je napisano dosta slabim, ali razumljivim francuskim jezikom.

— Doktor, profesor, akademik... i tako dalje, i tako dalje... uvaženi ser Edvin Makdonel setio se svoje male Odet i svoje mladosti — govorila je poluglasno, uzdišući i čitajući pismo, u kome je pisalo:

»Poštovana i draga gospodo Espin.

Odlazeći u Pariz jedan moj prijatelj pomenuo je vaše ime i vaš pažnje vredan poduhvat. Želim da »Veseli Pariz« postane slavniiji od svih mjuzikholova u Francuskoj. Još više želim da ste vi srećni i zdravi.

Moj kolega je naučnik doktor Noel Ouklend. Znam da ga već čitavu deceniju, i poklanjam mu sve svoje poverenje. On je čovek izuzetnih vrednosti. Potrebna mu je vaša pomoć. Pružite mu je, ma šta želeo, kao što biste je pružili meni. On hoće da proučava džez-muziku, pa ga zato zanima i program »Balaj bigbenda« u Parizu. Poklonite mu poverenje, a ja vam ostajem mnogo dužan i zahvalan. Smem li? Svakako ću se usuditi da kažem: volim vas, i u mislima ljubim. Vaš Edvin Makdonel«.

Gospođa Odeta Espin uzdahnu, pomirisa pismo i dodirnu njime svoje još uvek lepe usne. Naslonila se na ruku, i tako sanjarila nekoliko minuta. Izgledalo je da spava. Pred očima su joj se redale slike. Edvin je tada bio mlad čovek. Sa trideset godi-

na već je bio doktor hemije... Kongres u Parizu... Edvin ju je odveo na prijem koji je Francuska akademija priredila za učesnike kongresa hemičara. Jedan francuski akademik je ne baš mnogo uvijeno rekao Edvinu:

— Veoma je simpatična i ljupka vaša dama sa Pigala.

— A vi ste bezobrazni! — odbrusio mu je Makdonal. — Poštujem ovu damu, jer ona ne voli Francusku manje nego vi, uvaženi profesore.

Ukrućeni akademik nije želeo konflikt a još manje pesničenje, pa se udaljio. Edvin je podigao glavu, i pažljivo se ponašajući, cele noći ostao uz Odetu. Tada ga je zavolela, i nikada ga nije zaboravila. Srela ga je još nekoliko puta. U Pariz je dolazio svake pete godine. Ponekad joj je pisao.

— Kad bih se ženio, verovatno bih razmislio prvo o tebi — govorio je nekoliko puta.

Ona se smeškala, ali znala je da se on ne šali. Sada se svega sećala, i u sebi šaputala:

— Hoću, dragi Edvine... Hoću, pomoći ću tvom prijatelju. Divni Edvine!... Dodi jednog dana, iako smo stari...

Njeno sanjarenje prekide zvanje telefona. Podiže slušalicu.

— Gospodin Ouklend moli da ga primite — javljala je stara vratarka, njezina nekadašnja prijateljica.

— Pusti ga k meni, tetka — odgovori Odeta vratarki, koju je »tetkom« zvala još pre trideset godina, i kojoj je sada isplaćivala zaradu kakvu nije dobijao nijedan vratar u Parizu.

Visoki čovek, očiju boje kaljenog čelika, i prosede, tamnos-

međe kose, ipak joj se učini suviše mlad da bude lični prijatelj bar dvadeset pet godina starijeg naučnika.

Ali, najljubaznije ga primi, i uskoro je sa njim čavrljala. Ispijali su konjak, i Odeta je pričala da se »Balaj bigbend« smešta u susedni hotel.

— Ne smete me opiti — pretila je gostu. — Posle podne treba da primim gospodina Lajona i sve američke umetnike.

— Povedite i mene — predloži Ouklend.

— Kako da vas predstavim? Ako ste stranac, onda će biti čudno što ste stalno ovde. Jutros sam smestila inspektora Buržea. On hoće sve da nadgleda, i dala sam mu ulogu mog ličnog sekretara. Šta da kažem o vama?

— Je li tu dužnost predložio inspektor, ili ste mu je vi odredili?

— Ja sam pomislila da je tako najlakše.

— Onda odredite i meni ulogu.

— Dobro... Vi ćete biti... Govorite francuski kao da ste iz mog kraja, sa juga... Budite moj brat! Dakle, Klod Val! Vi ste i akcionar, moj saradnik, i sve u tom duhu. Hajdemo! — veselo uzviknu Odeta, i povuče za ruku svog gosta.

Noel Ouklend pođe za njom. Uzgred je razmišljao da li je dovoljno izmenio izgled.

Ouklend je u stvari bio Donald Sikert. One večeri na brodu imao je jedan od onih izgleda, koje je najčešće zadržavao u Londonu. A sada je imao nešto tamniju boju kože, kraću kosu, i nekoliko mladeža. Pored toga,

nosio je naočare, od specijalnog stakla, tako da su mu oči izgledale sasvim crne, a raspored sedih vlasi bio mu je drugačiji nego inače. Još kad se malo pogrbio, i promenio glas, mogao je biti siguran da ga neće prepoznati ni Džejn Vitington, koja je iz Londona doputovala brodom Šarla Filibera, i dalje autobusi- ma koji su prevezli članove ansambla. Džejn nije napuštala Gloriju.

Dobročudna vlasnica novog mjuzikhola odvela je svog gosta prvo do ulaza, i upoznala ga sa »tetkom«, a zatim kroz sve prostorije. Susreli su i inspektora Buržea i »sekretara« Žila. Odeta ih je upoznala, ali inspektoru nije rekla ko je novodošli. I za Buržea je Klod bio stvarno Odetin brat.

— Pošaljite nekog da mi kupi cigarete. Pušim ove — obratio se Lun policijskom inspektoru.

Inspektor nešto progunda, ali skoro stiže Luna i predade mu paklo cigareta. Zbunjeno zastade, očekujući da gospodin plati naručene cigarete, ali Lun je »zaboravio« na tu sitnicu. Burže nije ni slutio da će sledećih dana biti žrtva Lunovih šala.

VII

Tog popodneva su svi nekuda trčali. Vlasnica »Veselog Pariza« primala je članove »Balaj bigbenda« i davala priliku svom osoblju da upozna goste. Tu priliku obilato su koristili i lažni sekretar Fernan Burže, za koga se već šaputalo da je policijski inspektor, i lažni brat gospođe Espin, za koga se pričalo da je

vanbračno dete Odetine majke, te da je Odeti, zato, samo brat po majci.

Dok je trajao prijem u luksuznom holu, tehničko osoblje vršilo je pripreme za generalnu probu; za sledeći dan zakazana je premijera.

Pošto je gospođa Espin znala da bez štampe nema popularnosti, pozvala je i muzičke kritičare i reportere svih listova i umetničkih revija. Oni su koristili priliku. Pljuštali su intervjui, poziralo se, smejalo, prenema-galo i vikalo.

Svu tu viku nadjačao je u jednom trenutku glas Šeli Džemblin:

— Hej, deco! Vraća se Sju Noulen! Hteli su da je ubiju u Londonu!

Prisutni su se sjatili oko dugonoge Šeli. Crna igračica držala je u ruci dugi telegram, koji joj je toga momenta doneo poštar. Taj telegram podigao je temperaturu skupa do maksimuma.

— Pročitaj telegram! — vikao je promukao muški glas.

— Ko je hteo da ubije Sju? Je li uhvaćen zločinac? — vikala je jedna devojka.

Fotografi su snimali Šeli s komadom papira u ruci. Reporteri su se gurali, da bi saznali sadržinu. Osoblje je galamilo. Neko je doprinosio zbruci pozivajući da se prisutni utišaju. Onda je i Šeli ciknula, potrčala ka jednom stolu, skočila na njega, i zaigrala, njišući bokovima i trzajući se. Njene duge butine bile su najbolji poziv da muškarci zaneme od divljenja, a žene od zavisti. Onda je Šeli počela da čita telegram od Sju Noulen:

— Saslušajte šta poručuje Sju,

koja se bila uplašila: »Draga Seli, dolazim tamo u Pariz. Neko je pokušao da me ubije otrovom. Spasao me je moj novi anđeo čuvar. Sada se ne plašim, i žurim u vaš zagrljaj. Stižem sutra ujutro. Ako me primete, uključite i moju tačku u program premijere. Preklinjem za oproštaj sve vas tamo i obećavam da se nikada više neću plašiti. Svima odana Sju Noulen.«

Mnogi novinari su jurnuli da izveste svoje listove o prvom ne-uspehu tajanstvenog neprijatelja »Balaj bigbenda«.

Inspektor Burže motao se oko Šeli Džemblin, u želji da sazna zašto se Sju baš njoj javila. Ali, pola sata kasnije nije znao zašto je ušao u Šelinu garderobu. Ona se pripremala za glavnu probu, ne obazirući se što je Burže tu. Menjala je prsluke i podešavala kostime, tako da je on čas video njene čvrste i izdužene obline sasvim gole, kako se presijavaju pod jakim svetlom u garderobi, a čas kako bleskaju pod svilom. Još nije bila počela da se šmin-ka, a Burže je kao pijan teturao k njoj.

— Divna ženo! Boginjo! Vi ćete me oterati u smrt! — vapio je, ne shvatajući da ga Šeli ne razume.

— Jeste li vi maser? Pozovite mi masera. Nešto me boli leva noga. Treba mi zagrejati članak i pogledati zglob — rekla je Šeli zavalivši se u stolicu i isturivši nogu.

Burže je dobro govorio engleski, ali je uspeo da shvati samo poslednju rečenicu. Zato je zbunjeno kleknuo pred Šeli i obgrlio joj nogu. Milovao je lepo iz-

vajane listove i primicao lice uz koleno crne igračice.

— Masirajte snažnije! — zapovedila je Šeli.

Zbunjen i omamljen, Burže ju je poslušao. Masirao joj je nogu, i pokrete propraćao poljupcima u koleno.

I u tom momentu neko je naglo pokucao, i otvorio vrata, ne sačekavši odobrenje. Bio je to Lun. Zastao je odmah, zbunjen činjenicom da inspektor Burže kleči pred igračicom obgrlivši joj nogu.

— Nastavite, do đavola! — podviknu Šeli.

— Oprostite. Vi niste angažovani kao maser, već kao sekretar! — upozori ga Lun mršteći se.

Inspektor bi najradije jurnuo ka uljezu, da ga zgrabi za grlo i da mu razbije nos, ali morao je da igra namenjenu mu ulogu, pa ispusti nogu i, posrćući, udalji se od Šeli.

— Nađite mi negde cigareta, bar dve kutije. Da, i nešto osvežavajuće za gospodicu i mene — zapovedi Lun.

— Da, gospodine Vale! — skoro kriknu Burže, i izide.

Lun se već bio upoznao sa čitavim ansamblom. Zato pride igračici i odmeri je znalački.

— Siroti sekretar je grogi! — reče smejući se.

— Zar on nije maser? — upita Šeli, smejući se na sav glas.

— Nije. Da zovnem masera? — odvrati Lun.

— Učinite to, jer ja još ne znam sve ovde. Ne razumem francuski, i teže mi je da se snalazim — odgovori igračica.

Lun pritisnu dugme na ivici

stola za šminkanje, i viknu u ugrađeni mikrofon:

— Slobodan maser, u garderobu broj trideset pet!

Nije prošlo ni minut, a maser dotrča, kleknu pred igračicu, i brzim, vešt看 pokretima poče da joj trlja članak leve noge.

Svi ljudi koji su dolazili u prijateljski kontakt sa Lunom postali su brzo žrtve njegovog šarma, do te mere da su se podavali njegovom uticaju. Jasno je da su žene u njegovoj uzdržljivosti, džentlmenском nastupanju i pažljivom postupku otkrivale onaj deo muškog šarma koji je samo njima namenjen. Uz to su nalazile da je putpuni muškarac, koji ume da zabavlja i šarmira isto tako kao što bi umeo da štiti i voli jednu ženu. Sve žene, bele i crne, imaju instinkt kojim otkrivaju pravog muškarca. Prema takvima su slabe, i sreća je što takvi muškarci ne koriste tu žensku slabost.

Šeli je već posle nekoliko minuta osetila da je uzbuđena što taj čovek sedi blizu nje. Njegovo prisustvo ju je uznemiravalo, ali je ujedno u njoj rastao strah da on ne ode. Zato je brzo i rado odgovarala na svako Lunovo pitanje. On ju je podsticao da priča o »Balaj bigbendu«, o svakom ko je u vezi sa tom velikom trupom. Šeli je pričala sa zanosom.

— Šta mislite o pretnjama i ubistvima? — upita Lun.

— Tu nema šta da se misli — odgovori Šeli.

— Zar je sve jednostavno? — upita Lun, pomislivši da policije dva kontinenta već angažuju svoje najveštije ljude da otkriju monstruozne zločince.

— »Balaj bigbend« nije ničije vlasništvo — reče Šeli.

Lun počuta, očekujući da ona nastavi priču, ali Šeli je smatrala da je tom jednom rečenicom sve rekla. Lun je počinjao da shvata, ali odluči da proverí svoj zaključak.

— Znači, zbog toga progone čitavu trupu? — upita.

— Da, svakako. Svi ostali orkestri i trupe su, u stvari, vlasništvo neke agencije, korporacije, grupe poslovnih ljudi... Dobar deo tih vlasnika su gangsteri — pričala je Šeli.

— Zar Balaj nije i vlasnik?

— Otkud?! Dobročudni stari Džoe je samo veliko ime džeza. Njegova truba bi mogla i mene da podigne iz groba! Ali, on ima ugovor sa trupom.

— A sa kim stvarno imate ugovore?

— Hm... Nema niko... Svi mi... Stvar je počela ovako. O'Kifi je skupio muzičare i, u ime svih njih, stvorio »Balaj bigbend«. Grupe pevača i igrača priključivao je »Balaj bigbendu«. O ugovor je unesen procenat svakog umetnika. Razumete li sada?

— Svi ste delili zarađene pare prema tom procentu?

— Tačno tako. Posle su optuživali Henrija da nas potkrada, iako smo dobijali dvostruko više nego da smo imali ugovor sa agencijom... Na drugoj strani pričalo se da gangsteri hoće da unište O'Kifija. I uspeali su — tužno zaključí Šeli.

— Da li je Daglas Lajon uspeo da ga potpuno zameni? — upita Lun.

— Mislim... Lajon je drugačiji. On nije hteo da se bori. Pri-

stao je da se veže za jednu agenciju, ali pod povoljnim uslovima. Plaćamo svega dva odsto, i samostalni smo. Ipak, neko hoće da nas natera da se razidemo. Samo od naše trupe mogle bi da se stvore dve crnačke i jedna bela. Agencijama bi donosile milione — završi Šeli.

Čutali su neko vreme, a onda Lun upita:

— Da li biste hteli da mi pričate o međusobnim odnosima u ansamblu? Želim što više da saznam. Ja pišem jedan roman, i treba mi atmosfera... Vi već znate...

— Vi ste književnik? Divno! Pričaću vam mnogo! Ima zanimljivih stvari — oduševi se Šeli.

— Kada?

— Pa, posle probe. Videćete me na večeri i dodite k meni — odgovori Šeli, kao da je to najprirodnije na svetu.

— Divni ste. Kako je jednostavno i lako biti divan drug! Vi crni ljudi to umete — nasmeši joj se Lun.

Kad ustade da pode, ona mu podnese lice, da je poljubi. Zvučan poljubac maser odobri klimanjem glave i presrećnim osmehom. Lun mu namignu, u znak zahvalnosti za solidarnost, i iziđe. U hodniku zastade, da duboko udahne vazduha. I njegova krv je zastrujala naglo u momentu dodira s »Crnom Marihuanom«. Sada se nije čudio Buržeu, i shvatao je zašto inspektor posrće.

Pomislivši na to, okrenu se ka vratima Šeli Džemblin. Tamo se prikradao Burže.

— Hej, sekretaru! Ovde sam. Jeste li doneli cigarete? Nisam

zadovoljan vama. Niste doneli piće — obrati mu se Lun.

— Cigarete sam kupio, a piće... Ne mogu da nađem mikserku... I, nema nikog tamo u holu, kod bara... Znate, ja nisam navikao da nosim piće — gundao je inspektor.

— Navići ćete, dragi moj — odvrati Lun. — I zapamtite: vartarka ima koka-kolu, limunadu, pivo i slično. Ona šalje piće qñome kome treba u sate kad bñr u holu ne radi. Jeste li shvatili?

— Da... Mislim...

— Plašim se da mnogo šta još treba da shvatite, ako hoćete da ostanete sekretar u našoj kući — zaključí Lun i okrenu se, da sakrije osmeh.

Odlazio je praćen pogledom Fernana Buržea, koji je, u besu, stezao pesnice, zaboravljajući na to da je hteo da ugovori sastanak sa Šeli. Čekala ga je još velika grupa agenata i policajaca, koje treba da upozna sa zadacima u vezi sa nadgledanjem i zaštitom ugroženih članova »Balaj bigbenda«.

VIII

Dok je tekla glavna proba, Lun je prošao pored Džejn, koja je sedela usamljena na polovini zamračene sale. Baš tog trenutka nastupala je Šeli Džemblin. Svi prisutni su bili zaneti igrom »Marihuane«. Muškarci su bili uzbuđeni, a žene su zurile u igračicu, trudeći se da shvate ot kud joj ta vatra, ta pokretljivost, i ta snaga seksa, koji je, izvoran i čist, izbijao iz nje, zračeći jače od atomskih izotopa.

— Džejn! — pozva Lun tiho.

— Ti?! Zar je moguće? Uopšte te nisam prepoznala. Te vražje naočari — šaputala je Džejn.

— U ponoć ću te čekati u hotelu »Rojal opera«. Tamo imam sobu, pod imenom Kloda Vala. Uzmi taksi i dovezi se, ali pazi da te niko ne sledi — reče Lun i povuče se u jednu mračnu ložu.

Gledao je kraj igre Šeli Džemblin i početak igre maski, a zatim pođe da potraži Šeli.

Idući kružnim hodnikom vide ispred sebe leđa čoveka koji mu je odnekud bio poznat po karakterističnom hodu. Seti se da je to Daglas Lajon.

»Ide da opet dosađuje Gloriji Dod«, pomisli Lun prilazeći garderobi broj trideset pet.

*

Već sam i ja umorna a kako je tek tebi — govorila je Džejn gledajući kako se Glorija sprema za izlazak. — Mislim da je život umetnika težak.

— Da, užasno je težak. Da nije trenutaka kad osetim oduševljenje slušalaca, i kad sam deo jednog mnogoživotnog organizma, koji čudnovato pulsira, manifestujući život pod zvucima muzike, ni dan ne bih bila pevačica — odgovori Glorija.

— Pretpostavljam da je to oduševljenje slično trenucima kad ja kao biolog shvatim neku novu, nepoznatu činjenicu iz živog sveta, kad shvatim onu ogromnu harmoniju života pokretanu unutrašnjim protivrečnostima i večnošću kretanja — glasno je razmišljala Džejn.

Posle toga su nekoliko minuta ćutale. Prva uzdahnu i progovori Glorija.

— Osećam nekakav strah. Znam da nije od pretnji... Nešto će se dogoditi ovde u Parizu. Moralo bi da se dogodi. Ovako se ne može živeti i pevati.

— Umorna si — pokušaj da je teši Džejn.

— Ne, nije to... Nekakav strah, užasan... Kao da ću umreti... Mislim da sam lagala samu sebe...

— Ne plaši se ničeg. Lun bdi nad nama. On će pomoći da se otkriju zločinci — reče Džejn.

— Videla si ga? Je li stigao?

— Već sam razgovarala sa njim. Tebi to mogu da kažem. Jesi li videla brata gospođe Espin?

— Videla sam ga. Ali gde je Lun?

— Pa, taj brat Odete Espin je u stvari Lun — odgovori Džejn Vittington.

— Nemoguće! Pa, on je Francuz. Već sam čula da govore o njegovom južnjačkom izgovoru. Odeta je poreklom iz Marseja — čudila se Glorija.

— Ni ja ga nisam prepoznala, i ne shvatam kako mu je to uspelo. Zaista, francuski govori tako da niko ne bi poverovao da nije rođeni južnjak — odvrati Džejn.

— Osećaću se lakše kad znam da je tu. Ubicama nije uspelo da ubiju Sju. To je njihov prvi neuspeh otkad je Lun došao u našu blizinu — zaključivala je Glorija.

Ovaj razgovor polako uguši nejasni strah, i zameniše ga vedrina i poletnost. Glorija je tiho pevušila. Tada neko pokuca na vrata. Ude Douglas Lajon.

— Vidim da ste vesele — reče, pošto ih pozdravi.

— Istina je, dobro nam je ovde u Parizu — odvrati Glorija.

— Mogu li da vam pravim društvo, besposlen sam? — upita Lajon.

— Dobro bi bilo da ostanete sa Glorijom. Ja sam umorna, išla bih da se odmorim — reče Džejn, znajući da je u ponoć čeka Lun, i da treba da bude odmorna, jer nije znala kakvi su Donaldovi planovi.

— Glorija zna da će to biti za mene najveće uživanje — odgovori Lajon.

Džejn je znala da je Douglas Lajon odavno menadžer i stalni pratilac Glorije Dod. Ovaj čovek, širokih ramena i svetlokestenjaste kose, mogao bi da se uvrsti u muškarce od kojih se regrutuju idealni muževi. Zbunjivao je samo ponekad tvrd izraz u uglovima njegovih usta i očiju. Taj izraz je bilo teško objasniti. Moglo je da bude izraz patnje i uzdržavanja, a isto tako i prikri-vene mržnje i zlobe.

Lajon je voleo Gloriju. Čudnom ljubavlju i odanošću. Samo jednom joj je to kazao, i to kada je molio njenu ruku. Ona ga je odbila, i on više nikada nije ponovio svoju ljubavnu izjavu, ali je ostao u njenoj blizini, zainteresovan za svaki njen korak, večno odani rob, ali i gospodar. Gloriju je dugo mučila njegova prisutnost, ali s godinama se navikla, a od kad su počeli zločini, radovala se prisustvu svakog bića, pa utoliko više odanog čoveka. Džejn je sve to znala, i mirno je otišla u hotel, znajući da će Lajon do kraja ostati uz pevačicu.

Glorija je čekala znak za svoj izlazak, a Lajon joj je pričao sit-

ne intrige, događaje i neprilike ansambla u Parizu. Smejali su se jednom, delimično smešnom, a delimično neprijatnom, događaju. Stigavši u Pariz, juče je jedan deo ansambla požurio da razgleda grad, a uveče su grupe izašle da prošetaju Pigalom i pogledaju neki noćni klub. Tri crne i dve bele devojke i sedmorica svirača i dva igrača odlučili su da uđu kod »Eve«. Uobičajeni »spektakl« s muzikom sa ploča i igrom desetak devojaka, koje su se dva sata svlačile, otkrivajući nekada lepa, a sada već, modrinom vena i godinama načeta tela, okićena i razgolićena, postao je dosadan. U jednom momentu devojke iz ansambla su opsovale, preskočile okvire podijuma, i zaigrale.

Svirači su pljeskali.

— Pokažite im, devojke! Neka vide šta je igra!

— A svlačenje? Zar će Parižanke ostati pobednice? — provocirao je jedan igrač, i sam uskaćući na prostor za igru.

Publika je aplaudirala, očekujući novi spektakl. Za minut je glas o samovoljnom nastupu Amerikanki dopro na ulicu, i publika je povrvela. Vlasnik »Eve« je shvatio šta se događa, i naredio je da se pojača muzika. Sva mesta su bila zauzeta, a novi gosti su pristizali, i, u nedostatku stolova, stajali. Parižanke su protestovale i spremale se da se potuku sa »suparnicama«. Ipak su shvatile situaciju, i njihov duh je došao do izražaja. Pridružile su se spontanom izvođenju programa. Oduševljenje je dostiglo vrhunac i buka se daleko čula.

Međutim, vlasnik je hteo da iskoristi momenat, i ponudio je devojkaма angažman, uz bogatu zaradu. To su momci iz »Balaj bigbenda« shvatili kao uvredu, i počeli tuču. Policija se umešala i odvela igrače i devojke u svoju stanicu.

— Jutros sam isplatio kazne, i uspeo da ih oslobodim — završio je Lajon.

Čekali su zatim nekoliko minuta. Lajon pogleda na sat, a Glorija snažno uzdahnu.

— Opet si uznemirena — primeti Lajon.

— Ni sama ne znam zašto. Nije to više strah. Znam da je Lun u blizini, i on će nas štititi, ali...

— Lun je tu? Divno! On je hrabar, i zna da se bori. Od njega drhte gangsteri na dva kontinenta. Ali, ja ga nikad nisam sreo — oduševljeno i s uzbuđenjem je govorio Lajon.

— On je maskiran. Ne treba da se zna... Brat naše gospođe Espin je, u stvari, Lun — dodade Glorija.

— Ne verujem! On je Francuz... Ne liči...

— Ipak je to on. Ni Džejn ga nije poznala, dok joj se nije obratio. Večeras će se njih dvoje naći, da se dogovore — objasni Glorija.

— To je sjajno. On je već postigao uspeh. Sju je ostala živa. Uz nju je neki Lunov čovek. To je prvi poraz zločinaca. Ako Sju i sledeća žrtva ne budu ubijeni, onda zločincima ostaje samo da se prikriju — zaključivao je Lajon.

U tom momentu zvono iznad ogledala zazvoni. To je bio poziv za Gloriju. Ona požuri da izide, a Lajon ju je pratio do kulisa.

— Čekaću te ovde, da te otppratim u hotel — reče joj na rastanku.

Ona mu se osmehnu i klimnu glavom. Odlazeći na pozornicu, pogled joj pade u desni hodnik. Tamo ugleda poznato lice. Trže, se i stade, a zatim kliznu na tu stranu.

— Henri, čoveče! Šta radiš ovde večeras? — upita uzbuđenim, ali tihim glasom.

Henri O'Kifi ju je gledao zbunjeno.

— Želeo sam da čujem probu, i da znam hoćete li biti spremni da trijumfujete i u Parizu... Koliko sam sanjao o tome! Ah, prokleti psi!

— Ti ćeš učiniti neko zlo samom sebi. Henri, molim te, odustani od toga što činiš.

— Da odustanem od tebe? Možda ćeš to lako postići. Ali »Balaj bigbend« je moje delo, suština mene celoga. Ja ga živ neću ostaviti! — odgovori Henri.

Začuse se koraci hodnikom, i Henri se skloni iza zavesе kojom su bili zaklonjeni delovi za promenu scena.

— Ne želim da me vide ovde — šapnu.

Ona se pribi uz njega. Čvrsto ga je stezala, obgrlivši mu vrat. On je poljubi, kao u groznici, i otrže se pa nestade u mraku. Ona potrča ka pozornici, jer ju je već dozivao prvi inspicijent.

Muzika je već najavljivala Glorijin izlazak. Ona se trudila da umiri dah, i tek onda stupi napred. Načini prvi korak, i učini joj se da čuje daleku lupu i nečiji krik. Ali, muzika ju je zvala da zapeva.

Na programu je bila pesma »Žedni čovek«. Glorijin glas je,

uz orkestar, delovao kao muzički instrument. Još je Ela Fiddžerald stvorila presedan: od velike pevačice se traži da svojim glasom — instrumentom sraste sa orkestrom, da se uključuje u nje ga kao truba ili saksofon. To pevanje dobilo je naziv be-bop vokal! Glorija je bila virtuoz; za nju nije bilo prepreka.

Zaboravila je sad sve brige i strahovanja. Zaboravila je i malopredašnji krik. Pevala je sa sigurnošću i čistotom koja je oduševljavala.

— Ovo će biti veliki uspeh! — rekao je jedan stručnjak za džez, koji je prisustvovao probi, da bi napisao kritiku kad sve još jednom čuje na sutrašnjoj premijeri.

Sa stišavanjem uzbuđenja i glasova, posle Glorijinog pevanja, mogao je da se čuje sasvim razgovetno, nečiji doziv iz hodnika koji je vodio u muške garderobe. Negde se začu i policijska zviždaljka. Svi pretrnuše.

Inspektor Burže, koji je sedeo u mračnoj loži uz samu zavesu, potrča u parter.

— Inspektore, ovamo! — pozva ga jedan policajac, koji je dotrčao iz pravca iz kog su se čuli povici.

— Šta se događa? — upita inspektor.

— Jedan pokušaj ubistva i dva ubistva — odgovori policajac.

Inspektor pretrnu.

U garderobi grupe crnih igrača je na tepihu ležao već ostareli Keb Spargo. Krv mu je bojila belu košulju.

Isprekidanim glasom, Keb je pričao.

— Ušla su dva čoveka... Jedan je podigao revolver, a onda

su se vrata naglo otvorila, i neki belokosi starac se bacio na leđa tog čoveka sa revolverom...

— Ko te je ranio? — upita Lajon, koji stiže baš tog trenutka.

— Ovaj ovde — pokaza Spargo na jednog mrtvog. — Na njega je skočio taj stari gospodin. Ovaj je, ipak, opalio na mene, ali nije me pogodio u srce, nego u rame. Zato sam živ...

— Šta je dalje bilo? — upitao je inspektor Burže svojim slabim engleskim.

— Onaj drugi ubica bacio se na starca, i nečim ga udario po temenu. Belokosi je pao na pod... Onda su se ponovo otvorila vrata...

— Ostavite ranjenika, da ga previjem — umeša se tek prispeleli lekar.

— On može da govori, a vi ga previjajte — nezadovoljno upade Burže.

— Na vratima je stajao neko... Imao je nisko nabijen šešir, i dignutu kragnu ogrtača. Negde sam video takvog čoveka... Ne, ne mogu da se setim... — pričao je dalje ranjeni crnac.

— Šta je taj učinio? — upita Lajon.

— Pucao je dva puta u ovog ovde, i dva puta u onoga. To je odjeknulo muklo, prigušeno...

— Oružje sa prigušivačem, to je jasno — zaključio inspektor. — Šta je bilo dalje?

— Taj moj spasilac je zgrabio belokosog starca i odvukao ga napolje... Onda su došli Džo i Ben — pokaza Spargo na dva člana igračke grupe, koji su stajali iza njega. — Oni su me prihvatili i pozvali pomoć.

Još nekoliko minuta pokušavao je inspektor Burže da sazna nešto više od ranjenika, ali to je bilo uzalud. Zato dozvoli da se Spargo odnese u bolnicu, i zapovedi da ga jedan policajac čuva, do novog naređenja.

Tada počeo uobičajena istraga na mestu zločina. Tehničari su pregledali, snimali, posipali prahom... Inspektor Burže je saslušavao svedoke. Novinari su jurišali na zaprečeni hodnik, tražeći da im se dozvoli ulaz.

Senzacija pred premijeru bila je potpuna. Moglo se reći da su zločinci pretrpeli još jedan poraz. Večernji list, koji je izašao sat kasnije, donosio je vest.

»Još jedan pokušaj ubistva člana »Balaj Bigbenda«.

Zločinci imaju već tri mrtva. Je li Lun, kralj ponoći, sprečio smrt Keba Spargoa? Dva ubijena napadača u »Veselom Parizu« identifikovani kao već osuđeni zločinci.

Redali su se podaci o svemu što se moglo saznati, ali to nije bilo mnogo. Mrtvi razbojnici nisu mogli da kažu ko ih je unajmio.

»Uprkos svemu »Balaj bigbend« će izvesti svoju prvu priredbu u novom mjuzikholu« — javljao je »Pari soar«.

Više nije bilo sumnje da će publika pohrliti da vidi ugrožene umetnike, koji su stigli sa druge strane okeana.

IX

Sa svešću mu se vraćao i tupi bol u glavu, ali nije se vraćao vid. Lun je osećao da je otvorio oči, i da bi trebalo da vidi. Opi-

pao je potiljak, i još nekoliko puta zatreptao očima. Ipak, ništa nije video. Zato opipa džepove, i našavši upaljač, kombinovan sa malom džepnom svetiljkom, pritisnu dugmence za svetlo. S olakšanjem uzdahnu videvši da se nalazi u potpuno praznoj prostoriji. Pogleda oko sebe, i utvrdi da je u nekakvom podzemnom magacinu, punom drvenih ploča, paketa papira, alatki, i kutija boje. Na jednom zidu bila su ogromna vrata. Na njima je bilo pričvršćeno nekakvo pismo. Lun ga osvetli i poče da čita:

»Dragi prijatelju,

Srećan sam što sam vam mogao pomoći, ali sam morao da se skrijem. Ne smem da budem umešan u ubistva, pa ni kad se radi o ubicama i gangsterima. Znajući da ni vama ne bi bilo milo da razgovarate sa policijskim inspektorom, potrudio sam se da vas sklonim. Tajni lift ka podrumskoj radionici bio je jedini izlaz. Možete njime da se vratite u zgradu, ili podite desno, kroz uska vrata, i iskoristite otvor prema kanalizaciji, koji se nalazi iza pomoćne peći za grejanje. To je put kojim sam se ja poslužio dolazeći. Izvešće vas u bočnu ulicu, ako se ne okliznete na vlažnom okviru kanala. Vaš odani dužnik«.

Lun je bio iznenađen time što je pročitao. Pismo mu je saopštavalo nešto novo. Sećao se svog osmatranja zgrade i dosadnog ćutanja u zasedi oko Keba Spargoa, koji je, posle Sju Noulén, trebalo da bude sledeća žrtva. Ubice su morale razbiti veru da je došao kraj njihovim ubistvima. Lun je svojim instinktom, shvatio gde neprijatelja

treba da sačeka. Dva napadača je primetio sa galerije, kad su prošli pored stare vatarke i pokazali joj nekakav list papira. Otrčao je do nje, pošto su oni prošli preko hola. Vratarka je rekla da su imali poziv gospode Espin.

Zatim je Lun otrčao za njima, i stigao u garderobu igračke grupe, u kojoj se tog trenutka nalazio samo stari igrač Spargo. Ubica je već nišanio i Lun je skočio na njega. Toga se sećao. Zatim je došao bol u glavi, i mrak je nastao, sve do ovog buđenja. Sada je iz pisma mogao da shvati da je neko ubio ona dva zločinca i njega odvuкао u podrum zgrade.

Dok je razmišljao, Lun začu kloparanje brave na ulazu u podrum. Zato požuri da se skloni. Verovao je da to policija pretražuje zgradu. Nađe prolaz prema podzemnim kanalima. Spusti se niz gvozdene stepenice, i uskim prolazom za radnike, prođe pored bočne i smrdljive podzemne reke, koja je tekla s Monmartra, ka Seni, hučeći stravično u mraku. — Koliko li su zločina prikrile podzemne reke velikih gradova pomisli, penjući se ka sledećem šahtu.

Osmehnu se radosno videći da je poklopac samo spušten, ali ne i zaključan.

Odatle požuri da se presvuče, u stanu na Bulevaru de Kliši. Pola sata kasnije skidao je sa koše belu boju, i doterivao lik, da bi ličio na brata vlasnice »Veselog Pariza«. Nekoliko trenutaka razmišljao je o tome može li se dogoditi da mu neko opipa potiljak, na kome se nalazila povelika i bolna čvoruga. Zaključa da

inspektor Burže neće biti tako dovitljiv. Uostalom, odmah će ga poslati da nabavi piće i cigarete.

Ulazeći u zgradu, Lun se tobože iznenadi vestima koje mu ispriča vratarka, ubrzano, kao gramofon bez regulatora. Policajci koji su stajali oko inspektora Buržea vatreno su raspravljali o nalazima istrage.

— Hej, sekretaru! — pozva Lun Buržea.

— Idite do sto đavola! — odgovori inspektor, srećan što je u gužvi zaboravio da je sekretar, pa se prisutnima predstavio kao policijska vlast.

— Kako to govorite sa mnom?! Bićete otpušteni! — odvrati mu Lun.

— Neću vam više kupovati cigarete! Da nije ljubaznosti vaše sestre, najradije bih izmislio kakav povod i strpao vas nekoliko dana u zatvor — zaključio Burže slavodobitno.

— Ah, vi ste tajni inspektor! Divno, veličanstveno! Vi mi morate pričati o svojim podvizima. Baš mi treba materijal za »Crnu seriju«! Bićete moj gost — oduševljavao se Lun.

Inspektor mu prezrivo okrenu leđa. U tom momentu holom prođe Šeli Džemblin. Inspektor iskolači oči, i opsova kada vide da joj Lun polazi u susret.

— Ovaj gnjavator Val ponaša se kao da je vlasnik »Veselog Pariza« i čitavog Monmartra! — reče.

Igračica odmače lakat od boka, dajući tako Lunu mogućnost da je uzme pod ruku. Njišući se pored njega, osvrnu se i nasmeši se inspektoru. U tom momentu Lun ugleda Daglasa Lajona.

— Halo, šefe! — javi mu se Lun. — Oduševljen sam što vas vidim. Bio sam napolju, i ne znam šta se dogodilo.

— Ja znam, ali mnoge stvari ne shvatam — odgovori menadžer.

U tom momentu policajci iznesoše tela ubijenih.

Lun iziđe sa Seli i kupi novine, a zatim igračicu odvede ka crnom sitroenu, koji je iznajmio da mu posluži dok je u Parizu.

— Znam jedan ekskluzivni restoran, u kome sam rado viđen — reče paleći motor, i osmehnuvši se crnoj lepotici.

— Kažu da se u Parizu odlično jede. — Večeras smem da pojedem i dvostruku porciju — radosno reče Šeli, koja je mirisala na šanel.

Lun istera kola na Bulevar de Kliši, a sa trga skrenu Amsterdamskom ulicom. Iz nje skrenu u jednu od uličica iza železničke stanice Sent Lazar. Nađoše se pored starom zgradom, s niskim ulazom. Lun dotera kola pred samu kapiju, i izlazeći iz njih, sačeka da vratar koji je osmatrao kroz otvor, proveriti da li je broj kola zabeležen u registar. Lun je znao da je to već uradio. Uskoro se kapija otvori, i kola kliznuše u prostrano dvorište. Svetlo koje je dopiralo sa svih strana otkrivalo je staklene vrtove, salone za odmor i razonodu, prostorije skrivene zavesama, i nekoliko podruma sa grubim nameštajem i buradima punim vina, oko kojih su sedeli ljudi sa punim čašama.

— Ovo je »Epikurov vrat«. Ovde niko nema mnogo obzira, ali ima smisla za pristojnost i po-

štovanje ljudskog dostojanstva. Možemo da biramo luksuzan restoran, gurmansku krčmu, udvojenu sobu, i sve što uz to može da ide — objasni Lun.

— Separe! Hoću da jedem i pijem, a da me pri tome ne gleda niko sem tebe, lepi Parižanine — oduševljeno uzviknu Šeli.

Uskoro su jela i pića bila poručena. Šeli je pila, i Lun je sto-
ga morao brzo da sazna ono što je želeo da mu ona ispriča, jer plašio se da će to kasnije biti teško. Iz njezinih kratkih odgovora saznao je mnogo detalja, koje je mogao da ispriča samo neko sa prirodnim instinktom za najvažnije.

— O'Henri mora biti pošten... Lajon je sladostrasnik, i snažna ličnost... Gangsteri hoće milione koje je mogao da zaradi »Balaj bigbend«... Nekog su slomili... Ako sada pokleknemo, svi ćemo opet biti robovi... — priča-
la je Šeli.

Uskoro je zamolila da promene temu. Jela je i pila, s divnim osmehom.

Posle večere je sela tako da je Lun mogao da je vidi celu. Njeno telo se polako njihalo, opruženo u ogromnoj naslonjači. Negledajući u aparat, po sluhu je tražila muziku. U jednom trenutku se blaženo nasmeši.

— Je li da ovo divno veče nećeš pokvariti ničim što nije sveto pod božijim suncem i u noćima punog meseca? — upita ona.

— Divna si, Šeli! Budimo prijatelji! — nasmeši se Lun.

— Videla sam tvoju devojkicu. Lepa je, i ti si srećan — smešila se dalje Šeli.

— Ko je moja devojkica?! — iznenadi se Lun.

— Džejn je tvoja devojkica. Niko te ne može prepoznati, ako te nije pozeleo kao ja. Onda na brodu... Osetila sam da si to ti čim si ušao k meni, dok mi je dosadivao onaj sekretar — objasni Šeli.

— Ali, ja... — htede nešto da kaže Lun, ali se predomisli, i ućuta.

Ustade i pride joj.

— Nekada su moji preci ispoljavali gostoprimstvo nudeći svoju ženu gostu. Ja nemam muža... Moram sama da kažem: Šeli je tvoja!

Nečeg iskonskog i snažnog bilo je u toj crnoj devojkici. Sme li se u njoj povrediti ta otvorenost, to odbacivanje svakog lažnog obzira?

Lun je poljubi. Njeno telo uzdrhta. Poljubac je trajao dugo.

— Pođimo! — izusti ona u predahu.

— Kuda? — upita Lun.

— Kod mene... Hoćeš li poći kod mene?

— Poštujem iskreno tvoju neposrednost... Ti si divna žena — počeo Lun.

— Ići ćemo? — ponovo upita Šeli.

Lun klimnu glavom, i pruži ruku ka tasteru za zvono.

Pošto plati večeru, iziđe sa Šeli. Vozili su se ka hotelu u kome je bio smešten ansambl. Ulazeći u hol, zastadoše. Dva policajca vodili su niz stepenice O'Kifija, koji se otimao. Za njima je trčala Glorija Dod.

— Pustite ga, on nije kriv! — vikala je, skoro izbezumljeno.

Tek tada Lun primeti da po strani stoji inspektor Burže i

hladno se smeška. Lun mu priđe.

— Zašto hapse Amerikanca? — upita.

— Viđen je u »Veselom Parizu« nekoliko minuta pre krvavog događaja.

— Ko ga je video? — upita Lun s izrazom lica kakav bi mogao imati radoznali splotkaroš.

Inspektor pokaza glavom ka Gloriji.

Lun j razmišljao nekoliko trenutaka.

Tada mu pride Šeli, i šapnu.

— Ne dajte ga! On nije kriv, kunem se! Spasite ga.

Posle tih reči ona jurnu na policajce.

Lun se naglo odluči. Snažnim udarcem pogodi Buržeovu vilicu, i ne osvrćući se da vidi rezultat, umeša se u gužvu. Jedan policajac je već bio pustio uhapšenog Henrija, braneći se od Šelinih noktiju. Drugog je već držala Glorija. Lun priskoči, i udari ga, uzviknuvši:

— Pardon m'sje!

I Henri O'Kifi se već snalazio.

— Za mnom! — viknu Lun.

O'Kifi ga je sledio. Brzo nestadoše u mnoštvu sveta koji se muvao na Pigalu, razmišljajući koje od mnogih zadovoljstava da izabere za tu noć.

— Gospodo, želite li ljubav? — pitala je stara dama, sa psom na kaišu.

Pri tom je pokazala tri devojke i jednog mladića, koji su stajali pred noćnim lokalom, u čijim izlozima su bile osvetljene fotografije nagih žena.

— Do vraga ljubav! — odbrusi na engleskom O'Kifi, teturajući se pored Luna.

— Pa vi ste pijani! — iznenađeno zaključí Lun.

— Morao sam se napiti. Ubio sam dva čoveka! Otrovno vino bih popio! — odgovori O'Kifi.

— Vi ste spasli belokosog starca? — upita Lun.

O'Kifi zastade. Zurio je u Luna. Alkohol mu je smetao da misli, ali mu je bilo jasno da niko nije mogao znati o spasenju belokosog, izuzev njega.

— Ko vas je video u »Veselom Parizu« — upita Lun.

— Samo Glorija... Video me je i ranjeni Spargo, ali on nije govorio... Nije me mogao ni prepoznati, jer sam bio maskiran šeširom i ogrtačem — govorio je Henri, već sasvim trezno.

— Šta ste činili kod Glorije? — pitao je dalje Lun.

— Ja i ona... To je stara stvar... Ne mogu bez nje. Ona me voli...

— Ko vas je video da dolazite?

— Niko. Mislim tako...

Lun ga povuče iza jednog ugla.

— Moramo brzo pozvati policiju — reče mu.

— Zovimo hotel. Inspektor Burže mora biti još uvek tamo — predloži O'Kifi.

To je bilo najlakše. Broj hotelskog telefona su znali pa nisu morali gubiti vreme da pronađu broj najbliže policijske stanice.

Uskoro dobiše vezu sa inspektorom Buržeom. Pozva ga Lun:

— Halo, inspektore! Izvinjavam se zbog onog udarca. Moralo je biti...

— Vi ste to, Klode Vale? Izbiću vam sve prednje zube zbog onog udarca. Oslobodili ste zločinca! — vikao je Burže.

— O'Kifi nije zločinac! Ja nisam pravi Klod Val, a vi niste shvatili igru. Hoću samo da vas upozorim. Zaštite Gloriju. Neko će hteti još ove noći da je ubije — upozori Lun.

— Ko će hteti da je ubije? — pitao je Burže.

— Pa, neko od onih koi su već ubijali, i sada opet pokušavaju da ubiju. Shvatite to ozbiljno, inspektore! — već ljutito zaključa Lun, i spusti slušalicu.

O'Kifi je ćutao, zamišljeno. Posmatrao je Luna, koji se udaljavao od govornice.

— Ne mogu da je ostavim tako, u opasnosti — reče Henri sam sebi i vrati se do telefona.

Kad je čula O'Kifijev glas, Glorija radosno uskliknu:

— Jesi li dobro, Henri?

— Odlično sam, ali tebi pretila opasnost. Izidi, tako da te niko ne primeti, i dodi na metro-stanicu. Sedi u voz prema Port Doffinu. Pridružiću ti se.

— Dolazim — zaključa Glorija.

O'Kifi pođe ka Lunu, koji je stajao u senci jednog drveta.

— Koga ste zvali? — upita Lun.

— Jednog prijatelja — slaga O'Kifi.

— Sada se moramo rastati. Ja imam sastanak sa Džejn Vitington — reče Lun.

— Onda srećno, i beskrajno hvala! — završi Henri, čvrsto stegnuvši ruku svom novom prijatelju.

Rastadoše se žureći svaki na svoju stranu.

X

Ne znam zašto, ali strahujem za Gloriju. Molim vas, inspekto-

re, da je do premijere što bolje zaštitite — govorio je Daglas inspektoru Burže.

— Otkud i vama ideja da baš Gloriji pretila opasnost — upita inspektor.

— Zar neko ima slično mišljenje?! — iznenadi se Lajon, i oči mu blesnuše radošću.

— Pre nekoliko minuta zvao me je Klod Val. On kaže isto — odgovori inspektor.

— Šta još kaže taj ludak?

— Samo to da čuvamo Gloriju.

— Onda pođimo k meni. Moja soba je do Glorijine. U ovom trenutku moram vam otkriti jednu ličnu tajnu — uzbuđenim glasom reče Lajon.

— Poverite mi se gospodine kao da sam vam prijatelj godinama. Ja ću vas shvatiti — ohrabri ga Burže.

— Ja volim Gloriju — sudbonosnim glasom reče Lajon. — Volim je od prvog dana. Dao bih hiljadu života, da ih imam, samo za dan njene ljubavi.

— Ne čuđim vam se. Ona je divna žena. Sasvim je prirodno da je volite. Vi ste je štitili, pazili, i uveličali njen uspeh. Vi imate pravo na tu ljubav — gledajući u tavanicu govorio je Burže.

— Vidim da me shvatate, dragi inspektore. Ali ja joj nisam otkrio svoju ljubav...

„Čudno! A svi u ansamblu znaju da je zaljubljen do ušiju“ — pomisli inspektor, a glasno reče: — Treba biti smeliji. Ona, vam duguje ljubav.

— Baš zato sam se ustezao. Nisam hteo da gradim sreću na okolnosti da imamo poslovne odnose, i da je ona zavisna od mene. Tražio sam čvršće znake njene ljubavi... Mislim da i ona

sve više... No, to je manje važno... — ustežući se, zastade Lajon.

— Je li to tajna koju ste pomenuli?

— Suština je u tome, ali ostaje jedan detalj. Ja sam zabrinut zbog pretnji Glorijinom životu... Zato uvek montiram mali mikrofon u njenoj sobi. Tako čujem sve što se događa. Možemo koristiti taj uređaj da je zaštitimo — završi Lajon.

— Odlično, podimo — složi se Burže.

Onda pozva jednog policijskog narednika i dade mu uputstva za noćni nadzor hotela, kazajući mu i broj sobe u kojoj će biti. Narednik javi da potera za O'Kijem i Valom nije dala rezultate, a da je Šeli Džemblin u istražnom zatvoru.

— Crnkinja se ponaša kao da je napravila najčasniji podvig — zaključio narednik.

— To će je stajati angažmana. Jednom izbačena, nikada više neće stići u veliki ansambl — reče Lajon.

Kad stigoše u njegovu sobu, Lajon odmah uključi prislušni uređaj. Pretvoriše se u uho. Glorija je baš završavla razgovor sa Henrijem? Čuše kada ona zaključio: »Dolazim«! Zatim se čulo kako se sprema, trčkajući po sobi i otvarajući vrata ormana i kupatila.

— Treba da dam jedan nalog, a vi pazite da se Glorija ne udalji — tiho reče Lajon inspektoru.

— U redu je — složi se Burže, i ostade da osluškuje.

Tek što je Lajon izišao, Burže pritrča telefonu. Pozva jedan hotelski broj, i naredi:

— Fernane, požuri da vidiš šta

hoće Lajon, koji je ovog trenutka izišao iz sobe trideset devet. Ne zaustavlja ga, nego utvrdi kuda ide, i zašto.

— Razumem, gospodine! — odgovori otresiti Fernan.

Bio je od nedavno Buržeov pomoćnik, i još se nisu bili toliko zbližili da nestane izvesna doza krutosti u njihovim kontaktima.

Burže je sedeo u velikoj naslonjači. Osluškiavao je šumove iz sobe Glorije Dod. Nekoliko puta je uzdahnuo. Ta plavuša, izvanredne lepote i duboke osećajnosti, palila je njegovu maštu. U glavu su mu se ovih dana uselila dva lika, i javljali su se odjednom, kao na dvostruko snimljenoj fotografiji. Bili su to likovi plave Glorije i crnokože Šeli.

Njegovo uživanje, ispunjeno maštom dočaranim slikama te dve žene, prekide Lajonov povratak.

— Bio sam da od jednog našeg čoveka pozajmim ovu igračku — objasni pokazujući ogromni automatski revolver, zastrašujućeg izgleda.

— Šta će vam oružje? — upita inspektor.

— Ovakva stvar može da koristi, a ne može da šteti — osmehnu se Lajon i pruži revolver inspektoru.

— Pa, to je igračka! — iznenadi se Burže, osmotrivši revolver.

— Onda nije čudo što pred takvim igračkama mnogi dignu ruke. Čitao sam nekoliko puta o tim primerima.

U tom trenutku čuše kako Glorija otključava vrata.

— Ja ću je otpratiti, a vi nas osmatrajte — predloži Lajon.

— Trebalo bi... Znate... —

zbuni se nešto Burže, ali Lajon izide.

Glorija već beše u hodniku, i nije mogla da izbegne susret.

— Izlaziš nekud? — upita je Lajon.

— Da, želim da malo prošetam — odgovori ona.

— Mogu li te pratiti?

— Samo do ulice. Posle želim da budem sama — nervozno odgovori Glorija.

— Nije pametno... Znaš, svi ovi događaji. Noć je, i, bez muškog društva, nije dobro da izlaziš — nastavi Lajon idući s njom ukorak.

— Imaću muško društvo — nestrpljivo odgovori Glorija, i oči joj sevnuše.

— Mogu li znati ko je to? — upita Lajon.

— Prelazite svaku meru! Ne dozvoljavam da me uhodite i ograničavate moju slobodu! Ostavite me! — ljutito odgovori Glorija, i pred hotelom naglo skrenu, ostavljajući Lajona.

Ovaj ugleda kako inspektor Burže žuri za Glorijom.

Sačeka da Glorija odmakne, pa pođe, prateći inspektora. Znao je da će ovaj držati devojkicu na oku. Ona pak, išla je žurno, osvrćući se da vidi prati li je Lajon. Pri tome nije obratila pažnju na ljude drugačije odevene i drugačijeg izgleda. To je olakšavalo posao Buržeu, koji je natakao šešir na oči i, malo sagnut, skrivao lice.

Kad ona uđe u povorku koja je uvirala u metro-stanicu, posao je bio jednostavan. Svet se žurio da uhvati poslednje vozeve. Glorija uđe hodnikom za voz prema Port Dofinu. Inspektor ju je sledio. I Lajon ih ugleda oboje.

Dok je Glorija čekala, Lajon priđe inspektoru.

— Ućiću u isti voz, a vi budite uz nju — šapnu mu.

— Nisu mi potrebna uputstva, gospodine Lajone — nervozno odgovori Burže.

Bližila se ponoć, i vozovi su bili skoro prazni. U voz prema Port Dofinu uđe samo nekoliko putnika.

Već na stanici Vilijer u vagonu ostade samo nekoliko putnika. Glorija sede u jedan ugao, i ostade zamišljena, prateći i proveravajući na peronima nazive stanica. Inspektor je sedeo na drugom uglu i čitao novine, da bi se zaklonio od Glorijinih pogleda. Kad stigoše do trga Terne, inspektor skoro poskoči. U kupe uđe O'Kifi, i sede uz Gloriju. Prihvatiše se za ruke, i počеше šaputati. Lica su im bila jedno uz drugo, usne im se nekoliko puta spojiše, u trenucima kad su verovali da ih niko ne posmatra.

Kad prodoše Etoal, ustadoše, da se pripreme, za izlaz na sledećoj stanici. Na Etoalu se voz isprazni. Mnogi putnici su prelazili na neku od ostalih triju linija.

— Izlazimo na sledećoj — reče Henri Gloriji.

— I ja ću sa vama. Ne pokušajte ništa! — javi se Burže i prisloni cev revolvera uz O'Kifijev bok.

Trenutak kasnije škljocnuše lisice, i Henri se nađe vezan za Buržeovu levu ruku. Glorija je drhtala od jeda, i suze joj pođoše.

— Opet su te uhvatili zbog mene — reče gorko.

Voz stade, i inspektor dade

znak da iziđu. Na peronu ih dočeka Lajon.

— Dakle on je hteo da je odvede u smrt još ove noći — reče, stavši uz Gloriju.

— Podimo! — naredi inspektor.

On povede O'Kifija, a Glorija pođe za njima. Izbegavala je Lajona, a on je koračao za njom sa nesrećnim izrazom na licu. Hodnikom prema izlazu, i uz stepenište, odjekivali su samo koraci njih četvoro.

Na trgu Viktora Igoa okretali su se nekoliko minuta, dok ne naiđe jedan taksi. Mahnuše mu, i on stade pored zatvorene kafanice.

— Kej Dorsej — reče Burže vozaču.

— Ne, gospodo! Prema Bulonjskoj šumi! — iznenada naredi Lajon.

U rukama je imao dva revolvra. Jedan upre u policijskog inspektora, a drugi u vozačev potiljak. Glorija je sedela nema i raširenih očiju. Gledala je Lajona kao da ga vidi prvi put.

— Ovo nisu igračke, gospodine Burže. Ovim stvarčicama barataam odlično. Jedno vreme sam bio jadni cirkuski strelac, ali prekidao sam metkom svaki konac, i pogađao svaki bačeni cent — hvalisao se Lajon.

— Ne vozim u Bulonjsku šumu! — reče vozač.

— Onda ću vas odmah izrešeti. Ubiću vas sve! — odvrati Lajon glasom koji nije dovodio u sumnju da će to učiniti.

— Vozite kuda zatreba! — reče inspektor Burže.

— Ne vozim nikog u smrt! — odbi vozač taksija glasom koji nije obećavao da se može skršiti.

Lajon se osmehnu, i naglo ga udari teškim oružjem po potiljku. Zatim munjevito okrenu oružje prema Buržeu i O'Kifiju:

— Ako nećete da odmah pucam, kleknite na pod kola!

Oni poslušашe, videći njegov pogled, koji je garantovao smrt za najmanju neposlušnost. Dva udarca po glavi, i oni se srušiše između sedišta. Glorija kriknu. Lajon je prihvatio za usta, i udari je, stisnuvši pri tome zube.

Da je neko posmatro to, čudio bi se snazi i brzini s kojom je, za sledećih nekoliko minuta, Lajon, u tesnom prostoru taksija, prevukao vozačevo telo u zadnji deo kola. Gloriju, koja je ležala na podu prednjeg dela automobila, gurnuo je desno, nagnuvši se preko sedišta. Zatim otvori zadnja vrata, i krenu da zauzme mesto za volanom. Baš u trenutku kad se sagnuo da otvori prednja vrata, nešto ga snažno lupi, i on izgubi svest.

— Malo je nedostajalo da se sve tragično završi — reče Lun osvrnuvši se da vidi ima li koga u blizini, pod drvoredom mirnog trga.

To je on stigao u trenutku kad je trebalo da Lajon krene sa svojim zarobljenicima.

Telefonski poziv koji O'Kifi beše nekom uputio, i onaj nepotpuni odgovor, bili su razlog što je Lun, rastajući se sa Henrijem, samo odmakao desetinu metara, a onda počeo da ga prati i posmatra. Bio je svedok njegovog ulaska u metro, pratio ga pri vožnji, primetio Gloriju i inspektora, i pošao za njima. Kad se Lajon pridružio grupi u pustoj stanici metroa, Lun je postao oprezniji. Kad su oni uzeli taksi,

i on se osvrtao, tražeći neka kola, jer je hteo da napusti osmatranje, i pođe u susret Džejn.

Ali tada je primetio da se nešto izuzetno događa u taksiju koji je stajao pod drvoredom. Video je Lajonov napad na ostale, i čekao pogodan momenat da se i sam umeša u gužvu.

Sada iz jedne hermetički zatvorene kutije izvadi male bele tampone, i po jedan gurnu u nozdrvu svakom onesvešćenom. Pri tome osmotri da neko nije teže povređen. Nije bilo opasnosti da neko strada, pa razvi novine i baci ih na zadnju grupu, a Gloriju pokri komadom folije, koji nađe u džepu kod vozačevog sedišta. To je vlasniku taksija služilo da se zaštiti od iznenadne kiše, ako mora da napusti kola, ili da prostre na zemlju kad bi morao nešto da pogleda pod kolima.

Siguran da se niko od prisutnih neće probuditi, Lun potera Avenijom Malakof, i skrenu severnom ivicom Bulonjske šume. Bio je zadovoljan što se potvrdilo da uvek treba imati poneko rezervno sklonište. Ovo iza malog groblja na ivici šume bilo je jedna usamljena kuća usred grupe starih drveta, opkoljenih visokim zidom. Lun utera taksu u vrt i pritera ga pred sam ulaz. Zatim prenese, jednu po jednu, osobe iz kola unutra.

Brižljivo pogleda svaku čvorugu i ranicu, a zatim vezane položi po tepihu velikog salona. Jedino Gloriju odnese u spavaću sobu i položi je na krevet.

Nekoliko minuta je poslovao oko inspektora, O'Kifija i Lajona. Sada je znao da se niko neće probuditi do sutra u podne, ako

on ne preduzme nešto da ih osvesti.

Zatim uredi svoj izgled i promeni odelo. Uskoro je bio tipični španski bogataš, lepih crnih brčića i produženih zulufa. Crno odelo i tamnosivi borselino dopunjavao je tanki sivi ogrtač.

XI

Kad je telefonom pozvao hotel u kome je stanovala cela grupa »Balaj bigbenda«, i zamolio portira da mu da vezu sa sobom Džejn Vitington, portir mu reče da sačeka trenutak.

— Ko traži gospodicu Vitington? — upitao je zatim jedan muški glas, pariskim izgovorom.

— Ovde Donald Sikert — odluči se Lun da nastupi otvoreno.

— Bili ste pomenuti... Ovde policijski službenik Fernan. Ne mogu vam dati informacije — čuo se odgovor.

— Morate mi reći. Ja imam važniju vest za vas. Mogu vam tačno reći sudbinu inspektora Buržea — zaigrao je Lun na svoju jedinu kartu.

— Kako ću znati da ste vi Lun? — upita Fernan.

— Tako što ću vam reći da sam čekao Džejn Vitington, i da sam primetio da inspektor prati Gloriju Dod. Ne znam kako da vas ubedim. Mnogo gubite ako otežavate stvar — već nestrpljivo reče Sikert.

— U redu, reći ću vam. Džejn je krenula iz hotela. Njoj se pridružio mladi reditelj Vinter. Njemu je gospodin Lajon rekao da zamoli jednog policajca da ga otprati do Opere. Lajon ga je

slao da se stavi pod vašu ličnu zaštitu. . .

— Pa šta je bilo? — nestrpljivo upita Lun.

— Ja sam dao čoveka, i njih troje su izišli. Uzeli su taksi i krenuli. . .

— Govorite, čoveče! — uzbuđeno izgovori Lun kad Fernan zastade.

— Taksi je vozio prema operi, i skrenuo u jednu ulicu. Tek kad je stao, i kada ga je opkolilo nekoliko ljudi, u mračnoj ulici, naš čovek je pružio otpor. Teško je ranjen. Razbojnici su ubili Baka Vintera. . .

— A Džejn? — ne izdrža Lun da ga ne prekine.

— Ona je nestala. Odveli su je nekim drugim kolima. Stigla je i telefonska poruka.

— Kakva?

— Džejn su oteli i drže je kao taoca. Ubiće je kad budu smatrali da treba — zaključiti Fernan.

— Ništa više?

— Ništa. Recite mi šta je sa inspektorom.

— I njega su oteli razbojnici — odgovori Lun i spusti slušalicu.

Zabrinut i ogorčen, išao je prema mestu na kome je ostavio svoja iznajmljena kola. Jedini trag do koga je mogao doći bio je zarobljeni Lajon.

Došavši nazad u usamljenu kuću, izdvoji Lajona i odnese ga u podrum, gde je bio uredio malo sklonište za slučaj da sa nekim treba glasnije razgovarati. Postavi Lajona tako da sedi vezan uz ugašenu peć, a zatim ga osvesti, ubrizgavši mu injekciju za neutralisanje narkotika.

— Šta je ovo? Gde sam? — pitao je Lajon trzajući se.

Nije mogao da vidi Luna, jer

mu je u lice sijala jaka lampa, a Sikert je bio zaklonjen štitom.

— Kraj je tvojim zločinima Lajone! — reče mu Lun.

— Poznajem vam glas, iako vas ne vidim — odvrati Lajon glasom punim mržnje.

— Znaš li zašto si ovde? — upita ga Lun.

— Znam. . . Trebalo je da vas skinem već davno! Vi ste mi sapleli noge.

— Znaš li kad sam shvatio ko je zločinac?

— Sumnjao sam već večeras posle neuspeha mojih ljudi u »Veselom Parizu«.

— Budalo! — osmehnu se Lun.

— Znao sam da si ti umešan u zločine još onog trenutka kad si pucao u glavu onom ubici na »Orbeu«. Sledećeg jutra imao sam podatak da si bio cirkuski strelac, i da nisi tako naivan, kako si izgledao na Temzi.

— Da, suviše brzo si to shvatio. Trebalo je da »promašim« ubicu i smaknem tebe.

— A dokaze si polako dao sam. Sada te imamo, Lajone. Ko je organizovao i vršio zločine?

— Nikad to neću reći!

— Govorićeš!

— Ne, nikako! U slučaju da se na premijeri ne pojavim kao slobodan čovek, biće ubijena izvesna devojka. Ha! »Kralj pnoći« misli da je najmudriji! — pobednički reče Lajon.

— Do tada će Džejn biti slobodna. Gde je ona sada?

— I da ti kažem, uzalud bi pokušao da je otmeš. To su ljudi koji se ne dvoume mnogo. Kad bi im prišla policija, oni bi puca-
li u žrtvu, i nestali tajnim prolazima. Jedino nagodba, tajanstvena noćna aveti, može da je

spase — nastavi Lajon uvredljivim tonom.

— Kakva nagodba?

— Pustićeš me, a ja ću pustiti Džejn.

— Šta mi je garancija da je nećeš ubiti?

— To što želim Gloriju. Dovešćeš mi Gloriju, da izvršimo zamenu.

— Nema zamene! Govori gde je Džejn — viknu Lun.

— Lakše, uobraženi vladaru mraka! I ovu rundu ću dobiti ja. Moji prijatelji u Americi. . .

— Tvoja gangsterska banda!

— Zovi ih kako ti se sviđa. Oni će mi pomoći da vladam »Balaj bigbendom«, makar izdaleka. Glorija će nestati. Držaću je kao robinju u svom planinskom letnjikovcu, tamo preko okeana.

— Mislim da ćeš visiti, ili biti spržen na električnoj stolici, prema tome u kojoj zemlji će ti biti suđeno. Nije isključeno ni gušenje u gasnoj komori — ljutio ga je Lun.

A tada mu pride i udari ga po ustima.

— Platićeš mi za ovo, Sikerte!

— zapreti Lajon.

— Ti si prvi čovek koga sam udario vezanog. Ali, to mi mnogo ne smeta — reče Lun, i skrenu lampu, tako da je sada osvetljavala obojicu.

Gledali su se ćutke.

— Ništa. . . Ja sam grub čovek Sikerte. Umreću ćuteći i neću otkriti ostale naše ljude. Ali, i Džejn će umreti, to je sigurno.

— Govoriš gluposti! — preki-
de ga Lun.

— Ne, nisu gluposti. Udario si me po ustima, i time si izrekao sebi smrtnu presudu. Progoniću te dok sam živ. A živeću! Ti ne

možeš da žrtvuješ svoju najveću ljubav, svoju Džejn. Ove noći trebalo je da Glorija umre, ali si se ti umešao. Ja bih je svojim rukama ubio, i prežalio — govorio je Lajon dahćući i kolutajući besno očima.

— Da, trebalo je da umre zato što je počela da shvata. Jedino si ti znao da je videla O'Kifija, i to si javio policiji, kao razlog da ga uhapse.

— Tačno.

— Ti si poslao Vintera u ruke svojim ubicama, i tako jednim udarcem ubio dve muve. Uhvatile su i Džejn.

— To je bio sastavni deo mog plana.

— Ona je Gloriji rekla kad i gde će se sastati sa mnom, i tako si mogao da sve pripremiš.

— Imao sam sreće što je Džejn brbljala.

— Ona je pričala, jer sam ja namerno izostavio upozorenje da ne govori ništa Gloriji.

— Sve je jasno. Ne shvatam samo kako si se stvorio na Trgu Viktora Igoa.

— Pratio sam O'Kifija. Posle sam video da je u metrou i Glorija, a da ste se pojavili inspektor i ti.

— Sve je prilično jasno. A sad ti razmisli o nagodbi — htede da zaključi Lajon.

— Jadniče! Misliš da još uvek imaš šansi. Posle pet minuta ćeš plakati i moliti — reče mu Lun i udalji se, žureći gore u sobu.

Vratio se sa gumenom bombicom, na čijem je kraju bila igla nalik na one za davanje injekcija. Stojeći pred Lajonom, baci taj predmet i igla se zabode u Lajonov vrat.

— Šta radiš? — viknu Lajon.

Lun ne odgovori. Stade pred njega i zagleda mu se u oči. Držao je jednu ruku kao da ima nešto u njoj, a prste druge tako kao da će to uzeti i baciti na Lajona. Zato ovaj nije skretao pogled sa njega.

— Tvoje samopouzdanje popušta... Sve je slabije... Ti već sumnjaš... Strah te je od mene... Strah te je... — monotonim glasom govorio je Lun.

Njegova hipnotizerska sposobnost bila je proverena, i korišćena mnogo puta. Ali, od kad je našao spoj koji deluje na volju, udruživši ga sa hipnozom, mogao je da postigne čuda. Jedino taj pronalazak nije mogao da preda javnosti, jer bi vlasti raznih zemalja i mnogi pojedinci mogli da ga zloupotrebe.

— Ostavite me, Lune... Preklinjem vas... Ja sam morao... — počinjao je da cvili Lajon.

Užasni strah mu je stezao grlo. Sav otpor u njemu je nestao.

— Govori gde je Džejn! Ako slažeš, biće ti užasno — sugerirao mu je Lun.

Lajon nije mogao da misli. Strah je ispunjavao svo njegovo biće.

— Pjer sve vodi... Pjer Ig, zva- ni Pjer Kobra... On je proteran iz Čikaga, i Sjedinjenih Država... Radi ovde za nas... Znamo se još iz Santijaga... pričao je Lunu.

— Gde se sklanja?

— On ima kuću i noćni lokal na Monmartru... Ah... Ne mogu više... Ne mogu... — kukao je Lajon.

— Gde je skrivena Džejn? — pitao je Lun, primakavši se još za jednu stopu zarobljeniku.

— Oh... Tamo je u podrumu u Ulici Mirbel, broj devet. Tamo je drže, i mogu je odvesti...

— Kako im treba prići?

— Mora se pozvoniti i reći znak... Strašno je umreti... Ne mogu... Ne dajte me, Lune!

— Koji je znak?

— Dolazim da naplatim ovaj račun. Onda se pruži kopija računa za oprane košulje... Ne mogu ovako... Šta mi je na vratu?... Nešto me grize...

— Gde je taj račun?

— Imam ga u novčaniku... Grize me na vratu, oh!

Lun brzo nađe Lajonov novčanik. Zaista, u njemu je bio račun za oprane košulje. Uze ga, i stavi u džep.

— Kad se tamo može doći?

— Svakog parnog sata od deset pre podne do dvanaest noću...

— Zašto samo u te sate? — upita Lun čudeći se tom pravilu.

— To je glavno sklonište... Ko dođe u drugo vreme, mora biti zarobljen ili ubijen... Ili... Molim te, Lune, nemoj!

— Šta »ili«?

— Ili to znači da je stigla policija, pa treba bežati. Imaju prolaz u jedan stari podzemni hodnik do crkve... Ima mnogo prolaza... Kanalizacija... Susedno dvorište... Prolaz preko tavana desetak kuća u tom nizu i posle na ulicu...

— Ko je to uredio?

— Pjer... On je majstor za skrovišta... Jedino koje je stvorio u Čikagu upotrebljava se petnaest godina i niko ga nije našao... Spasite me... Ne mogu...

— Jesi li tačno rekao sve?

— Sve... Samo tačno u parni

sat, i pokazati račun... Sme prići samo jedan čovek, ali taj ne sme ući sam... Mora reći: »Imam pratioca«... Pjerovi ljudi rade uvek u paru... Šta me to grize na vratu? — sve slabijim glasom govorio je Lajon.

Lunu je bilo mučno da ga dalje gleda. Zato mu, patentnim špricom, dade dozu sredstva za umirenje i spremi mu čašu napitka. Deset minuta kasnije Lajon je čvrsto spavao. Lun ga odnese u gornji deo kuće i stavi ga u ugao. Potraži ključ inspektorskih lisica i skide ih sa njegove i O'Kifijske ruke, pa ih stavi Lajonu, i pode da spremi nekakav čudan napitak.

Sipao je mleko, žitne pahuljice, malo kakaoa, šećer i nekakvu belu tečnost. Kad ta smeša proključa, razli je u velike keramičke vrčeve, koji su bili ukras u vitrini, a nekad davno služili za pivo.

Prvo je probudio Gloriju. Ona se trгла i pogledala ga prestravljeno.

— Umirite se, Glorija. Sve je u redu. O'Kifi je slobodan, a Lajon uhapšen — uteši je Lun.

— Vi ste nas opet spasli! Gde je Džejn?

— Dugo ste bili u nesvesti. Popijte malo ovog — pruži joj Lun čašu.

— Kako je to prijatan napitak! Kako se sprema?

— Mleko, kakao, žitne pahuljice.

— Tako umiruje... i uspavljuje.

— Spavajte mirno.

Ona klonu, i zaspala sa osmehom na usnama.

Sličan postupak primenio je kod inspektora i O'Kifija. A kad

ih je uspavao, i sam prileže na slobodni krevet do Glorije. Namesti časovnik da zvoni u sedam časova, a zatim naruči i telefonsko buđenje u isto vreme. Telefon je stavio uz krevet, i pogledao sat. Imao je skoro tri sata za odmor. On je bio čovek takve unutrašnjosti, discipline i koncentracije, da je posle svih uzbuđenja mogao da spava. Mogao je da sebe natera na mir i san.

XII

Već u sedam i trideset slušao je radio-vesti, koje su vrvele od podataka o smrti Baka Vintera, teškom ranjavanju policajca i nestanku Glorije, Lajona, O'Kifija i inspektora Buržea.

»Kakvu igru vodi Lun?« — pitali su se neki listovi pominjući Luna u vezi sa otmicom Džejn Vitington. Uzgred su upoređivali taj slučaj sa napadom gangstera na Džejn pre tri godine u Cikagu. Kad je saslušao pregled jutrašnje štampe, Lun se brzo spremi i izide napolje. Uze automobil i odveze se prema aerodromu. Usput kupi novine, i, čekajući u restoranu ogromnog aerodroma, pregleda ih. Na jednoj margini ispisa nekoliko redaka, a zatim stavi novine u džep.

Dok je čekao, prođe ispred jednog ogledala, i osmotri sebe. Somotske pantalone, vunena košulja bez dugmadi, i bluza, tu i tamo umašćena slikarskim bojama, davali su mu izgled čoveka kavih je u Parizu mnogo. Francuska beretka na glavi dopunjavala je izgled, a naočari čija je gornja polovina stakla bila tamna, a donja svetla, činili su da ga je još teže bilo prepoznati.

Kad zvučnik objavi dolazak aviona iz Londona, Lun se ne pokrenu. Jedino je osmatrao izlaz sa tog pravca. Uskoro ugleda nasmejanog Samjuela Makfersona kako se gega uz Sju Nulén. Lun se postavi tako da Sam prođe blizu njega. U zgodnom trenutku gurnu ga, kao da je to neohotičan sudar.

— Hej, lakše! — viknu, smeškajući se, temeljiti Makferson.

— Milion mu šugavih ajkula, moržu ćoravi! — prikrivajući osmeh, odvratí Lun.

Makferson mu poznade glas i slegnu ramenima, kao da kaže: »Budala traži kavgu«. On i Sju nastaviše ka restoranu. Sedoše da popiju kafu. Sju se osveži limunadom, a Makferson konjakom. Lun sede za susedni sto i stavi novine ispred sebe. Kuckao ih je prstima, kao da se igra, a zatim ustade. Makferson osmotri okolo, i nehajno ustade da uzme novine.

— Da vidimo ima li šta novo ovde u Parizu — reče, i poče da ih prelistava sričući neki nerazumljivi francuski naslov.

Nade zabelešku sa adresom, i opomenu: »Moguće je da neko motri. Proveri višestruko. Pratiću vas, radi sigurnosti.«

Makferson plati, i povede Sju ka izlazu. Uzeše svoj prtljag i pozvaše taksi. Lun prođe ispred njih, i oni videše u koja kola on ulazi. Makferson zapamti broj.

Vozili su se dva sata. Zastajali su da nešto popiju, iskricali se pred jednim hotelom, promenili taksi, stigli do drugog hotela, i tu su, konačno, prešli u Lunova kola. Bilo je sasvim sigurno da ih niko ne prati. Za svaki slučaj, Lun potera kroz Bulonjsku šu-

mu. Iza Inferijer jezera podoše putem velikih kaskada, i zaustaviše se da porazgovaraju. Sad je bilo jasno da su u sigurnosti, da ih je izgubio ma ko da je pokušao da ih prati.

Bilo je prošlo jedanaest časova kad stigoše u kuću iza malog groblja. Svi opijeni su spavali dubokim snom. Lun ponudi ostatkom napitka Sju, i reče joj da može da se odmori pored Glorije, ali da je ne budi.

— Imala je groznu noć, i treba da se odmori. Večeras je premijera u »Veselom Parizu«.

— Ah, i mene hvata san — reče Sju, i pogleda Makfersona pogledom koji optužuje.

Ovaj spusti ramena pokajnički.

— Proveriću vezu sa svima, a ti se spremi za gužvu — reče Lun.

— Prošvercovao sam kolt i dva »kolačića« — odgovori Makferson.

»Kolačići« su bile naročite hemijske granate, u obliku čokoladnih tortica, i sa takvim etiketama. Trebalo je samo zabosti u njih mali klin od naročite metalne smese, i posle deset sekundi »kolačić« bi eksplodirao razornom snagom.

— U redu je. Promeni izgled na tip tri — dodade Lun i pođe da se i sam spremi.

»Tip tri« značio je da Makferson treba da premaže kosu naročitom tečnošću, od koje postaje starački bela, da šminkom prevuče neke delove lica, i popije malo tečnosti od koje zubi privremeno budu žuti, i na kraju da se poguri. Tada bi ličio na starca.

Lun je takođe promenio iz-

gled. Imao je zgužvane farmerke, šarenu košulju bez kravate i crnu kožnu bluzu. Kosa mu je bila čupava, pod vunenom kapom neodređenog oblika. Duboki džepovi pantalona i kožne bluze bili su puni nekakvih flašica, paketića i kutijica. Pod pazuhom je imao futrolu sa revolverom.

Proverivši nekakav uređaj u pojasu, Lun pozva:

— Same, krećemo!

Izvezoše se, i podoše opet kroz šumu. Lun je polako vozio, pričajući Makfersonu o čudnim događajima u Parizu.

— Sju mi je pričala da Lajon voli Gloriju — reče Makferson.

— Neželjena ljubav je neprijatnija od mržnje, i u nju se najčešće i pretvara — dodade Lun.

Ćutali su, posmatrajući zelene površine travnjaka, uređeno žbunje i visoko drveće Bulonjske šume. Kad stigoše u južni deo, skrenuše prema mostu na Seni.

— Plašim se za Džejn — reče Makferson u jednom trenutku.

— Moramo biti oprezni — odgovori Lun, i sam zabrinut.

Vozili su dalje.

— Veruješ li da bi bilo pogrešno obavestiti policiju? — upita Makferson.

— Njihov način rada je takav da se ništa ne bi postiglo, a Džejn bi stradala — objasni Lun.

— Da, moramo sami to da uradimo — prihvati Makferson, i poče da gunda psovku od tri tuceta reči.

Bila je to najduža i najsočnija psovka koju je smislio.

Sa mosta pojuriše u koloni vozila Bulevarom Viktor, a zatim skrenuše Ulicom Lekurb, i

izbiše na Monparnas. Bilo je pet minuta do četrnaest časova kad se zaustaviš u Ulici Mirbel. Tačno u četrnaest Lun je zvonio na ulazu u staru zgradu. Otvori se prozorče, i Lun mirno reče.

— Dolazim da naplatim ovaj račun.

Pruži papir i sačeka da ga vratar pregleda.

— Jeste li sami? — upita vratar.

— Imam pratioca — odgovori Lun.

— Pozovite ga, i udite — zaključni vratar, i začu se kako lupnu teški metalni zasun.

Makferson pride, na Lunov znak, i obojica udoše. Za njima se zatvoriše okovana vrata i školjčnu automatska brava, koja se i iznutra otvarala samo ključem. Vratar gurnu tešku metalnu polugu koja se spusti u ležište. Da bi se probila tako zamađaljena vrata, morala bi se upotrebiti artiljerija, ili nekoliko sati rada sa alatom i aparatom za sečenje metala.

— Desno hodnikom, pa uz levo stepenište! Javite se Alberu, i kažite mu šta želite. Uzmite račun! — reče im vratar kad stigoše do jednog udubljenja na uglu hodnika.

To udubljenje bilo je uređeno kao ratni bunker.

Lun je nešto govorio Makfersonu na francuskom, a ovaj je gundao nekakve slične reči, psujući zbog te šale. Nisu bili otišli ni desetak metara, kad se začu vratarevo stenjanje.

— Hej, vi. . . oh! — jeknu vratar koračajući, opuštenih ruku, i sruši se, licem na beton.

— Sada nam je za leđima čisto — reče Lun.

— Gurnuo si mu »ježa« u džep? — upita Makferson.

Lun klimnu glavom. On je davno izumeo spravicu veličine najmanje kutije šibice. Imala je ključ koji je trebalo okrenuti onoliko puta koliko sekundi treba da prođe do dejstva. U željeno vreme kutijica se raspadala, a iz nje su izvirale metalne bodlje, natopljene živčanim otrovom parališućeg dejstva. Trebalo je ubaciti kutijicu u nečiji džep i kad taj stavi ruku, bodlje ga dočekaju. Skoro trenutno otrov je počinjao da deluje. Prvo su bivale paralisane ruke. Svest se gasila nešto kasnije.

Sada se Makferson vrati i povuče vratara, pa ga gurnu u njegov bunker.

— Kao da je mrtav — reče, vraćajući se do Luna.

— To će biti, ako ne dobije protivotrov za dva sata — objasni Lun.

— A, tako. . . On je, znači, pokojnik — osmehnu se mornar i krenuše dalje.

Na spratu ih dočeka stražar koji je sedeo iza zaklona i držao spremnu mašinsku pušku.

— Šta želite? — upita ih, ne spuštajući oružje.

— To vi treba da znate. Samo nam je rečeno da dođemo. Alber treba da zna zašto smo došli — odgovori Lun, ne ispuštajući iz vida ni najsitniji stražarev pokret ni promenu na licu.

— Pozvaću ga da dođe. Okrenite se i stanite uz zid! — naredi stražar.

Lun i Makferson poslušашe.

— Halo, Alber! — zvao je stražar.

— Čujem! — odgovori neko,

preko uređaja sa zvučnikom, što je izvežbano uho moglo odmah da zaključi.

— Dva čoveka su stigla, i očekuju te ovde na drugoj kontroli — nastavi stražar.

— Neka čekaju. Doći ću za nekoliko minuta — začu se odgovor i znak da je uređaj isključen.

— Prekid disanja! — šapnu Lun, i udahnu.

To isto učini i Makferson. Čekali su tako tridesetak sekundi.

— Stražaru! — pozva Lun.

Niko se ne odazva. Samo nešto tupo lupnu, a zatim zveknu metal o metal.

Makferson podiže mašinsku pušku koja je pala kraj onesvešćenog stražara, i udarila u lime-ni sanduk sa municijom. Stražara je uspavao gas koji je Lun istisnuo iz gumenog rezervoara pod pazuhom. Taj gas je bio Lunov pronalazak, i imao je brzo i snažno dejstvo, ali već posle pola minuta nije delovao, jer se razjedinjavao pod dejstvom katalizatora u vazduhu.

Kada se vrata otvorise, Luno-va čelična šaka zgrabi pridošlicu, a Makferson uperi u njega mašinsku pušku.

— Tiho, bez reči! — šapatom naredi Lun.

— Šta?... Ko ste vi?... Ja, ovaj... Platićete glavom! — pobuni se Alber.

— Brojimo do pet. Ako do tada ne budem znao gde je devojka, bićeš mrtav! — reče Lun, i stavi mu pod vrat dvosek u kamu.

— Ja to ne znam... Ne mogu... — opirao se zločinac, izvalivši oči na onu stranu s koje mu je kama doticala vrat.

— Jedan... dva... tri — brojao je Lun.

— Ne! — prostenja zarobljenik.

— Četiri! — odbroja Lun.

Istog trenutka zločinac klonu.

— Govoriću. Ona je ovde u podrumu... Večeras treba da je odnesu...

— Kuda?

— Kod Pjera... Prodao ju je Ahmetu — izgovori Alber.

Lun shvati kakva je jeziva sudbina bila namenjena njegovoj devojci. Prvo bi je opijali do besvesti i podvodili svojim prijateljima najizvitoperenijih strasti, a zatim bi je preuzeo Ahmet, trgovac belim robljem. Preko Španije bio je prebacio u luku iz koje su odvođene takve devojke. Lun je već saznao pojedinosti o tim zločinačkim poduhvatima trgovaca belim robljem. Već nekoliko puta je zaželeo da počne obračun sa njima. Sada mu je bio na putu jedan od njih, taj Ahmet.

— Vodi nas do nje! — naredi Lun.

— Moramo proći još jednu kontrolu, i između devet naših ljudi koji se kartaju u holu — objasni Alber, stalno gledajući ka nepomičnom stražaru.

Mislio je da je taj čovek mrtav, i da bi ista sudbina mogla da snađe i njega.

Alber je bio beskrupulozni ubica, ali je ujedno bio u stalnom strahu za svoj život. Uz ubilački nagon i sadističke izvitoperenosti bio se uselio grozni strah od smrti, kao kazna i ravnoteža.

— Kreći! — naredi mu Lun.

— Ljudi će po meni poznati da nešto nije u redu i počće borbu... Tada ćete mi pucati u leđa

— prestrašenim glasom govorio je Alber.

— Tačno! Pucali bismo i pri najmanjoj sumnji. Da se to ne bi dogodilo, stavi ove filtere u nozdrve, i zagrizi čvrsto gumu ovog ventila. Diši tako sve vreme. Bićeš mrtav od gasa, koji ćemo baciti, ako udahneš — objasni mu Lun, i pruži mu ventil sa dva vlažna kugličasta filtera za nozdrve.

Makferson je već iz svog džepa uzimao isti takav pribor. Ne ispuštajući razbojnika iz vida, zaštititi sebe, a zatim krenuše.

Sledeći punkt kontrole u sklopištu savladali su vrlo lako, jer je stražar bio neoprezan, i videći u hodniku Albera, odmah je pritisnuo dugme, i ojačna vrata su se automatski otvorila. Kad su oni prišli, on nije pazio, i Lun ga naglo udari, tako da se srušio bez jauka. Odmah zatim podoše dalje, i spustivši se niz nekoliko stepenica, nadoše se u okruglom holu, opkoljenom ležajima, foteljama i hrpama jastuka, ćebadi i stolova. Oko jednog stola sedela su četiri igrača s kartama u rukama, a petorica su ih posmatrala. Dvojica su sedela uz igrače, a trojica su stajala.

Lun zamahnu i baci gasnu bombu. I njega i Makfersona iznenadi brzina potezanja oružja koju pokazaše gangsteri Pjera Iga. Zato su obojica morali da pripucaju, i gangsteri padoše. Nije se znalo da li su ih izrešetalili kuršumi, ili su pali otrovani dejstvom gasne bombe.

Prolaz prema podrumu bio je slobodan.

Dva minuta kasnije Džejn je grlila Luna, a Makferson je upirao svoj ogromni kolt u slabinu

zarobljenog Albera, čije su oči zbunjeno treptale. On je video mnoge borbe i obračune, učestvovao je u ubistvima i prepadi-
ma, ali nije video ljude koji tako brzo isigurno rade. Zavideo je Lunu i Makfersonu.

— Gde je telefon? — upita Lun kad Džejn prestade da ga ljubi, i kad se osmehnu mornaru.

— Gore, gde smo se kartali — odgovori Alber.

— Pozvaćeš Pjera i reći mu da smo zauzeli sklonište. Hajde — reče Lun.

— Kako?! Pa, on će stići. . . Dovešće bar deset ljudi. . . Ima svoj ulaz — isprekidano reče Alber.

— Stalno se plašiš — opomenu ga Lun. — Ako drhtiš, nešto ćeš pogrešiti, i poginućeš. Ako ostaneš živ, daćemo ti šansu. To je naše pravilo.

— Kakvu šansu?

— Da ostaneš živ — odgovori mu Makferson. — Ovoga puta je moje pravo da mu dam šansu.

Lun se osmehnu, i nastavi da govori.

— Pozovi Pjera i kaži mu da nas dvojica napadamo sklonište, i da hoćemo da oslobodimo Džejn.

Alber zinu, i ruke mu se opustiše. Ventil, koji je izvadio iz usta, pade na pod, i odskoči kao loptica.

— Šta da mu kažem?

— Telefoniraj, pa kaži: »Dva tipa su uspela da se probiju pored dve kontrole. Imali su znak i račun. Dovikuju da se predamo, jer to napada Lun, kralj ponoći.«

Alber još više zinu, i donja vilica počne da mu drhti.

— Dalje, kaži da ste se zabari-

kadirali, i da ne znate šta da učinite.

— Ali, on će da dojuri ko lud! Dovešće Džoa i Danijela. . . To su zveri u ljudskom obliku. . . Mene čeka smrt — brzo, i plačući govorio je Alber.

— Smiri se, i ćuti! Javi ovo što ti se kaže — zaključa Lun, i gurnu ga napred.

Pola sata kasnije Alber je ležao vezan i onesvešćen, a Lun i Makferson su čekali u podrumskim katakombama. Desetine betonskih stubova, zidanih ispusta, vrata i hodnika činili su da je podrum razbojničkog skloništa predstavljao pravi lavirint. Međutim, Lun i Makferson su znali najvažnije tajne izlaza, jer se Alber pokazao većom kukavičom nego što su oni očekivali. Pošto su mu obećali da ga neće predati policiji, pokazao im je sve što je trebalo da znaju.

Sada su čekali da Pjer Ig stigne sa ostatkom bande.

Džejn je ćutala u zaklonu na kraju podruma, gde se nalazio najpogodniji pomoćni izlaz, koji nikad nije služio kao ulaz u sklonište.

Nije trebalo dugo čekati.

— Dolaze — šapnu Lun.

— Čujem. Ima ih više — odgovori Makferson, i telo mu se pokrenu, kao telo leoparda pred skok.

Prvi se pojavio čovek širokog lica i kratko podšišane glave nisko usadene na džinovskim ramenima. Imao je revolvere u obema rukama. Iza njega je koračao proćelav čovek, u sivom odelu. Svetlost nekoliko podrumskih sijalica odbijala se od niklovanog revolvera u njegovoj ruci. Za njima stigoše, i obidoše

ih, prvo dva tipa sa mašinskim puškama u rukama, a zatim još petorica sa revolverima.

— Gore, se više ne puca — reče neko.

— Pucaće se ovde! — viknu Lun, i mašinska puška iz njegovih ruku posla smrtonosne rafale.

Makferson je pucao iz oba revolvera i vikao:

— Krmom u bok, milion mu sleđenih palamara! Seci sidra, budalo! Aha, morska kravo, dolijao si!

Gangsteri su padali, a svega dvojica uspeše da se dokopaju zaklona i povuku. Pjer Ig je ležao pogođen u koleno.

— Predajem se, ne pucajte! — molio je.

— Prekini paljbu! — reče Lun Makfersonu.

Jedan minut kasnije bili su u holu skloništa. Pjer Ig je pričao o njujorškoj gangsterskoj grupi koja mu je javila da pomogne Daglasu Lajonu. Sve se poklapalo. Dokazi o Pjerovoj krivici bili su mnogobrojni, a njegova nemoguć potpuna.

— Čuje se lomljava na ulazu — javi Makferson, stigavši iz hodnika.

— Odlazimo! — doviknu Lun mornaru i devojci.

Potrčase u podrum, pa uskim hodnicima, jednim tunelom i kroz nekakvo dvorište, iziđoše u drugu ulicu.

— Moramo uzeti taksi, jer do naših kola se ne može doći — zaključa Lun.

XIII

Treba dokrajčiti posao, i otići iz Pariza — reče Lun svom drugu

dok su odmicali, pešice, prema malom groblju.

— Ne bi li se moglo ostati još koji dan? — upita mornar glasom punim čežnje.

— Zar ti se tako dopao Pariz? — tobože se začudi Lun.

— Nije to... ovaj... obećao sam jednoj osobi da ću je čuvati — izvlačio se Makferson.

— Obećanje se mora ispuniti — osmehnu se Lun.

Džejn ih je gledala srećnim očima. Kad stigoše u sklonište, počеше brzo da pakuju stvari.

— Lajona ćemo držati vezanog, a ti budi uz inspektora i drži ga na oku da ne učini nešto zbog čega bismo imali neprilika — upozori Lun mornara kad odlučiš da razbude uspavane.

Okupiše se u salonu, a Makferson dovuče vezanog Lajona. Inspektor se postavi uz gangstera, a blizu njega je stajao Makferson, uz koga se pribijala Sju Noulen. O'Kifi je srećnim očima gledao Gloriju Dod, a njeni prsti su tražili njegovu ruku. Džejn se smeškala, sedeći iza Luna, koji je stajao pred Lajonom.

— Dakle, Lajone? Pričaj nam šta znaš o istoriji zločina protiv „Balaj bigbenda“ — počе Lun.

— Ja nemam ništa s tim. Hteo sam da otmem Gloriju, i tako je spasem. Zahvatila me je panika, jer sam video da se ubistva ređaju... — govorio je Daglas Lajon.

— Izgleda da će biti potrebno da ti kažem nekoliko detalja. Pre svega, nisi očekivao da će biti uhvaćen Pjer Ig — počе Lun. Lajon se trže.

— Nemoguće!... Odnosno, ja ne znam ništa... — promuca.

— On je već nešto i rekao. Ukrali ste pet hiljada dolara O'Kifiju i ucenili ga, puštajući ga da bira zatvor zbog krađe, ili odlazak iz ansambla...

— Ja nemam ništa s tim novcem — upade Lajon.

— Posle ste došli na ideju da zastrašivanjem rasterete mešovitu trupu u pogodnom momentu. Tada biste novim ugovorima vezali umetnike za dva nova ansambla, čija popularnost bi poticala od ovog jednog...

— To su neosnovane optužbe — opet se umeša Lajon.

— Biće i dokaza. Već su izdati nalozi da se u Njujoroku i Čikagu uhapsu izvesni Nikols, Paund, Rondineli i Hezli — blefirao je Lun, navodeći imena koja je pomenuo Pjer Ig.

Lajon poblede. Usne mu uzdrhtaše, i on klonu. Ramena su mu se tresla od plača.

— Oni će svaliti sve na mene... Poslaće me u gasnu komoru... A oni su mene uhvatili, i izneli mi plan — mucao je, brišući oči.

— Šta će vam baciti na vrat? Za koja ubistva ćete direktno odgovarati? — upita ga inspektor Burže.

— Oni su mi izmamili dokaze za prvo ubistvo... Lažu! Baciće mi na vrat i Risinga! — padao je u vatru Lajon.

— A odgovaraćete i za ubistvo onog čoveka na palubi jahte — dobaci Burže.

— Ali, to je bilo ubistvo u samoodbrani! On je bio ubica! — pobuni se Lajon.

— Da ga vi niste angažovali za ubistvo, možda bi vam se mogla pripisati dobra namera

— cinično se osmehnu inspektor.

— Ima mnogo nejasnih stvari, ali sve će biti rasčišćeno — upade Lun. — Sada zaključimo. Treba znati da su pobude Daglasa Lajona bile drugačije nego što izgleda po njegovom pričanju ovde. Inicijator svega je on. Hteo je Gloriju, i mržnja prema suparniku bila je prva pokretačka snaga.

— Nije istina! — pobuni se Lajon, a oči mu sevnuše mržnjom. — Da je tako, ja bih ubio O'Kifija.

— Ono što ste mu učinili gore je od smrti. To je perverzna naslada. Hteli ste da on doživi i vaše venčanje sa Glorijom — nastavi Lun.

— Prokleti da ste svi! — jeknu Lajon, i pade na stranu, onesvešćen silnim uzbuđenjem i besom.

— Svi će biti svedoci. Neće biti teško da objasnimo čitavu misteriju — reče Burže slavloljubivo.

— Ja nemam običaj da se pojavljujem u ulozi sudskog svedoka — osmehnu se Lun. — Imate dovoljno preživelih u gangsterskoj jazbini, a tu vam je i Lajon.

— To se ne sme dogoditi! Vi ste u Francuskoj, i morate poštovati njene zakone! — usprotivi se inspektor.

Lun dade znak Makfersonu, i ovaj podnese gumenu lopticu pod inspektorov nos. Začu se lak šištanje gasa.

— Šta radite? Ne smete to... Ah, ne mogu... san me obara — procvile Burže i sruši se.

Makferson ga odnese na ležaj.

— Mi odlazimo — obrati se Lun O'Kifiju.

— A mi smo se nadali da ćete prisustvovati premijeri. Prvi deo će biti u čast poginulih članova — sa žaljenjem reče Henri.

Lun se osmehnu zagonetno.

— Preuzećete opet »Balaj bigbend«? — upita.

— Naravno! Naravno! — graknuše Glorija i Sju.

O'Kifi slegnu ramenima. Tek sada je bio svestan da se ostvario njegov san da se vrati umetnicima koje je okupio. Pomisao na to zubni ga, pa se držao nespreno sve do polaska Luna, Makfersona i Džejn.

— Javiću ti telefonom gde da se sretnemo — šapnu Makferson crnoj pevačici.

Njene oči sevnuše radošću.

Lun se obrati Henriju i Gloriji:

— Pozovite policiju i javite da ste svi dobri i slobodni. Inspektor će se osvestiti nakon četvrt sata.

— Srećno! — doviknuše oni, prateći pogledom Džejn, Luna i Makfersona.

Automobil prođe kroz kapiju, i nestade u vrevi velikog grada.

*

Toga dana novine su imale senzacija za nekoliko vanrednih izdanja. Za sutra je naznačen svečan ispraćaj poginulog reditelja. O'Kifi je dao izjavu za radio i televiziju, da će se premijera ipak održati. Prvi deo biće posvećen tuzi za poginulim člano-

vima, a drugi Parizu, gradu u kome su se završili tragični događaji, u kome je počinjalo novo doba ansambla.

A te večeri, kad se velika nova sala »Veselog Pariza« ispunila publikom, niko nije slutio da je Džejn žrtvovala prirodnu plavu boju svoje kose, i da sedi uz čoveka u kome bi i njegovom najboljem poznaniku bilo teško da prepozna Luna, kralja ponoći.

— Vidi ovo! — upozori Džejn Luna.

On uze listu sa programom i ugleda crvenom bojom doštampana tri reda.

Program se završava pesmom »Lunova ponoć«. Tekst: Henri O'Kifi. Muzika: Bidi Asbi. Igračka pratnja: Šeli Džemblin, Stela Džefrins i Mark Basi. Peva slavna Glorija Dod.

Nisu stigli ništa više da učine, jer se pokrenula ogromna zavesa.

Nikada pre, i nikada kasnije, »Balaj bigbend« nije prikazao takvu muziku, pevanje i igru. Prisutni su gubili pojam o prostoru i vremenu. Sva osećanja bila su zapaljena muzikom.

Francuska policija motrila je na aerodromima i železničkim stanicama, tražila u lukama i na brodovima, i kontrolisala na graničnim prelazima. Ali sa svih strana stizali su isti izveštaji.

»Lun, kralj ponoći, nije nigde primećen.«

LUN U DVOSTRUKOJ SENCI

I

Vožnja prema Dortfordu uvek me je zamarala, jer svi putevi od Londona prema istoku bili su zakrčeni vozilima u svako doba dana. U sada, usred noći, posle dva dana u toku kojih je nastala ta ogromna zbrka u mojoj glavi, jedva sam čekao da stignem svojoj kući. Želeo sam da se opuštim i da spavam najmanje deset sati. Vreme je bilo tiho i uskim starim putem pored reke brzo sam stigao kući. Zaustavih i ugasih svetlo, ali nisam odmah izašao iz kola, jer hteo sam da koji trenutak uživam u tišini pred kućom. Ovde niko neće reći jedan od napadača.

— Polako, ljudi — rekoh što sam mogao vedrije.

— Da čujemo prvo šta ima da kaže, a onda ga je lako utopiti — reče drugi. — Cela stvar mi je vrlo čudna. Dve hiljade funti za tako lak posao! Ne shvatam...

— Videćemo šta on zna — dodade prvi i gurnu me tako da posrnuh kroz vrata biblioteke.

Tamo je i inače vladao nered, koji je za mene značio mogućnost da po podu, na naslonjači,

po policama i stočićima i gde god ima malo prostora postavim otvorene knjige tamo gde želim. Ali sada su hrpe knjiga bile porušene i bilo je očito da je neko nasumice pretraživao. Htedoh da sednem u fotelju, ali me jedan od one dvojice grubo odgurnu i ja onako vezan padoh preko hrpe knjiga. Kad se već nadoh na podu ostadoh da tamo i sedim.

— Šta hoćete od mene? — upitah.

Oni su se zagonetno smešili. Jedan donese onu bocu rumu i dve čaše. Meni su usta bila goraka, pa poželeh da i ja popijem malo. Bilo mi je smešno što razmišljam na taj način u ovom zaista nezavidnom položaju, pa se glasno nasmejah.

— O — ho! — iznenadi se onaj koga sam prvog video pred kućom. — Mislio sam da čovek njegove vrste u ovom momentu zuri i histerično zavija. A ovaj se smeje...

— Šta ti je smešno? — upita onaj drugi primičući se bliže i ne ispuštajući flašu s rumom.

— Smejem se tome što ispijate moj rum, a mene niste ni ponudili — odgovorih iskreno.

I on se nasmeja, ali odmah zatim mahnu flašom i poli mi lice alkoholom, koji me ugrize za oči. Sagoh glavu i obrisah lice o kolena. Nisam se više smejao.

— Zašto me ponižavate i mučite. Ako hoćete da me opljačkate, učinite to i gubite se. Ako, pak hoćete da me ubijete, učinite to bez... — počeh u nameri da očuvam svoje povređeno dostojanstvo.

— Kuš! — viknu onaj sa flašom i gurnu me nogom u prsa.

Zavalih se i s mukom opet vratih u sedeći položaj. Video sam da je najbolje da ćutim.

— Čime se baviš? — upita me onaj prvi zlikovac.

— Šta će vam to? — odvratih pitanjem.

— Radoznali smo — osmehnu se on cinično. — Odgovaraj!

— Ja sam doktor hemije... moći da me uznemirava. Isključicu telefon i odspavaću taj dugi san nad snovima. Konačno zevnuh, protegnuh se i pođoh k vratima kuće. Znao sam da me niko neće sačekati, jer ovde sam živeo sam već dve godine. Moj račun u banci nije mi dopuštao da držim kućepazitelja, ili posluhu. Samo jednom nedeljno dolazila je stara gospođa Meri da malo uredi stan. A njena sledeća poseta trebalo je da usledi tek nakon tri dana i to mi je odgovaralo.

Jedino će, možda, doći Ketlin, ali tek sutra posle podne, jer počinje vikend. Misleći o tome, poželih da ona tada zaista dođe, jer biću već odmoran i sposoban za razgovor. Pre svega neću se plašiti da je pozovem na večeru. Osmehnuh se pipajući debeo svežanj novčanica i dohvatih

kvaku na vratima. Tada osetih da neko stoji iza mene, ali i dalje sam tražio ključ.

— Otključano je. Udite — reče nepoznati glas iza mene.

Naglo se okrenuh, ali tada zastadoh, jer nađoh se licem u lice s čovekom koji je stajao s velikim automatskim pištoljem u ruci.

— Budi poslušan! — opomenu me on. — Inače može koža da ti izgubi cenu zbog nekoliko rupa na njoj načinjenih ovom igračkom.

U istom momentu vrata moje kuće se otvoriše i pojavi se još jedan čovek s revolverom. Na mesečini ugledah meni sasvim nepoznato lice. S tugom pomislih na svežanj novčanica u džepu. Verovao sam da su već pokupili sve vrednije stvari u kući i da će mi sada opljačkati novac.

— Gospodin je, dakle, konačno došao — reče ovaj i dobro me osmotri. — Uđimo, jer razgovor će tamo biti lakši i prijatniji. Istina, našli smo samo zadnju bocu ruma, ali i to je nešto.

Ćuteći uđoh u hol. Dva napadača su me držala na nišanu i na dohvatu ruku. Čim uđosmo vrata se zalupiše, a oni me vezaše jednim od mojih električnih gajtana dugim više jardi. Po tome zaključih da su pretresli i moju radionicu s uređajima.

— Zabavićemo se lepo s njim, a onda leš možemo gurnuti u taj čudni podrumski bazen. Neka pliva među svojim igračkama — rekoše.

— To vidimo! — dobaci on i mahnu rukom prema mojoj diplomu, koja beše izvađena iz kutije i ležase bačena na pod. — Nas zanima gde radiš? Šta?...

— Bavim se naučnim radom... Nešto oko radio-uređaja... Onako iz pasije... Otpušten sam iz instituta zbog učešća u protivatomskom pokretu... — govorio sam ni sam ne znam zašto.

Mora da sam pocrveneo što spomenuh to otpuštanje, jer zaključih da sam to učinio podsvesno, kao da sam hteo time da izazovem simpatije. Potvrda da sam načinio kobnu grešku dođe odmah.

— To je zamršeno... Treba da svršimo sa njim — reče onaj drugi i pride mi.

Opipa moje džepove i nađe novac. Uze ga i smešeci se stavi ga u džep. Oduze mi ključeve i njima otključa malu kasu uglavljenju između zida i stola. Otuda izbacila moje najdragocenije beleške i rasula ih po podu. Zatim napipa kutiju sa uspomename od mog oca. Bio je tu jedan prsten sa dijamantom star više od dvesta godina. Jedino je on imao veću vrednost. Ostalo su bile očeve lule, jedna pozlaćena kutija za duvan, nekoliko starih ordena stečenih u ratovima i zlatan lančić moje majke.

On sve to strpa u džep.

— Ostavite to! Za vas nema vrednosti, a meni su to drage uspomene! — izrekoh ne znam ni sam zašto.

— Zar još misliš da će ti biti potrebne uspomene?! — reče on začuđeno. — Ovaj čovek je stvarno nepopravljivi optimista!

— Svršimo sa njim! — reče drugi nervozno i dohvati me za pojas.

Otkopčala kaiš i njime mi veza noge. Pokušah da se opirem, ali me on udari snažno po licu.

Onaj drugi pride prozoru i nožem otkide od zaveses jedan deo. Zatim mi to veza preko usta. Tada me uzeše pod mišku i povukoše iz sobe. U holu zastadoše i pustiše me. Zatim iskraj kamin uzeše masivni metalni podmetač za drvo.

— Ovo će ga držati pod vodom — reče jedan.

Pokušah da se otrgnem, ali sam bio suviše čvrsto vezan.

Oni me opet uzeše i povukoše. Setih se da su pomenuli bazen u podrumu. Dakle, vukli su me tamo.

Noge su mi udarale o betonsko stepenište. Pri jednom zastoju pokušah da ih obojicu srušim naglim trzajem u ludoj nadi da će oni slomiti vrat na stepeništu. Ali to samo izaziva njihov bes. Udarali su me po vezanom licu i to spase moje zube, ali od mog nosa i očiju načiniše čudne oblike.

Prinesoše me ivici jedva metar dubokog bazena i nešto većeg od dve dobre kade za kupanje. Tu sam isprobavao svoje minijaturene modele. Primetih da u uglu bazena još uvek pliva jedan čamčić sličan onima za igru dece. Setih se sati provedenih ovde. Koliko sam radosti doživeo kad je jedan čamčić postao poslušan i kad sam ga po bazenu vodio malom radio-spravom. Ali moje razmišljanje prekide grubo vezivanje metalnog podmetača oko mog vrata.

— Čekaj da ga prvo onesvestim — reče onaj prvi napadač i podiže svoj teški revolver nad moju glavu.

Stegoh zube i nehotično sklopim oči. Tada nešto grmnu kao grom. Jednom i još tri puta, brzo

i gromoglasno. U munjevitom odblesku misli uhvatih saznanje da me to ništa ne boli. Kao da to nije udarac u moju glavu. Otvorih oči.

Prvi napadač je teturao držeći se za grudi, a zatim se svali u bazen. Onaj drugi je puzao po betonskom podu pokušavajući da dohvati revolver, koji beše ispustio.

Pogledah ka podrumskim vratima. Otuda je virio jedan revolver u snažnoj ruci. Lice čoveka koji ga je držao nisam video, jer je bio u senci. Revolver još jednom opali i moj napadač na podu se trže i primiri.

Čuh samo korake kako trčeći odlaze uz stepenište. Ja sam se uvijao u želji da vičem. Pomislih zašto li me moj spasilac ne oslobodi. Zašto beži?

Odgovora nije bilo. Ostalo mi je jedino da se bolje namestim i ležim onako vezan. Neko vreme sam kao u bunilu gledao čas onog mrtvog na podu, a čas onog u bazenu. Njegovo telo je jednom polovinom plutalo na vodi. Šešir beše spao i otkrio proređeni kosu.

Ne znam koliko je trajalo moje nebulozno stanje. Konačno zaključih da treba povratiti snagu i trpeti. Pomerih se tako da se nađoh dalje od onog mrtvog i stigoh do prostirke kod mog radnog pulta. Namestih se na prostirku.

Koliko god je to čudno, ali ja utonuh u san.

II

Probudio me je nečiji dodir. Osetih da mi je skinuta tkanina sa lica i da mi neko odvezuje ru-

ke. Otvorih oči i ugledah inspektora Blankersa. To je on lično odvezivao moje ruke.

— Kako ste stigli? — upitah zbunjeno.

— Neko je zvao telefonom... Nije hteo da kaže ko je... došli smo i eto. Ovde je bilo gužve — pričao je on odvezujući me dalje.

Protrljah udove, koji mi behu ukočeni. Dva agenta me uzeše pod mišice i pridržaše me.

— Pomognite mu da stigne do kreveta. Namučen je i treba mu odmora. Neka mu naš lekar previje lice — davao je uputstva inspektor Dik Blankers.

— Ali, šta se sve desilo? Ko je to bio? — pitao sam u čuđenju.

— Odmorite se, pa ćemo razgovarati. Prvo da očistimo vašu kuću od ovih leševa — nasmeši se inspektor.

Tog momenta sam ga mrzeo. I ne bez razloga. Od njega je sve počelo.

Agenti me skoro odnesoše uz stepenište i staviše u krevet. Još u holu primetih lekara, koga poznadoh po torbi koju je nosio. Te lekarske torbe se uvek prepoznaju. On uđe za nama i bez reči otvori torbu. Radio je brzo i ja ne stigoh ni da se branim od bolova koje mi je pričinjavao brišući mi lice vatom natopljenom u alkohol i krpeći ga flasterom.

— Sad se odmorite. Morate spavati. Uzmite ovaj lek. To je za dobar san — osmehivao se nekako ravnodušno.

Uzeh dve male, žute pilule i čašu vode koju mi on prinese.

— Vi ste policijski lekar? — upitah.

On klimnu glavom.

— Da. I češće imam posla sa

mrtvima, ali umem da pomognem i živima. Zato vas molim da popijete lek i odmorite se — reče on.

— Šta oni tamo rade? — upitah pokrenuvši pogled tamo gde bi negde po strani i dole trebali da su ostali.

— Snimanje, pregled, istraga... Ne zamarajte se time — odvrati on i osmotri me od glave do pete. — Skinite odelo i spavajte.

Zatim ode. Ostadoh sam. Znao sam da će za pola sata pilule delovati i ja ću zaspati. To nije ni loše. Ostaje mi samo da malo razmišljam. Kako je sve to počelo?

*

Moja istraživanja su bila sve uspešnija, ali moje novčane rezerve su nestajale kao led na avgustovskom suncu. Bio je to pravi krah. Mnogo sam trošio na materijal. Posle je došlo i otpuštanje iz vojno-pomorskog instituta, gde sam radio na tim dirigovanim plovnim objektima.

Već godinama su me neki inženjeri i predstavnici mornarice optuživali da svoje radove ne prilagođavam potrebama vojske i mornarice, nego dajem prednost onom što je upotrebljivije u miru. A kad je došlo do tih čudnih napada na lorda Rasela i sve one koji su protiv ugoržavanja zemlje zaplitanjem u trku za atomskim naoružanjem, ja sam mislio da i svoj glas pridružim protestima. Kao naučnik mogao sam da stvorim sliku strahota... Saslušavali su me i prinudili da napustim institut.

Oduzeli su mi i mnoge moje radove.

Bio sam razočaran, ali prkosan. Mislio sam da ću sam nastaviti sa svojom ušteđevinom. Naći će se neko pametan da pomogne koristan posao. Ali... To ali je bilo stalno prisutno. Sretali su me rečima:

— Vi ste doktor Kervin? Ne, vaše usluge nam nisu potrebne!

Pri tome su me svi gledali kao da sam zločinac.

Nisam dozvolio da me zhvati pesimizam, iako je sve to ličilo na potpun krah mojih želja i npora. Najteže mi je padalo što mi se na momente činilo da me ne shvata ni Ketlin Frej. Tu vitku i nežnu korespondentkinju za francuski jezik upoznao sam još pre dve godine. I otada smo se sve češće vidali. U mnogim mojim životnim planovima ona je zauzimala vidno mesto. Teškoće su odložile moju odluku da se venčamo. Ona mi je verovala i čekala. Ali sve češće je dovodila razgovor na to kako ja mislim da dalje živim i radim. Ta silna devojka počela je da gubi živce.

Pre tri dana u mom poštanskom sandučiću našao sam pismo koje me je začudilo, ali i naljutilo. Mnogo puta sam ga pročitao i već ga znam naizust.

»Gospodine Kervin,

Prinudeni smo da vam se obratimo zbog izvesnih čudnih okolnosti. Događaju se užasni zločini, čije vinovnike ne uspevamo da otkrijemo i pored opsežnih poduhvata. Postoji mogućnost da vi doprinesete razjašnjenju te misterije. Vi ste bez posla, a nagrada je moguća. Ona može biti i vrlo visoka u slučaju uspeha. Zato vas moli-

mo da dođete u dvadeset časova automobilom koga ćemo poslati po vas jedan sat ranije.

Skotland jard — inspektor D. Blankers*

To pismo me je naljutilo i bio bih ga ignorisao. Zar oni koji su sve znali o meni nisu poštovali to što ja imam titulu doktora hemije samo zato što nisam u njihovoj milosti?! I kako su drsko sročili ono: »Vi ste bez posla, a nagrada je moguća«!

Ne, ja ne bih sačekao taj njihov automobil da istog dana nije stiglo ekspresno pismo, koje mi je doneo poštar. Ono je glasi-
lo:

»Cenjeni gospodine doktore Kervin,

Poznavajući vas i vaše mnoge osobine koje visoko cenim, verujem da ćete odbiti poziv na sadnju, koji će vam uputiti Skotland jard. Međutim, baš zato što vam je učinjena nepravda i što ste human čovek, treba da pomognete da se otkriju zločinci o kojima će biti reč. U tom poslu nećete biti sami.

Prijatelj*

Pismo nije imalo drugog potpisa, ali me je nateralo da razmislim. Ako bih lako odbio inspektorov poziv, ovo drugo pismo me je teralo bar da se obaveštim o čemu se radi. Možda je to bila kriva i moja urođena radoznalost.

Sačekao sam automobil i odvezao se njime u London. U Skotland jardu su me vodili nekakvim dugim hodnicima stare zgrade. Uvedoše me u sobu na kojoj nije bilo ni broja ni tablice sa imenom.

Dočekao me je zdepast čovek prilično sede i vrlo kratko podši-

šane kose. Bio je to inspektor Dik Blankers. Ponudi me da sednem u staru kožnu fotelju, koja mora da je bila nabavljena znatno pre nego što sam ja bio rođen. Blankers me ponudi cigarom. Rekoh mu da radije pušim svoje jeftine i izvadih jednu. Preko njegovog lica pređe senka nelagodnosti.

— Ne morate se truditi da budete neprijatni, jer neprijatnog imamo dosta — reče on i pokuša da se osmehne.

— Mislio sam da je to neophodno, posle onog vašeg neprijatnog pisma — vratih mu punom merom.

— Zašto vam je ono bilo neprijatno? — upita inspektor tonom saslušavanja.

— Ono mi je govorilo da mi se obraćate, a ne poznajete me — odgovorih.

— Ne, mi o vama znamo sve što se može znati.

— I to da sam doktor hemije?

— I to.

— A ipak ste izbegli da to napišete u naslovu pisma — dodao sa zadovoljstvom.

— Hteo sam da budem nekonvencionalan...

— Uspeli ste i više od toga — upadoh osećajući da sam ga saterao u ćošak.

On pređe punačkom šakom preko četkaste bele kose i žmirnu.

— To je lekcija... Da, lekcija iz lepog ponašanja. Primam je i predlažem da to smatramo likvidiranim... gospodine doktore — reče on i lukavo se nasmeši.

Ja napravih još lukaviji osmeh i klimnuh glavom. Računao sam da smo se izravnali u razgovoru, a to je uvek povoljno

kad se nadete sa ovakvim ljudima.

On ustade i pride svom stolu. Uze jedan papir i pruži mi ga. Odmah prepoznadoh boju papira i sličnost sa pismom koje sam ja bio dobio sa potpisom »prijatelj«. U ovom je pisalo:

»Inspektoru Blankerus,

U vašoj istrazi povodom učenja i trovanja može vam ozbiljnu i stručnu pomoć pružiti doktor Endrju Karvin. Ne ustručavajte se da je zatražite, jer ćete biti sami odgovorni za isključivost i neuspehe.«

Ovo pismo je bilo bez potpisa. Primetih sa zadovoljstvom da je pismo bez onog »Gospodinu inspektoru«. Znači, pisac ovog pisma nije bio oduševljen što se obraća Skotland jardu.

— Shvatate li to pismo? — upita inspektor.

— Ne! Ja ne mogu da ga shvatim — odgovorih.

Namerno prećutah da sam dobio pismo po svoj prilici od istog čoveka.

— Kako biste vi mogli da nam pomognete? — pitao je dalje inspektor.

— Mislim nikako. Ne znam ni o čemu se radi, ni šta želite od mene, a već pitate kako mogu da vam pomognem — odvratih.

Inspektor je razmišljao nekoliko trenutaka, a zatim počeo:

— Moramo opširnije da razgovaramo.

— Ja nemam vremena za opširne razgovore. Ako me za nešto okrivljujete, onda tako i poćnite. U drugom slučaju ja ću otiću.

— Zašto se ljutite?

— Neprijatan mi je vaš način

na koji me uvodite u sve ovo. Mene ne interesuju policijske nagrade... Uostalom, ja imam pametnijeg posla — rekoh namerno neljubaznim tonom.

— Hm... Sa vama nije lako... Dakle, moramo rizikovati — reće on nejasno.

— Vi govorite nejasno i dvosmisleno. Kakve vrste su ljudi s kojima vi obično imate posla? — upitah zadovoljan što mogu da mu dam još jednu lekciju iz lepog ponašanja.

On me shvati. Gledao je neko vreme u svoju cigaru, a tada odgovori:

— Oćito ne kakav ste vi.

Bio sam zadovoljan. Prekrstih noge. Potpalih moju lošu i ugašenu cigaru, koja zasmrde. Kolutova dima dunuh uvis i zavalih se u fotelju.

— Slušam vas, inspektore — rekoh važno.

— Pokušaću da oslobodim izvesnih predubedenja, koja se odnose na vas — počeo on.

— Jesu li ona tako negativna? — upitah.

— Kako se uzme... Vaš rad u Institutu je podbacio, ali ste zato uspeli u pravljenju »igračaka... Posle toga vaši istupi protiv politike zemlje... — neodređeno reće on.

— Dakle, politika zastire vaše vidike — nasmejah se cinićno.

— Uzmimo da tu ima nećeg. I prestanimo o tome. Ima jedna druga stvar, sad mnogo vaćnija, bar zbog svoje hitnosti. Radi se o policijskoj tajni, koju vas obavezujem da ćuvate — nastavi inspektor.

— Vi postavljate uslove — primetih.

— Molim vas da me shvatite. To je i u interesu istrage. Radi se o zločincima, kojima bi pomoglo naše neprihvatanje ovog uslova.

— Onda ga prihvatom — rekoh da ne bih natezao prazne razgovore.

— Saslušajte me do kraja — nastavi inspektor.

Slušao sam ga bez reči, jer su stvari o kojima je govorio bile čudne i za mene nečuvena stvar. Sećao sam se da su pomenuta u novinama neka zagoneta trovanja, ali štampa se samo nutila što se o tome ne može saznati više.

Inspektor je pričao da je počeo tako što je jednom vlasniku nekoliko hotela stiglo pismo sa ucenom. Neko je tražio da se odmah spremi dvadeset hiljada funti i spusti u ponoć na ušću reke Midvej. Tamo ima desetak sprudova, otočića i malih zatonova. Novac treba da bude spušten malim čamcem, koga je učenjivač poslao posebnom pošiljkom. Policija je počela istragu, jer je bogataš odbio da plati ovakvu čudnu ucenu. Ali nakon pet dana je nađen mrtav u svojoj kancelariji. Medicinski je ustanovljena čudna i retka smrt zbog neobjašnjivog prestanka moždanih funkcija.

— Još dve istovetne ucene su primaoci odbili i našla ih je smrt. Skotland jard je bio obećao punu zaštitu, ali nije uspeo da je pruži tim ljudima. Zato smo kod četvrtog slučaja savetovali da se ucena plati — zaključio inspektor.

— Ne vidim kako bih ja u toj stvari mogao da pomognem — primetih kad on zastade. — Pa

nisam ja svemoćni Lun, kralj ponoći.

— Postoji jedna veza — reče on zamišljeno.

Zatim ustade i donese jedan snimak. Pogledah ga sa interesovanjem. Bio je to jedan kratak čamčić. Primetih da je opremljen minijaturnom antenom. Takvim plovilima sam i ja vršio eksperimente, a i ovo je bilo dobro napravljeno.

— Odnekud mi je poznata ova stvar — rekoh.

Setih se da sam pre dve godine učestvovao na susretu stručnjaka i amatera u zalivu Bešam. Tamo su puštene desetine ovakvih čamčića sa radio-uređajima, kojima smo dirigovali sa obale. Bilo je zadovoljstvo gledati te »igračke«, kako jure glatkom površinom zaliva, mimoilaze se, okreću, zaustavljaju... Ja sam tada imao tri rada: radiodirigovanu podmornicu, minijaturni torpedni čamac i minijaturni brod. Svojim čamcem sam napadao brod i uspeo da ga stignem i »potopim«. Ali ostali su u oblasti ovih »vojnih« disciplina imali još mnogo komplikovanije konstrukcije i postigli su veće uspehe. Čitave baterije »topova« su precizno tukle po impulsima radio-talasa.

Ja sam, pak, bio prvi i bez konkurencije u otkrivanju ledenih santi, jata riba i podvodnih grebena. Pripala mi je prva nagrada iz te oblasti, ali ona je bila manja od svih ostalih.

Sve to ne bi bilo važno da se nisam setio ovog čamčića, koga sam sada gledao na fotografiji.

— Konstruktora je lako naći! — klimnuh inspektoru.

— Vi to samo mislite — reče on. — Čovek koji se takmičio u zalivu Bešem, nosio je lažno ime. Istraga nije dala rezultate.

— Ja ga se sećam! Dugo sam sa njim razgovarao. Imao je neki čudan naglasak, ali je tečno govorio engleski — dodadoh.

— Možda je to mala šansa. Ali kako da ga nademo?

— Pregledajmo fotografije iz tog doba — predložih.

— Već je učinjeno. One su, uostalom, sve ovde — objasni inspektor Blankers i pođe ka svom stolu.

Iz jedne fijke donese čitavu hrpu fotografija. Dugo sam ih razgledao, ali ne nađoh mog poznanika. Saopštih to inspektoru sa žaljenjem. On samo klimnu glavom, i nastavi da priča.

Svi oni koji su ucenjivani, stavljali su novac u ovakve čamčice, koje bi u određeni noćni sat stavili na neko mesto. Obično su to bili zalivi sa velikim prometom brodova, jahti i čamac, ili mesta uz obalu blizu morskih puteva.

— Pokušali smo da u taj čamčić ugradimo minijturni odašiljač, koji bi nas doveo do onog ko čeka — nastavi inspektor. — Ali tada brodić nije funkcionisao. Ostajao je na mestu gde bismo ga spustili u vodu, a ucenjenik bi kasnije bio nađen mrtav...

Skotland jard je postao nemoćan.

— Verujem da je ucenjivač sabrao već preko milion funti. To je užasno! Sa svojom tehnikom, spremnošću da izvrši svaki zločin i tolikim novcem banda će postati nesavladiva — zaključujući inspektor Blankers zabrinuto.

Nehotično i sam se zabrinuh. — Možete li mi pokazati jedan takav čamčić — upitah.

— Da, možemo! — odvrati on. — Svaki koji čuvamo u našem magazinu koštao je po jedan skup ljudski život.

— Svaki život je skup — ne proputih — kažem, jer me je izazvalo to što je on naglašavao vrednost života ucenjenih bogataša.

On ne odgovori, nego skupi spise i fotografije, a onda predloži:

— Možemo pogledati te čudovišne sprave.

Prihvatih i pođoh sa njim u veliko spremište u podrumu zgrade. Zatražih alat da pogledam te sprave, ali inspektor me odvede u odlično opremljenu laboratoriju i pokaza mi mesto na kom ću u miru moći da radim. Sati-ma sam rastavljao deo po deo čamčića. Bilo je to izvanredno delo. Minijturni, ali odlični i snažni uređaji mora da su koštali po nekoliko hiljada funti. Motori na moderne akumulatore sa dodatkom specijalnih hemijskih baterija mogli su da pokreću čamčić više desetina milja.

Diveći se savršenosti uređaja zaboravljao sam u kakve su svrhe stvoreni. Bio sam već sve istražio kad se inspektor vrati.

— Jeste li šta našli? — upita.

— Ništa korisno. Ovo su zaista savršeni uređaji. Sigurnosni kalem su tako postavljeni da parališu rad čamčića ako se u blizini emituju radio-talasi bilo kod drugog porekla — objasnih.

— Zar nam ne pružate nikakve nade? — upita inspektor nestrpljivo.

— To nisam rekao. Potrebno je vreme. Naći ću nešto čime se može parirati celom uređaju — odgovorih zamišljeno.

— To je ipak nešto... A ja sam izvestio gospodina Kolinsa da smo našli izvanrednog stručnjaka...

— Ko je taj Kolins? — upitah nezadovoljno.

— To je šef našeg odeljenja. On svakodnevno prati sve što je u vezi sa ovim učenjivačima i lično insistira da se nešto učini — odvrati inspektor.

Nastavih da radim skicirajući neke maglovite planove, ali me inspektor prekide:

— Moram vam reći da je stigla nova ucena.

— Ko je na redu? — upitah ne podižući glavu sa crteža.

— Najradije vam ne bih rekao... Ipak moram. To je ser Lendon — odgovori inspektor.

— Pa on nije bogat! On je... On je samo poslanik! — trgoh se znajući ko je se Robert Lendon.

— Očito da su zločinci dobro obavešteni. Ser Lendon je optužio Skotland jard zbog nesposobnosti i tražio hitnu istragu oko ovih ucena. Tražio je i učešće javnosti u najvećoj meri — objasni inspektor.

— Kad treba da preda novac? — upitah.

— Sledeće noći u ponoć — odgovori Blankers.

— Zahtevam da ser Lendona odmah sklonite. Morate ga sasvim izolovati. Niko ne sme znati gde se nalazi! Niko! Razumete li! — vikao sam sluteći šta se može dogoditi.

— Ali to je nemoguće! — usprotivi se inspektor.

— Vama mnoge stvari izgledaju nemoguće. Uhapsite ga i sakrijte. Otmite ga i odnesite u neku tajnu bazu! Činite šta znate, ali ga izolujte i to totalno! — vikao sam osećajući da mi krv navire u glavu.

— Njegovo ime vas je naročito uzбудilo. Nije li to zato što ga izuzetno simpatišete? — progovori inspektor.

— On je nezavisan i human političar! On zna šta znači rat! Zna šta znači sve ono što vi... — htedoh da održim govor koji se začinjao u meni.

Ali zastadoh, jer sam znao da to ne vodi ničemu.

— Ako ga ne izolujete, ja neću saradivati! — rekoh hladno i glasom koji ne trpi pogovor.

— Onda idite i saopštite mu to! — ljutito odvrati inspektor.

Ja odmah prihvatih. Nađoh učenjenog čoveka. Satima sam mu objašnjavao šta se može i mora dogoditi. Iznesoh mu i sve ono što se dogodilo sa mnom i zašto sada ipak pomažem Skotland jard. On me sasluša i zaključio:

— Nestaću i ni rođena majka me neće naći!

— Kako to mislite da izvedete? — upitah.

— Jednostavno ću se preobući i tajno izaći. Posle ću lutati po Engleskoj — odvrati on.

— Bilo bi mnogo bolje da se stavite pod zaštitu Skotland jarda — primetih.

— Oni nisu nikog zaštitili. Ne verujem da su sposobni da zaštite baš mene — objasni on mirno.

Osećao sam da je u pravu. Predložih mu da sačeka da mu dam jednu stvarčicu. Brzo se

vratih i laboratoriju i radio sam do ponoći. Odušoh mali uređaj i predadoh mu ga. On obeća da će učiniti sve što tražim. Shvatio je moju ideju o tome kako se vrše čudna ubistva, i začudo, odnekud mi je verovao. Mnogo smireniji vratih se sa inspektorom u Skotland jard. Čitava četa agenata ostala je da motri kad će ser Lendon izaći, da bi ga neprimetno pratili. Ali to im nije uspelo. On je jednostavno nestao na neobjašnjiv način.

Bila je to druga noć mog rada. Sve do svanuća sam pregledao četvrti zaplenjeni čamčić, ali nisam ni do čega došao. Genijalnost daje čudno jednostavna rešenja. I ja nisam nalazio način da omogućim praćenje ovog brodića.

Ali imao sam jednu ideju. Zatražih da se iseče papir u obliku novčanica i da se obloži lažnim funtama. Hrpa je izgledala kao da su to pravi svežnjevi novca. Zatim nabavih hemikalije, koje je mogla da mi isporuči jedna naučna laboratorija. Inspektor je uspeo da mi ih nabavi uz ogromna naprezanja. Pitao je šta smeram, ali ja sam ćutao. Jedino rekoh:

— Niko ne sme znati da ne šaljemo ucenu!

— Prihvatam. Jedino gospodin Kolins. On zahteva tačne izveštaje — reče inspektor.

— Tražim da to doslovce niko ne zna. Kažite da ste predali novac da se pošalje i to je sve. U zakazano vreme pustite na određeno mesto čamčić i mirno ostavite stvari da teku kako su krenule. Ja ću prirediti plovilo — zaključih.

Sačekah da se inspektor udalji i počeh da prepariram svežnjeve. Radio sam držeći gas masku na licu i specijalne rukavice na rukama. Znao sam da će se dobro »očesati« onaj ko bude primio ovaj »poklon«. To je bilo sve što sam mogao tako brzo da smislim.

Bilo je prošlo podne kad sam sve završio. Otišao sam do inspektora da se pozdravim, da izmenjamo adrese i brojeve telefona, i da se dogovorimo o sledećem sastanku. On mi tada ponudi svežanj novčanica. Hteo sam da odbijem, ali on reče:

— Vi ste specijalista i vaš rad se mora platiti. Molim vas da zato primite novac.

Imao je pravo. Radio sam bez sna dva dana i dve noći. A trebalo mi je novaca. Zato uzeh ono što sam pošteno zaslužio. Bili su to trenuci kad sam se morao izdići iznad formalizma. Ja nisam radio za policiju; jednostavno borio sam se protiv čudovišnih zločinaca, pa pomislih da imam pravo da u svoju službu stavim i policiju i njen novac. Tako sam tada mislio.

To rekoh inspektoru i objasnih mu da mi je potreban odmor. Tek tada ću pokušati da pronađem tehnička rešenja.

Posle toga sam ručao, napisao nekoliko pisama i pošao ka Dorfordu. Ono što se dogodilo nije vredelo dalje razglabati u svojim mislima i ja utonuh u san.

III

Probudiše me nežni dodiri i nežiji poljupci. Otvorih oči i kao u slatkom snu ugledah svetle oči Ketlin Frej. Ona se prvi uz me-

ne. Milovala je moje povređeno lice.

— Šta se događa ovde, dragi? Tako se plašim. Policija neće da kaže ništa. Već šest sati sam ovde — šaputala je ona.

— Neko me je napao. Izgleda zbog pljačke — odgovorih prvo što mi pade na pamet.

— Ali tu se dogodilo nešto užasno... Videla sam da su izneli dva leša — nastavi ona da se raspituje.

— Policija ih je ucmekala — kratko odgovorih i privih je u zagrljaj.

Ali moje uživanje u njenoj blizini prekide kucanje. Uđe inspektor Blankers.

— Spavate već osam sati. Nikom nisam dozvolio da vas uznemirava — reče ponosno kao da je oslobodio svet svih zala.

— Time ste namučili moju verenicu — rekoh smešeći se na Ketlin koja pođe ka vratima.

Inspektor i ja ostadosmo sami. Ja ustadoh i potražih odelo. Obukoh se ne obraćajući pažnju na njegovo prisustvo i sedoh opet na krevet. On nekud izađe i uskoro se vrati.

— Imate divnu devojkicu, Endriju! Već kuva kafu — reče nameštajući se u fotelju.

Primetih da me je nazvao imenom. Valjda njegov čudan način mišljenja dovodi do toga da smatra normalnim da smo sada prijatelji, jer me je uvalio u opasnost, a zatim branio moj san i mir, za koji nisam mogao znati koliko će trajati. Ali prihvatih njegov način i upitah:

— Pa, šta se to sve dogodilo. Dik? Ko su oni »mirni« momci?

— Dok si spavao, mi smo radili. Rezultati su jasni, ali ne zado-

voljavaju. To su dva obična nitkova. Već su bili pod sumnjom da su ubili za novac, ali nismo skupili dovoljno dokaza. Džepovi su im bili puni novaca, što navodi na misao da su obični plaćenici — ispriča on.

Trebalo je nastaviti mučnu istragu i saznati s kim su se vidali i za koga su radili, ali bilo je malo izgleda da se nešto utvrdi, jer bili su mrtvi.

— Kako se dogodilo da napadnu baš mene? — upitah.

— Očito je to u vezi sa vašim angažovanjem u ovoj aferi — odgovori inspektor zamišljeno.

— Ali kako su ucenjivači saznali? Niko nije znao... — počeh da se glasno pitam.

— Već sam sastavio kratku listu: tajanstveni učesnik u celoj stvari je prvi...

— Onaj koji je pisao pisma?

— Da, on. Zatim ser Lendon i nas dvojica...

— I još neko!

— Ne razumem! Na koga mislite? Pa moji saradnici nisu znali ni vaše ime — primeti Blankers.

— Pa vaš šef Kolins i još oni kojima je on referisao — odgovorih mirno.

— Oni ne mogu biti sumnjičeni... To je pogrešan način prilaženja stvarima! — nezadovoljno reče Blankers.

— Možda... Niko nije sumnjiv... I svako je sumnjiv — promrmljah uvređeno.

Ljutilo me je što je pomenuo ser Lendona, a ne i svoje šefove. Ali on se trudio da ne povećava sukob. Još dugo smo razgovarali o svemu. Tražili smo put kojim bismo krenuli, ali sve je bilo bezuspešno.

— Ostaje da mi javite kad saznate za sledeću ucenu — rekoš inspektor.

Inspektor Blankers počuta i s uzdahom ustade.

— Šta ćete vi raditi? — upita.

— Odmaraću se sa Ketlin, a zatim ću početi da radim ono što mogu. Treba mi jedan dobar motorni brodić. Ukotvite ga na Temzi i dajte dva sigurna čoveka dobro maskirana kao mornari, koji će mi stajati na raspolaganju. To je sve — zaključih.

On klimnu glavom i izide. Potrčah za njim.

— Ali o brodiću nikom ni reči — šapnuh da samo on čuje. — Možete li se držati toga apsolutno?

— Mislim da mogu. To je neuobičajeno, ali obećavam — odgovori inspektor i pođe.

Uskoro se kuća isprazni. Ostadoh sam sa Ketlin. Zamolih je da spremi nešto za jelo, a ja pođoh da radim. Brzo sam napravio zaštitnu antenu za celu kuću, a zatim za Ketlin i sebe. Jer nisam znao kad će uslediti novi napad.

To je dosta star pronalazak, ali sam verovao da ga je neko usavršio i sada ga upotrebljava. Setih se da nisam preduzeo sve što treba u tom smislu i prihvatih telefon.

— Halo, inspektore! — pozvah kad dobih vezu.

— Ovde Blankers! Šta se dogodilo? — skoro prestrašenim glasom upita inspektor.

— Potrebno je utvrditi da li je u telima ljudi koji su stradali odbijajući ucenu nađeno kadmijuma — rekoš naglašavajući poslednju reč.

— Čega?! — skoro čuh kako vrišti inspektor.

— Kadmijuma! Kadmijuma, inspektore. To je jedan metal srebrnastobeke boje sa plavičastim odsjajem. Sličan je cinku. Ne rastvaraju ga alkalije i kiseline — održah mu malo predavanje.

— A otkud bi taj... kako ono rekoste?

— Kadmijum — ponovih.

— Taj kadmijum, otkud bi se našao u leševima? To je nešto u vezi sa tenkovima? — pitao je zbunjeno.

— Ne, nema veze sa tenkovima! — doviknuh smejući se. — Pominjan je kao zaštitno sredstvo protiv atomskog zračenja i u tom smislu možda su pomenu ti i tenkovi. Ali mene interesuje samo ima li u tim leševima metala kadmijuma.

— Uh! Sto mu vragova! — opsova inspektor. — Pokušaću da to dobijem od naše laboratorije. Još je nesahranjen poslednji leš. Rodaka nije bilo... pa smo ga zadržali. Znate, za svaki slučaj...

— Ne pravdajte se. Bolje je tako, nego da uznemiravate pokopane — ohrabrih ga i rekoš da ću prekinuti vezu.

Nisam mogao da mu objašnjavam šta se događalo kod eksperimenata sa radio-talasima kad su nailazili na razređene čestice kadmijuma u biološkoj sredini. Ako se u hranu ili piće nekom živom biću da specijalan rastvor kadmijuma, pa se oni izloži određenim radio-talasima, ovaj metal se čudno ponaša. Pretvara se u prepreku. Radio-talasi izazivaju jaku vibraciju čestica metala ili njegovih jedinjenja. Ta

vibracija oštećuje tkiva. U mišićima se javljaju bolovi veoma lični reumatičnim bolovima. Ispijevanje u kostima, nesvestica i jasni bolovi javljaju se u čitavom telu ako je kadmijum uzet s hranom i krvlju raznet u ceo organizam.

Ako se takvo telo izloži naročnim radio-talasima, čestice kadmijuma razore moždano tkivo, tako neprimetno da je uzrok vrlo teško utvrditi.

Rezultate tih opita znali su naučnici, ali nisu našli praktičnu primenu i pronalazak je ostao samo deo teorije. Moglo se pretpostaviti da će ga neko i zločinački koristiti. Ali on je morao biti veoma upućen u mogućnosti te vrste i imati jake odašiljače, kojima bi se koristio.

Verovao sam da je to ovog puta bio slučaj. I posle tri sata moje sumnje se potvrdiše. Inspektor se javljao telefonom:

— Halo, Finegen! Našli su taj vražji kadmijum. Ima ga u telu žrtve! Dolazim odmah tamo! — viknuo je brzo.

Htedoh da mu kažem da ne treba da dolazi, ali odustadoh. Konačno, dugovao sam mu to objašnjenje.

Bio je već pao mrak kad on stiže. Još u holu je pitao:

— Kakva je to čudna priča o kadmijumu?

— Jednostavno sam se setio jednog pronalaska — počeh da pričam.

Iznesoh mu kako se stvar mogla dogoditi. Ako neko hoće da ubije određenu ličnost, treba da mu u hranu i piće stavi najfiniji prah kadmijuma. Organizam ga apsorbuje. Tada se uzme specijalni radio-uređaj i sa ne-

koliko desetina, ili čak stotina metara emituju naročiti radio-talasi, žrtva umire, jer se ovaj metal čudno ponaša.

— Pa to je nečuveno! Kako će policija da otkrije takve zločine?! — huknu on strovaljujući se u fotelju.

— I neki otrovi su bili misteriozni, pa ih je nauka sasvim objasnila — odvratih.

— Dakle prvo kadmijum... Onda ucena... Posle toga, ako ne daš novac, dolaze nezadrživi radio-talasi i kvrc! Smrt!... Pa to je neverovatna stvar! — gundao je znojeći se.

— To je tako i sreća je što je komplikovano. Inače bi »savršeni« zločini bili svakodnevna pojava — objasnih mu mirno.

— I vi biste mogli to da izvedete? — upita.

— Mogao bih. Želite li malu probu? — odvratih.

— Vi ste ludi! Zar da me ubijete da biste mi dokazali takvu priču? — razrogačivši oči pitao je inspektor.

— Nije potrebno baš da vas ubijem. Dosta je natrljati kožu prahom kadmijuma i emitovati talase. Ruka će osetiti — odgovorih propisno se zabavljajući njegovim čuđenjem.

Nagovorih ga da sidemo u laboratoriju. On pristade, ali me upozori da je saopštio svojim ljudima gde se nalazi. Navirale su mi suze od smeha. On se nije smejao.

Uzeh njegovu ruku i natrljah je najfinijim prahom kadmijuma, koga sam imao zbog njegove plastičnosti i daleko boljih svojstava od cinka kad se radi o morskoj vodi. Moji opiti sa plovnim objektima su to zahtevali.

Trljanjem su sitne čestice ovog metala ušle u inspektorovu kožu. Ostatke obrisah, a zatim pridoh svom emisionom uređaju. Podesih ga i uključi. Inspektor zgrabi ruku i poče brzo da se češe.

— Šta je to? Svrbi, peče! — viknu on zauzimajući odbrambeni stav.

Isključi uređaj i dejsivo kadmijuma na njegovu kožu odmah prestade. On odahnu. Ja ponovih opit. Inspektor učini isti pokret, ali sa manje straha. Ponovih opet prekidanje i uključivanje.

— Ne bih verovao... To je monstruozno! — reče on zagledajući ruku, na kojoj se nisu mogle videti nikakve vidne promene.

— Da se kadmijum nalazio u finom tkivu mozga, vi biste bili mrtvi — zaključih odvođeci ga nazad u hol.

On je bio zamišljen.

— To su onda zraci smrti! — izvali odjednom.

— Moglo bi se i tako shvatiti. Ali otkud kadmijum u ljudskim telima? To je kao ona lovačka šala koja kaže da je lako uloviti zeca, ali ga pre treba uhvatiti i natrljati mu rep solju — rekoh smejući se.

— Danas sam ja ispao taj zec posoljenog repa — reče on malo se odobrovoljivši.

Miris kafe koji nas zapahnu ožive njegove pokrete.

— Ta divna devojka je još uvek ovde! — uskliknu.

Ketlin se pojavi i pozva nas u trpezariju, gde su bile postavljene šoljice. Zajedno smo pili kafu. Inspektor je neko vreme bio vedar, ali uskoro se zamisli.

— Šta će biti sa ser Lendonom? — upita zabrinuto.

— Stari lisac je jednostavno ostao negde da se izležava. Ima zaštitni uređaj — počeh da mu objašnjavam.

— Kakav sad uređaj? — trže se inspektor.

— To je moj mali pronalazak. Nadam se da ga zločinci ne znaju. Mislim da ga nikom nisam ni saopštavao. Specijalna antena u ovoj kući preneće početak emitovanja potrebnih radio-talasa na zvučni uređaj. To sam montirao tek radi kasnijeg eventualnog pokušaja protivu mene. Ne verujem da su stigli da me nahrane kadmijumom — objasnih.

— Ali ser Lendona!

— Tu je dovoljan zaštitni uređaj veličine tabakere. On je podešen na automatsko uključivanje. Čim se jave oni opasni radio-talasi, taj uređaj počinje da emituje svoje. Oni deluju tako što potiru one zločinačke — moradoh da mu ispričam.

Inspektor je ćutao neko vreme. A onda mahnu glavom kao da ništa ne razume.

— Besposlen čovek... Da, čovek bez posla — progunda ko zna zašto.

Zatim ustade da ode. Zamolih ga da otprati Ketlin, jer ja treba da radim. On to radosno prihvati i njih dvoje iziđoše u mrak. Prateći ih primetih nekoliko ljudskih senki. Osmehnuh se. Koliko su umeli, inspektorovi ljudi su me čuvali. Znao sam da će to biti dovoljno da izradim nekoliko sigurnosnih uređaja i da ih sutra predam inspektoru. Zamoliću ga da preko štampe objavi da je nađen siguran na-

čin odbrane od učenjivača sa »čamčićem«.

Trebalo je izazvati zločince.

IV

Večernja izdanja listova već sledećeg dana su prosto grmela od senzacionalnih naslova:

Ser Robert Lendon odbio učenju — Fantastični »čamčići« u rukama učenjivača — Milioni ote- tih funti — Zašto su tajeni od javnosti podaci o zagonetnim ubistvima? — Skotland jard tvrdi da je nađeno sigurno sred- stvo zaštite... — Izazovi zločin- cima...

I etar je bio pun radio-vesti o toj aferi. Ja sam ih slušao spaja- jući tranzistore i sićušne vodove u mom uređaju. Očekivao sam da zločinci prihvate izazov, ali dva dana se ništa nije dogodilo. To mi je dobro došlo da na bro- diću montiram prislušne i vode- će radio-instrumente. Zatim po- zvah Ketlin da mi pravi društvo i mi zaplovismo niz Temzu. Bio sam primetio da su učenjivači uvek tražili da se njihov čamčić pusti negde u prostoru od Har- viča do Mergejta. Taj ogromni prostor bilo je nemoguće kon- trolisati zbog živog plovnog sa- obraćaja i mnoštva zaliva, zato- na, širokih ušća desetak reka, rtova i hridina. Ali jedna plovid- ba po mirnom avgustovskom moru bila je pravo osveženje. Spremišta male ugodne jahte su bila puna dobrih jela i pića. A dva skrivena mitraljeza i naoru- žani mornari činili su da čovek mašta.

— Ovako bih volela da živim — reče Ketlin.

— Ali to ne dozvoljava Skot- land jard. Inspektor Blankers smatra da je sve ovo skup luk- suz. Ipak ćemo ovo zapamtiti — odgovorih osmatrajući more i brodove koji su vrveli na sve strane.

Sve te sate vožnje ja sam pod- ešavao mala magnetna čvorišta na brodu i povezivao ih sa jed- nim uređajem kog postavih u krmanošku kabinu. Sada je sve bilo spremno. Naredih da se vratimo.

Stižući na sidrište prema Do- rtfordu gledali smo mnogobroj- na svetla uz obale Temze. Ali ja sam mislio o inspektoru Blan- kersu. Nadao sam se da se nešto dogodilo. U tom slučaju on čeka da pristanemo i nestrpljivo mrmlija.

I zaista ga zatekosmo uzbude- nog. Stajao je pred crnim voksa- lom čijih šest cilindara je grme- lo otkrivajući starost ovog in- spektorovog vozila.

— Vreme je da ostavite tu sta- rudiju — našalih se prilazeći mu.

— Upadajte! Gde ste do sada, sto mu gromova? — gundao je nestrpljivo.

— Šta se dogodilo? — upitah ostavljajući bez odgovora njego- vo gundanje.

— Opet ucena. Javio nam je to jedan od direktora londonske banke. Evo pisma — objasni on i pruži mi ga.

»Već dugo ste na spisku naših clijenata — pisalo je u pismu. — Isplatite nam odmah dest hilja- da funti u gotovom. Toliko vam nije teško odvojiti od desetostru- ko većeg bogatstva. Pokušate li da se oduprete, smrt će vas

zgrabiti u roku od četrdeset osam časova. Pošto Skotland jard obećava zaštitu, možete slobodno uputiti u stvar i policiju i koga želite. Međutim, niko vas neće zaštititi, jer to nije moguće. Posebnom pošiljkom šaljem vam plovni uređaj u čiju hermetičku komoru treba da stavite novac. Plovilo stavite u vodu tačno u ponoć pred Rekulverom. Za neposlušnost — smrt...«

— Prihvatili su izazov! — uzviknuh zadovoljno.

— Šta ćemo činiti? — upita inspektor.

— Prvo ćete mi nabaviti dva revolvera. Jedan manji, pogodan za džep, i jedan veći za naročite prilike. Treba da imaju prigušivače. Imate li takvih stvarčica? — počeh mirno.

— Ne možemo dozvoliti da se igrate pucnjave — upade on.

— Zaboravljate da sam baratao tim igračkama — primetih bez ponosa.

— Poznata nam je vaša alžirska avantura — grubo i nehotično kritičkim glasom odvrati inspektor.

— Tamo su ljudi pucali da se odbrane od nekog. Možda vam se ne sviđaju ti pokreti, ali pomenih samo da umem da pucam — odgovorih čuvajući mir.

— Vaša afrička lutanja se tiču jednog drugog odeljenja i ja neću da zalazim u to — pomirljivo reče inspektor.

— Znam. To su sve izneli kad sam odbio da pravim oružja za ubijanje — zaključih taj neprijatni razgovor.

Neko vreme smo ćutali. Vozili smo se prema Londonu. Dove-

zismo Ketlin pred njen stan i ostavismo je, a zatim podosmo vrtoglavom brzinom prema zgradi Skotland Jarde.

Inspektor me odvede u laboratoriju. Pokaza mi nedirnut čamčić. Pridoh mu i brižljivo počeh da radim. Novac je bio spremljen i ja uzeh dve novčanice. Počeh da ih brusim sa po jedne strane.

— Šta to radite? Uništavate novac — primeti inspektor.

— Ne brinite za tu sitnicu — rekoh ravnodušno.

Zatim uzeh tanak metalni listić, koga sam čuvao u specijalnom omotu. On je bio izbušen na naročit način. Stavih ga među dve stanjene novčanice i sve to slepih. Tek najpažljivijim posmatranjem moglo se otkriti da se ova novčanica razlikuje od ostalih. Stavih je usred jednog svežnja, a njega postavih u čamčić tako da zauzima potreban ugao sa plovilom.

— Sad je gotovo. Čamčić pustite noćas na određeno mesto — počeh da objašnjavam inspektoru.

Dadoh mu uputstvo da sa brodića uzme onaj moj čamčić i da ga neprimetno pusti iza prvog. Ostalo je moja stvar.

Odmah zatim zatražih da me odvezu nazad do broda koji mi je bio na raspolaganju i da se dvojici članova posade izdaju naređenja da me u svemu slušaju bez pogovora. Zatražih da jedan jači brod ratne mornarice bude pripravan i u radio-vezi sa mnom. Ja ću dati samo koordinate gde da stigne, ako to bude trebalo.

Prilazeći brodu ugledah neko-

liko agenata koji su čvrsto držali jednog dečaka. On se branio govoreći:

— Jedan čovek mi je dao to pismo i jednu funtu. Rekao je da ovde predam pismo, a funta je moja.

Pridoh. Jedan agent me upita:

— Jeste li vi doktor Karvin?

— Vi ste me već videli sa inspektorom Blankersom. Zašto me ispitujete ko sam. To je zabranjeno, mislim... Zar nije inspektor naredio nešto slično? — rekoh.

— Da, gospodine... Mislili smo samo... Ovde je dečak sa pismom za doktora Karvina — zbunjeno odgovori jedan od agenata. — Rečeno je da se preda na brod.

— Dajte mi ga, a dečaka pustite. On sigurno nije ništa kriv — rekoh i uzeh pismo.

Ukrcah se i pri svetlosti otvorih koverat. Činio sam to rukama u gumenim rukavicama i oprezno. Nađoh dva kratka pisma na istovetnoj hartiji. Prvo je bilo otkucano mašinom i glasilo je:

»Umešali ste se u igru koja vas se ne tiče. Prava kazna je trebala da bude vaš život. Nekim čudom ste se spasli. Ali kazna će doći. Biće strašna. Za početak smo odveli Ketlin Frej».

Sledih se i brzo uzeh drugi papir. Poznadoh rukopis jadne Ketlin, koju sam i nehotično uvukao u opasnost. Razmišljajući o drugim stranama poduhvata zaboravio sam da zaštitim najranjivije mesto. Ostavio sam nezaštićenu Ketlin. Njen život je za mene bio važniji od mog sopstvenog. Sada je u opasnosti. Ona je pisala:

»Sačekali su me u stanu. Naturali su me da ti to napišem. Kažu da će me odvesti iz Londona i da se više nikada neću vratiti. Ne pla...»

Tu su se videle mrlje koje su ukazivale da su je sprečili da napiše verovatno ono »ne plašim se...«. Jadna Ketlin! Hrabra devojka je htela da me uteši.

Na kraju pisma bio je još njen potpis.

Klonuh na sedište bacivši listove na pod. Jedan od članova posade bio je u pripravnosti da čuje moja naređenja i sada me je upitno gledao. Zagnjurih lice u šake. Sagledah sliku kako ubijaju Ketlin u trenutku kada primete da sam ih otkrio. Ne... neću smeti da pozovem onaj ratni brod, pomislih sa tugom.

— Imate li kakvih naređenja?

— upita me onaj čovek.

To me trže iz obamrlosti i briga.

— Krenite... Pravac Vajtsteb! — naredih trudeći se da mi glas bude miran.

On izide iz kabine. Ja nehotično opipah pištolje. Pridoh ranije spremljenom koferu i pogledah da li je sve tu. Poneo sam bio jedno sportsko i jedno večernje odelo. Nadao sam se da ću posle uspeha moći da pođem do Ketlin i da je povedem na jedan od onih brodova-hotela, kojih je bilo uz obalu na ovoj strani.

Pomislih o užasnom času zbog koga ću možda obući ovo crno odelo, umesto da ga obučem sa živom Ketlin.

Bližila se ponoć kad se nadosmo u visini Rekulvera. Moji radio-uređaji počеше da rade. Čuo sam onaj karakteristični zvuk uređaja koji sam bio konstruisao za praćenje. On je funkcionisao besprekorno. Čamčić učenjivača nije dozvoljavao da se na njega montira bilo kakav drugi emisioni uređaj, ali na njega nisu uticali bilo kakvi drugi radio-talasi spolja. Zato sam montirao vodeći orijentir, onaj naročito izbušeni listić metala, koji je mogao da prima i odbija emitovanje sa mog čamčića. A na tom drugom minijaturnom plovnom objektu nalazila se mala emisiona stanica. Njene signale mogli su da primaju moji uređaji na brodiću. Dakle, trebalo je da učenjivačev čamčić goni moj još manji uređaj, a ja da gonim to na brzinu, ali brižljivo pripremljeno oruđe. Tako ćemo ujedno goniti dva čamčića.

Samo nepredviđena bura, ili sudar sa nekim brodom mogli su da stvore zabunu. Međutim, noć je bila lepa i more mirno. Bilo je poznato da učenjivači biraju takvo vreme, a čamčići su bili podešeni tako da izbegavaju sve prepreke.

Tačno u ponoć trka počе. Na oscilografskom staklu primetih da se čamčići kreću pravo na sever.

— Pravac sever... Malo brže... Još brže... To je dobra brzina! — naređivao sam momcima.

Čamčići se u noći nisu mogli videti, jer su bili obojeni zaštit-

nom bojom vode. I kad bi ih neko video, ličili bi sasvim na leđa nekog delfina ili slične ribe koja pliva površinom. Sve je to bilo đavolski dobro spremljeno.

— Ulazimo među brodove! Ovako se ne smemo kretati! — javi se nekadašnji mornarički oficir, a sada agent Skotland jarda.

— Kapetane, uzdam se u vas — rekoh trudeći se da mi glas zvuči veselo. — Pogasite sva svetla i ubrzajte!

— To je samoubistvo! — dobaci čovek pred komandnom tablom, ali odmah pogasi sva svetla i nastavi vožnju.

Presecali smo puteve brodovima, provlačili se oko njih i nekoliko puta jedva izbegli nesreću. Naš brodić je razvijao veliku brzinu, ali u blizini džinovskih brodova ljuljao se kao orahova ljuska na uzburkanom moru.

Međutim, moji uređaji su odlično funkcionisali i ja sam bio u vatri sličnoj onoj koja zahvata lovca kad goni plen.

Jedan sat kasnije čamčići skrenuše na istok, a zatim nastade ono čudno vrludanje po Crnoj laguni, oko Senk sprudova i konačno sve zastade. Nalazili smo se u onom delu koji su brodovi obilazili. U mraku promače nekoliko čamaca i trabakula. Osluškujući signale, naredih da se približimo. Čamčići su se krili negde u mraku na dve stotine jardi od nas. Tada ugledasmo jedan veliki motorni čamac sličan onima koji su u ratu bili naoružani torpedima. I on je plovio bez svetla i ja sam ga otkrio znajući da se tamo nalaze radio-čamčići. Inače ga ne bih

primetio. Pokazah ga mojim ljudima i naredih:

— Pratite onu podrtinu!

— Ne bih rekao da zaslužuje to ime. Gledajte kako brzo plovi!
— doviknu mi krmanoš.

Signali su pokazivali da radio-čamčići okreću i sada se vraćaju na prema kopnu, ali na sever.

— Približimo im se! — naredih. — Otkrijte mitraljeze i spremite se da ih zaustavimo!

— Da osvetlim? — upita onaj drugi agent kome su pri ruci bili i reflektor i mitraljez.

— Da! Zatraži da stanu i kaži da smo iz kontrole plovidbe. Brode bez svetla! — objasnih mu i nastavih da pratim signale.

Bilo je očito da je ovaj glomazni čamac imao nekakvu vezu sa radio-čamčićima, jer su se bili zaustavili kod njega, a sad su polako plovili pred njim.

Reflektor bljesnu, a signalno svetlo dade znak »zaustavite se«.

— Ko je tamo? — pitao je neko koristeći pojačalo glasa.

— Kontrola plovidbe! Zašto putujete bez svetla? — odvrati moj »mornar«.

— Imamo kvar! Žurimo! — ču se odgovor, a pri tome motori na ogromnom čamcu snažno zabrujaše i on kao da se prope na vodi.

Snažno jurnu u noć.

— Za njima! Ne smeju nam umaći! — viknuh.

Naš brodić je izgledao kao mala luksuzna jahta, ali novi i veoma snažni motori su se skrivali pod blistavom bojom palube. Za dve minute počesmo da pristizemo begunce i opet ih uhvatismo u snop reflektora. Ja sam čas pratio signale radio-čamčića, a čas ovu trku.

— Opomeni ih jednim rafalom! — narednih svom čoveku.

Mitraljez se oglasi sa tri kratka rafala, ali begunci su i dalje bežali.

— Po njima! — naredih.

Paljba našeg mitraljeza odjeknu nad vodom i u svetlu reflektora videsmo kako pršte komadići sa palube progonjenog čamca. On uspori i iskrenu se, a zatim stade.

— Držite ih na nišanu! Pristanite uz njih! — opet naredih.

Jednu minutu kasnije nađosmo se uz čamac.

— Posada i svi u čamcu neka izađu na palubu! — naredih kroz pojačalo.

U ruci sam stezao veliki revolver i spremao se da preskočim na onaj čamac. Dva čoveka su stajala na palubi. Ali iznenada moj čovek viknu:

— Opasnost!

Bacih se na palubu i u istom momentu iznad mene zviznuše kuršumi iz automatskog oružja. Po zvuku pomislih da je to mašinska puška. Još se ta misao nije završila, a naš mitraljezac izrešeta čamac dugim rafalom. Dva čoveka popadaše. Jedan se zanese i pade u more, a drugi se sklopča uz nisku ogradu. U kabini neko kriknu i pod reflektorima primetih čoveka koji pada još uvek stežući u rukama automat.

— Izlazite, inače ćemo i dalje pucati! — pozvah kad naš mitraljez prestade.

Ali niko se nije odazivao. Plutajući, nađosmo se uz čamac i ja preskočih u njega. Okrenuh prekidač za unutrašnja svetla i sa revolverom pregledah čamac. Tri nepoznata zločinca ležala su

mrtva. Opipah njihove džepove. Nadoh obične isprave ribara, ali u čamcu nije bilo ribarske opreme. Bilo je očito da su isprave lažne.

Nije bilo vremena da se dalje istražuje. Skočih nazad na brodić i prihvatih slušalice. Radio-čamčiči su odmicali. Naredih da ih pratimo. Zatim javih onom ratnom brodu koordinate ovog pustog čamca. To je bilo sve što sam mogao da učinim.

Ugasismo reflektor i svetla. Odmicali smo u noć. Osvrnuh se prema onom čamcu, na kome su sada bila upaljena sva svetla. To je makar sprečavalo da neko naleti i doživi nesreću zbog tog čamca sa mrtvom posadom.

Primetih da radio-čamčiči naglo ubrzavaju kretanje prema Blekvoter zalivu. Sada su plovili u pravoj liniji sve do velikog južnog rta. Oploviše ga i skrenuše na zapad. Pratili smo ih do blizu male luke Stejns. Tad ugledasmo veliki stari brod preuređen za zabavu. Na njemu su blistala mnogobrojna svetla, a oko njega su bili usidreni mnogobrojni motorni čamci, male jahte, jedrilice i brodići.

Signali pokazaše da radio-čamčiči nestadoše u mnoštvu plovniha objekata. Brzo zaustavih svoj radio-čamčič, jer sam pretpostavljao da je kraj plovidbe negde tu. Nisam želeo da učenjivači primete da smo im blizu po tome što bi našli moj uređaj. Oslušnuh još neko vreme. Nastala je prava zbrka. Moj uređaj je pokazivao da je učenjivačev radio-čamčič nestao. To nije bilo moguće, jer i da je neko odneo novac, signali bi ga pratili. Ali to više nije bilo moguće.

Zašto? Mučio sam se da nađem rešenje, ali ga nije bilo.

Dadoh signale da naš radio-čamčič pride i mi ga podigosmo na palubu.

— Obidi da bi smo stigli sa suprotne strane! — rekoh svom čoveku kod komandne table.

U luku zadosmo oko mnogobrojnih čamaca, malo se udaljismo i opet krenusmo.

— Kamuflirajte mitraljeze i upalite svetla! — naredih odlučivši se da pođem na onaj brod.

Dok sam ja oblačio večernje odelo, moj »mornar« je poslova po palubi. Videh ga kako ide sa tubom paste za zube.

— Ne morate prati zube! Bolje in naoštrite! — rekoh jetko, jer me je nerviralo to što se sada bavi svojom toaletom.

— Nije za zube — osmehnu se on. — Ostavili su nam tragove kuršumi, a nemamo boje. Zamažaću rupice ovom pastom. Ipak će se manje videti sve te rupe.

Pogledah ga iznenađeno. Taj čovek je umeo da misli.

— Vi ćete ostati ovde. Budite oprezni. U slučaju da se meni nešto desi, javite inspektor Blankersu da sam na ovom brodu i da je trag učenjivača negde u blizini — zaključih spreman da pređem na brod čim pristanemo.

— Zar ne bi bilo pametno da vas jedan od nas prati? — upita agent zalepivši pastom za zube poslednju rupicu od kuršuma.

— Imate li večernje odelo? — upitah.

— Nismo računali na ples! — odvrati on razočarano.

Sa broda se već čula muzika. Mnogi gosti su odlazili pijano se klateći pri silasku na svoje čam-

ce i jahte, ali zabava se nastavljala.

Popeh se trudeći se da izgledam malo pripit i bezbrižan.

— Rezervaciju, molim — obrati mi se džin i izvezenoj uniformi koji je stajao uz ulazni most.

Opipah džepove kao da tražim tu kartu za rezervaciju. Nisam se nadao da je na ovom brodu takav sistem primanja gostiju i razmišljao sam šta da uradim. Pipao sam po džepovima kao da sam nešto izgubio. U jednom džepu sam imao svežanj novčanica. Izvadih ga i zagledah kao da je u toj hrpi tražena karta za rezervaciju. Onda kao da se setih. Razvukoh lice u pijan osmeh i uzeh deset funti.

— Tu je ta prokleta karta! — rekoh značajno.

Oznojeni džin kao da nešto proguta. Zurio je u novac, a onda se osvrnu. Blagonaklono klimnu glavom i opet se ukoči u svom »dostojanstvenom«¹ položaju. Ja prođoh lako posrćući. Osvrnuh se za prvom ženom koja naiđe zato da bih pogledao džina. Ali on je bio zabavljen novim gostima. Odlutah po palubi zavirujući u salone i kabine koje su se mogle videti.

Graja, vrziranje gostiju, treštanje muzike, smeh žena koje su njihovi kavaljeri vodili u mračne i natkriljene uglove palube — sve me je to opkoljavalo tako da osetih kao da sam stvarno pijan.

Podoh ka pramcu i ugledah mrežu koja je zatvarala dalji prolaz. Bila je visoka svega jedan metar i ja zateturah kao da je ne vidim, pa naletih na nju i pokušah da odigram nešto slično padanju preko mreže.

— Ovamo ne možete. Ovo je

deo broda samo za posadu — čuh nečiji glas i snažna ruka me dočeka tako da ostadoh na ovoj strani.

To iz senke beše izašao jedan mornar u tamnom odelu koje se stapalo sa okolinom.

— Oh! Ta mreža... — progundah i vratih se.

Dakle, po brodu se ne može svuda kretati, zaključih i podoh prema brodskom baru. To je u stvari bila velika prostorija načinjena rušenjem pregrada mnogih kabina, koje su sada bile pretvorene u lože i ugodne kuteve. Klimatizacija je stvarala prijatno strujanje ohlađenog vazduha.

Na podijumu su dve igračice lebdele u nekakvom sporom bluzu, ali su time dozvoljavale da publika uživa u izazovnim oblicima njihovog tela.

Program je bio sladunjav i izazovan. Jedino me od briga otrže pesma jedne mrkopute Peruanke vanrednog glasa, ali već prilično stare. Slušao sam njenu pesmu kad osetih da je uz pult pored mene stala neka žena, jer me zapahnu njem prijatni miris. Okrenuh se i ugledah visoku i vitku plavušu. Ona je pušila na tankoj i dugoj muštikli. Dim uputi blizu mene. Osmehnuh joj se i ona stade još bliže.

— Usamljeni? — upitah drsko.

— Kako se uzme — neodređeno reče ona.

Znao sam da neće biti teško nastaviti razgovor sa ovom već zreloom, ali lepom ženom. Ona me pogleda ispod oka...

— Kako ste ostali sami? — Upita ona iznenada.

— Sam sam i došao — odgovorih.

Ona me začuđeno pogleda.

— Vi radite na brodu? — upita zatim.

Shvatih da sam pogrešio što sam rekao da sam došao sam, jer su ovde muškarci retko dolazili sami. Požurih se da popravim stvar:

— Izvesna gospoda je mislila da joj je muž na poslovnom putu. A malopre smo ga primetili kako se penje na brod i to baš pred nama... Morala je ostati na jahti.

— Ah, tako? A vi ste ipak došli — reče ona.

— Treba da se nađem sa jednim prijateljem — odgovorih.

— On ima kabinu na brodu? — raspitivala se.

— Verovatno... — odgovorih.
— Ne znam ima li još slobodnih kabina. Uzeo bih jednu.

— Baš blizu moje ima praznih. To su brojevi od trideset i dva do četrdeset — odgovori ona.

— A vaša je? — usudih se da pitam.

— To vam neću reći. Pogodite koja je od dve preostale u tom delu broda — smešila se koketno. — Ovde sada prestaje točenje alkohola... Taj glupi zakon. Dobro je kad čovek to zna i drži nekoliko boca u kabini.

Razmišljao sam nekoliko trenutaka.

— Mislim da bi trebalo da uzmem kabinu... I da pošaljem jahtu da odveze moju prijateljicu — rekoh.

Ona ne odgovori ništa. Samo se nasmeši i nestade u duvanskom dimu prema izlazu. Pođoh i ja i raspitah se za kabinu. Nekoliko minuta kasnije imao sam

u džepu ključ kabine broj trideset šest.

Prošetah palubama i stadoh da posmatram okolinu oslonjen o ogradu. Video sam kako odlaze čamci, jahte i brodići. Ali neki su i dolazili. Video sam kako moj brodić stoji ukotvljen blizu pramca broda.

Iza mojih leđa su prolazili mnogi šetači. Neki su se i očešali o mene. U jednom momentu osetih kao da mi je neko stavio ruku u džep. Trgoh se ali grupa gostiju koji su prolazili sprečiše me da vidim ko je to mogao učiniti. Opipah novac. Bio je u drugom džepu.

U levom džepu, koji mi je neko dodirnuo napipah nekakvu ceduljicu. Pođoh do mirnijeg kutića i blizu jednog svetla pogledah tu ceduljicu. Odmah prepoznah sličnost ovog pisamca sa onim koje sam dobio sa potpisom »prijatelj«. U njemu je očito na brzinu bilo napisano:

»Ketlin Frej je na ovom brodu. Sledio sam taj trag. Zašto ste vi ovde? Zar ste nešto našli? Čini mi se da vas prate, jer vas je neko prepoznao. Uništite pismo — Prijatelj«.

Primetih da mi prilaze dva čoveka i brzo neprimetnim pokretima iscepah pisamce puštajući da komadići odlete preko ograde broda.

— Izvinite... Jeste li vi gospodin Okam iz kabine trideset šest? — upita jedan od njih.

— Da... Ja sam to — odgovorih pažljivo ih posmatrajući.

— Izvolite s nama. Treba da uzmete drugu kabinu, jer je ona već bila izdata, a službenik nije znao. Izvolite — reče stariji od one dvojice.

On je ili bio neučtiv, ili je imao razlog da drži ruku u džepu. Pomislih da verovatno njome drži revolver.

— Ja nisam doneo prtljag, pa možete i sami dati kabinu — rekoh misleći da ih se oslobodim. — Evo vam ključ.

— Ali morate dobiti drugi ključ. Dole je posluga — neodređeno mi reče onaj stariji čovek.

Pri tome se njih dvojica postavili tako da su me opkolili. Odlučih se da ih poslušam.

Sidismo na donju palubu, pa zatim još niže do hodnika prema kabinama koje su počinjale sa brojem trideset i jedan. Prvi čovek je išao ispred mene, a drugi neposredno iza mojih leđa. Na jednom mestu u pustom hodniku onaj prvi naglo stade i okrenu se. U ruci je držao revolver. Htedoh da se okrenem, ali osetih da me onaj drugi podboči tvrdim predmetom, koji je morao biti revolver.

— Kakav je to napad? — upitah uzbuđeno.

Ne dobih odgovor. Onaj prvi pruži ruku k zidu i otvori jedna niska metalna vrata i pokaza na njih.

— Udite! — dobaci šapatom. — Brzo!

Onaj drugi me gurnu k vratima i ja se nađoh u jednom nižem hodniku zardalih zidova. Koliko je sve ono što sam pre video na ovom brodu bilo uglačano, toliko su šavovi zardalih metalnih ploča u ovom hodniku sada otkrivali starost broda.

Ovde me napadači pretresoše. Odmah napipaše veliki revolver pod mojim pazuhom i oduzeše mi ga. Ne nadoše onaj drugi, malog kalibra, koga sam bio

gurnuo u čarapu tako da se držao između noge i ivice cipele sa unutrašnje strane prema »gladnom« delu stopala.

Oduzeše mi novac i sitnice, a zatim me gurnuše napred. Išao sam pred njima ojađen zbog toga što sam se našao u mišolovci i što neću moći da potražim Ketlin.

Jedan od mojih pratilaca me obide i stade uz jedna vrata. Pokuca i otvori ih. Zaviri unutra i javi:

— Doktor Karvin je ovde!

— Pustite ga unutra! — začuh glas koji me podseti na nekog poznatog.

Uđoh i zastadoh iznenađen. U sobi je bilo njih troje. Jedno lice mi je bilo odnekud poznato, ali nisam mogao da se setim odakle. Drugog čoveka, koji je bio mršav i imao naočare vrlo kratkovidne osobe, nikad nisam video. Ali vitku i zavodljivu plavušu, koja mi je preporučila da uzmem kabinu već sam znao i zato je pogledah sa mržnjom.

— Niste pogodili broj moje kabine, ali nije zlo. Ipak smo se našli — reče ona i nasmeja se.

Taj smeh bi se mogao nazvati lepim, ali ja sam iza njega video demona.

— Gospodine Kolins, šta predlažete? — obrati se kratkovidom onaj čovek koji me je podsećao na nekog poznatog.

Sada obratih pažnju na nijansu njegovog engleskog govora i otkrih da me podseća na nešto već poznato. Nisam obraćao pažnju na ono što kaže, već na ono kako to izgovara. I tada mi sinu sećanje. Da! To je on! Onaj što je pod lažnim imenom nastupao sa svojim radio-čamcem. Ali

sam imao osećaj da to nije sve što znam o njemu. Napregnuh se da ga vidim mladog i drugačijeg. Umesto njegove cele u mašti dodadoh kosu, a umesto bora mlade crte. Malo zažmurih da ne vidim neravnine i nabore njegove kože. I tada mi sve postade jasno.

Pred sam drugi svetski rat u stručnoj literaturi bilo je spominjano ime inežnjera Štulpnagela. Kao danas se sećam fotografije mladog nemačkog inženjera. Bio sam dečak i oduševljavao sam se opisom Štulpnagelovih poduhvata na polju radio-dirigovanja. On je izjavio da će uskoro biti moguće radio-upravljanje avionima i brodovima bez posade. Tada mi je otac rekao: „Ti gadovi će nam jednom zapržiti čorbu svojim izumima.“ Ali ja sam sklapao svoje prve primitivne dečije prijemnike i maštao da postanem inženjer kao Štulpnagel.

Možda je to i navelo oca da me natera da studiram hemiju. Ali i pored studija ja nikad nisam napustio radio-tehniku.

A u ratu sam se nekoliko puta setio Štulpnagela. Pitao sam se da li su na tajnom oružju Fau 1 i Fau 2 ugrađeni njegovi uređaji.

Prošle su godine i ja više nisam čuo za ovog inženjera. Vreme ga je potisnulo u mojim sećanjima. Gotovo sam ga bio zaboravio verujući da je nestao u vihoru rata, čijim strahotama mora da je doprineo.

— Njegov život ne vredi mnogo — trže me poznati glas. — Ali on ima talenta. I mnogo zna.

— Nadam se više od vas, Štulpnagel! — viknuh.

— Oho! — trže se Nemas. — Vidite li, gospodine Kolins, on je opasniji nego što smo se nadali!

Tek tog trenutka obratih pažnju na onog drugog čoveka, upravo na njegovo prezime. Nije li ono meni već poznato. Pa da! Ja sam ga dopisao na Blankersov spisak, sumnjivih. Je li to taj Kolins? Je li to Blunkersov šef? Na to pitanje sam tražio odgovor provokacijama.

— U ovoj jazbini je i ugledni šef iz Skotland jarda. Inspektor Blankers će biti posramljen što ste ga pretekli u naporima da se otkriju ucenjivači! Bravo! — rekoh sa najvećom dozom sarkazma.

Kolins se trže. Očito mu je bilo neprijatno.

— Zar ste znali da sam... Da imam vezu... Ovaj, odmah pričajte sve što znate! — mucao je snalazeći se dosta brzo.

— Baš sad vas traži čitava vojska vaših agenata! — rekoh želeći da ga što više preplašim.

— To je laž!... To nije moguće. Niko ne zna... Vi blefirate! — ciknuo je gušeći se od besa Kolins.

— Vaša porodica biće na sramnom stubu! Svet će se smejati! A vi ćete visiti na vešalima! — bacao sam mu u lice reči koje su ga morale pogoditi.

On skoči i udari me po licu.

— Dosta! Gade! — opsova.

— Čudovište! Član Skotland jarda! Zločinac! — govorio sam polako, naglašavajući svaku reč.

On se zanese i stavi ruku na srce. Bio je plav u licu. Naočare su mu skliznule niz nos i on nije mogao ništa da vidi.

— Smirite se, gospodine Kolins. Istina je da on mnogo zna,

ali sada će sve lepo reći i mi ćemo naći izlaz. Niko nema dokaze... — počeo inženjer Štulpnagel.

— Šarmantni doktor Karvin će brzo biti manji od jednog karata — reče plavuša.

Ona je karatima merila nakit, dijamante, zlato — pa i ljude. Ta čudna žena je bila demon. Nisam mogao da se otmem utisku da na mene veći utisak čine njeni osmesi i njena lepota, nego zloba i neprijateljstvo. Zato se potrudih da je bar uvredim.

— Vi imate takođe mnogo šarma... Šarma jedne bludnice! — dobacih joj najotrovnijim glasom koga sam mogao glumiti.

— Dragi, on me vređa — reče ona lenjo i nasmeši se napućivši usne kao kad se imitira uvređeno dete.

— Proći će ga brzo volja za tim! — dobaci Nemas.

Kolins se beše oporavio i sede zureći u nas. Popravi naočare i reče:

— Moram ponovo stupiti u vezu sa Blankersom.

Zatim otvori jedna orman i tako otkri radio-stanicu velike snage. Podeli talasne dužine i pozva:

— Halo Blankers, halo Blankers!

Nemas priđe i uključi zvučnik da svi čujemo odgovore.

— Odgovara Skotland jard, odgovara Skotland jard, šest osam dva, šest osam dva... Inspektor će odmah doći, inspektor će odmah doći...

Čulo se lako zujanje i krčanje u zvučniku, a onda se začu glas:

— Šet osam dva, šest osam dva. Inspektor Blankers, inspektor Blankers. Ko traži? Ko traži?

— Ovde šest osam jedan, šest osam jedan — odazva se Kolins. — Izvestite me o novostima! Čujete li dobro?

— Odlično čujem! Ratni brod je dobio koordinate i našao čamac sa tri mrtva. Karvin je nestao. Ništa drugo ne znamo — čulo se iz zvučnika.

Ja se odlučih i bacih se prema Kolinsu. Zatim viknuh u mikrofona:

— Izdaja, Blankers, izdaja!... Dobih udarac u glavu i nečija snažna ruka mi pokri usta.

Plavuša se blaženo smejala.

— Šta se to čulo? Šta se to čulo? — upitao je inspektor Blankers.

Kolins me prostreli pogledom i okrenu prekidač. Radio-uređaji zamukoše.

— Taj histerik je lud! — reče Kolins.

— Čovek se igra heroja! — isceri se Nemas.

Ja sam bio zadovoljan. Pogrešio sam i upao u ovu zamku, ali sam se i dalje borio. Mogao sam bar zbog toga poštovati sebe.

— On mi liči na jednog Poljaka. Bio je inženjer i ja sam ga uzeo iz logora da radi u jednoj mojoj radionici. U času ljutnje zbog jednog šamara, on se bacio na mene. Bilo je smešno — pričao je Štulpnagel.

— I šta je bilo sa njim? — radoznalo i kao ushićeno upita plavuša.

— Džejn! Ti uvek nešto pitaš — upozori je nezadovoljno Nemas.

— Zar Džejn Svanson ne sme ništa da pita? Ne budi takav dragi, pričaj o tom Poljaku.

Štulpnagel je časak gledao

svoju levu ruku. Primetih da mu je srednji prst na levoj ruci kraći i bez nokta.

— Odgrizao mi je čitav zglob s noktom — reče on mršteći se i zagledajući prst.

— Razume se da si ga odmah ubio — dobaci plavuša oduševljeno.

— A ne! On je mnogo vredeo, iako je mislio kao crveni. Umeo je da radi. Skršio sam ga i naterao da radi. Prst sam prežalio. To je sve — završi Nemas.

— Ali nije valjda živ? — kao da se užasava reče plavuša.

— Ne verujem... U ratnoj zbrci sam morao da odem. Skoro svi iz tih radionica su nestali u eksploziji... Bio je to nesrećan slučaj — odvrati Štulpnagel.

Zatim ustade i gurnu široku metalnu ploču, koja se bez škripe pokrenu po nauljenim šinama. Široki prolaz se ukaza. Nemas provuče ruku i okrenu nekakav prekidač. Svetlost obasja jednu laboratoriju snabdevenu i prilično velikim mašinama. Radoznalo pogledah, ali tada uzdrhtah. Ugledah Ketlin.

Bila je vezana i ležala je na jednom stolu, ali tako da joj je glava bila na donjoj ploči velike prese. Štulpnagel pođe ka pultu. Pritisnu jedno dugme i gornja ploča prese lagano pođe ka glavi moje Ketlin. Jedva smogoh snage da vrisnem.

— Ne! Ne to...

Štulpnagel opet pritisnu dugme i ploča se zaustavi.

Priđe mi i ledenim glasom reče:

— Govorićete o svemu, ili ću na vaše oči samleti glavu te šupljoglave gospođice!

— Govoriću... Šta želite da znate? — rekoh slomljeno.

VI

Pričao sam šta se sve događalo, ali sam imao svoju verziju, koja ih je morala zvesti. Pri tome sam grozničavo razmišljao kako da spasem Ketlin. Mogao sam izvući revolver i ubiti ova dva čoveka, a ako moram i misterioznu Džejn Svanson. Ali kako ću sa broda spasiti onesvešćenu Ketlin. Negde u hodniku su ona dva zločinca, a možda još i desetina drugih. Trebalo je tražiti pametniji izlaz i zato mi nije ostajalo ništa drugo do da pričam.

— Kako se dogodilo da naš sigurni sistem ne ubija? — pitao je Štulpnagel.

Objasnih mu ono o kadmijumu i neutralizatoru koga sam konstruisao. On me besno pogleda.

— Vi ne shvatate šta ste učinili! Uništili ste jedan siguran put da dobijemo dovoljno novca za snaženje naše organizacije. To je velika ideja! I mi nismo sami. To što je ovde gospodin Kolins može vam potvrditi da imamo organizaciju — zaneseno je pričao Nemas.

— Je li to novi nacizam? — upitah mirno.

— Nazovite to kako hoćete. U krajnjoj liniji mi moramo imati rezervne snage... Doći će ponovni obračun... Vi možete biti u našoj službi — nastavi on.

— Ne verujem da bih se srodio sa vašim idejama — rekoh što sam mirnije mogao.

On me pogleda zloslutno.

— Ostavite to za drugi put — reče nabravši prosede obrve. —

Pričajte nam dalje. Verujem da ne želite da vidite kako prska glava ove devojke.

— Nemam šta više da kažem... Prateći vaš radio-čamčić prispeo sam ovde. U poslednjem momentu sam izgubio trag. Ne znajući da li je podignut na neki od mnogobrojnih čamaca i jahti, ja sam se nasumice popeo na ovaj brod, — ispričah u jednom dahu.

— Zna li zašto ste ga izgubili? — upita genijalni zločinac.

— Voleo bih da znam? — rekoh.

— To je jednostavno. Odmah smo ga potopili. Svaki put se tako radi. Posle nekoliko dana gnjurac izvadi uređaj i mi ga do teramo za novu upotrebu — ponosno reče Štulpnagel.

Sada sam shvatio komplikovani ali izvrsni način skrivanja radio-čamca. Čak i kad sam uspeo da ga pratim kroz čitav ogromni zaliv i na dugom putu, izgubio sam ga ovde u gužvi brodova. Mogao sam dovesti čitavu flotu brodova i hiljade agenata, ali opet bi bilo teško naći prave krivce.

— Šta mislite da preduzmete?

— upitah posle kraćeg ćutanja.

— Čekaćemo neko vreme da vidimo hoće li nas policija otkriti. U slučaju napada na brod, imamo mali lansirni sumaren na dnu broda. Nestaćemo sa novcem i najpotrebnijim stvarima. Brod je miniran i odleteće u vazduh. Među olupinama ostaće naši radio-uređaji, ali mi ćemo ih obnoviti — pričao je sa zadovoljstvom.

Pomislih zašto li mi tako otvoreno priča svoje tajne. Na Kolinsovom licu video sam da on to

ne odobrava, ali odnekud se i on odnosio sa strahopoštovanjem prema ovom starom geniju zločina.

— Vi se sigurno pitate zašto vam govorim te krupne tajne planove. Pa to je jednostavno. Vi ćete ostati naš zarobljenik. Svojom umešnošću popravite ono što ste razorili. U protivnom bićete mučeni i sasvim skršeni. Vaša devojka takođe — hladno objasni Štulpnagel.

Čudovišno zamišljeni i sa nemačkom pedantnošću sprovedeni planovi na prvi pogled nisu imali nijednu slabu tačku. Moje mešanje ih je privremeno usporilo, ali sada će ih obnoviti sa više sigurnosti. Zar je malo načina da se uz pomoć ovakvih saradnika kakav je Kolins ubiju svi koji ne plate ucenu!

Moje misli prekide kucanje na metalna vrata. Uđe čovek čije ruke su bile u zavojima.

— To ste vi, Miler. Zašto se ne odmarate? — pitao je Štulpnagel.

Te reči mi otkriše da je stigao još jedan sličan njemu. Nasmehih se videći mu uvijenu ruku. To je bilo moje delo. U onu pošiljku novca stavio sam jedan otrov. Nadao sam se da ćemo posle u nekoj bolnici otkriti onog ko zatraži lekarsku pomoć. Skotland jard je već ispitivao sve bolnice i lekare.

Te moje misli potvrdiše reči pridošlice:

— Ne mogu više! Trpim strašne bolove.

Govorio je na nemačkom, ali ja sam taj jezik znao sasvim dobro, jer sam ga učio da bih se služio nemačkom literaturom.

— Šta kaže doktor Zenger? —

upita Štulpnagel takođe na nemačkom.

— To je neki otrov... Bio je u pošiljci sa novcem. Otrovnost nam je nepoznat — žalio se dalje bolesnik isturajući nemoćne ruke.

Po onom kako ih Kolins sluša shvati da i on razume nemački. Ali on progovori engleski:

— Policija se nije poslužila otrovom. Ja bih znao... Inspektor Blankers je stalno nešto tajio od kada je nepoznati preporučio saradnju sa doktorom Karvinom.

Bolesnik me razrogačeno pogleda. Oči su mu sevale pune mržnje i bola. Pogleda svoje ruke, kojima bi me odmah zadavio da nisu bile onesposobljene.

— Da... Doktor hemije Karvin... Trebalo je to još pre shvatiti — reče isprekidano Štulpnagel.

Osvrnuh se kao da tražim izlaz. Videh kako je plavuša pobleđela. Ovom ženskom demonu bilo je zlo valjda od pomisli da se nešto slično moglo dogoditi i njenim lepim rukama. Pogledah je zlorado.

— Sve ovo me zamara. Laku noć! — dobaci ona i iziđe.

— Mućice vas snovi! — dobacih sa mržnjom.

Ona se osvrnu tako da joj samo ja videh lice i koketno zatrephta. Kakav je to pogled? Zar može tako da gleda žena demon? I to posle svega što se dogodilo. Uzdahnuh i nehotično osmotrivši njene lepo građene kukove i vitku priliku koja nestade u vratima.

— Ja hoću pomoć! — vikao je bolesnik. — Tražim da me pre-

bace u bolnicu! Raspadam se! Ja to neću...

Groktavi plač prekide njegov glas.

Štulpnagel se diže i počeo da šeta zamišljeno. U jednom momentu se nađe iza leđa uplakano Milera i naglo izvadi revolver. Munjevito podiže ruku i udari ga teškim oružjem po glavi. Miler se skljoka na svoje izgrizene ruke. Njegov šef pritisnu zvono i ona dva zločinca se pojaviše.

— U peć tri! — naredi Štulpnagel.

Ona dva čoveka stadoše vojnički mirno. Zatim zgrabiše nesrećnog zločinca.

Šta znači peć broj tri? Je li moguće da je ovaj Hitlerov naučnik sačuvao stare metode?

— Spaljećete ovog čoveka? — upitah glasno.

— Vašom krivicom — odvrati besno Štulpnagel. — Bez ruku inače ne vredi nikome. Smrt je za njega milost. Potrudite se da je i vi ne zaslužite.

Ova tirada izrečena u pretećem tonu nije me zbunjivala, ali sam postajao zabrinut zbog svoje pasivnosti. Sada je u prostoriji bilo svega dva čoveka. Ona dva zločinca su odvukla na spaljivanje svog druga. Možda je ovo najveća šansa.

— Sedite tamo! — naredi Štulpnagel pokazujući fotelju na kojoj je do malopre sedela Džejn Svanson.

Odatle sam video sto na kome je ležala Ketlin. Njene oči su se pokretale. Primetih da me ona gleda zaprepašćeno. Tužno joj se osmehnuh. Štulpnagel prati moj pogled i primeti da je Ketlin pri svesti.

— Biće strašno za nju ako sada budemo morali da upotrebimo presu — nasmeja se on sadistički. — Zato pričajte dalje.

— Nemam šta da kažem — rekoh misleći u kom trenutku da pružim ruku k cipeli i izvučem mali pištolj.

Bavio sam se problemom kako da približim nogu, a da oni ne posumnjaju.

— Ostalo je nejasno ko je čovek koji je inspektoru Blankersu pisao o vama — reče Kolins odlučivši se da učestvuje u saslušanju.

— Bar vama je poznato da je to i za mene tajna — odgovorih prekrstivši noge.

Razmišljao sam hoće li biti sumnjivo ako tu nogu stavim popreko preko kolena. Ponekad ljudi tako sede držeći se rukama za cevanicu. To je još uvek bio prirodan položaj. Učinih tako, a oni su motrili moje lice.

— Vi morate znati nešto o tome — reče Štulpnagel i pride pultu.

Pritisnu dugme i presa poče da se spušta ka glavi moje Ketlin.

— Ostavite to! Govoriću! — rekoh glasom kome sam dao notu klonuća.

— To je već pametnije — likovao je Nemač. — Dakle?

— Pisala je Džejn Svenson — izrekoḥ prvo što mi pade na pamet.

Nemač poče da se smeje.

— Vi se igrate vatrom. Ta žena nije mogla... Ona se i ne zove tako. To je njeno lažno ime. U stvari je Nemica. Istina, majka joj je bila Poljakinja, ali otac punokrvni Nemač, iseljenik u En-

glesku. Englezi su ga ubili, jer nam je služio. Ona im se sada sveti pomažući meni — pričao je sa uživanjem.

— Možda ima više razloga da se baš vama osveti za smrt svog oca — dodadoḥ tvrdoglavo.

— Ne blefirajte! Govorite ko je vaš tajanstveni pomagač — zahtevao je opet Kolins.

— Vi lično! — odvratih.

— Vi ste stvarno pravo čudovište! Gledajte šta će se dogoditi! — reče on i pruži ruku.

Uze flašicu sa oznakom mrtvačke glave.

— Ovde je kiselina. Malo ćemo poprskati lice vaše devojke. Tek za početak — dodade on i krenu.

VII

Pucao sam mu u leđa skočivši do njega, da bih bio sigurniji u moje malo oružje. Pištolj tiho prasnu, jer je prigušivač činio svoje. Štulpnagel se okrenu teturajući i zaprepašćen.

Opalih još jednom i bacih se u stranu, jer sam video da Kolins poteže svoj revolver. Podigoh pištolj ciljajući u njegove grudi. Na laki trzaj oružja primetih da se i on trže. Ali kalibar je bio mali da ga odmah obori. On sakupi snagu i zasu me kišom kuršuma. Zaklonih se iza metalnog ispusta.

— Nećeš umaći! Ti si u zaklonu, ali je devojka na nišanu! — doviknu mi. — Baci oružje i iziđi, inače pucam u nju!

Bacih svoj pištolj. Pri tome vidoh Štulpnagela kako se još uvek muči. Nije ispuštao flašicu sa kiselinom. Držao ju je podignutu i uklanjao čep. Bio je blizu

pulta i ruka mu je išla ka glavi moje Ketlin. Zgrabih nekakav metalni deo sa police uz koju sam se krio i bacih ga da skrenem flašu.

Pogodih i ona se rasprsnu. Kiselina poli Štulpnagela i on urliknu. Rukama se držao za oči valjajući se po patosu.

— Karvin, izidi! — viknu Kolins. — Pucaću u devojk!

Morao sam da izađem. Podignutih ruku sam mu prilazio. On se jednom rukom držao za grudi, a drugom je nišanio iz revolvevera.

— Omeli ste nas, Karvin! Ali ovo je kraj za vas. Ubiću i devojk, da niko ne sazna šta je bilo. Otići ću sa broda i reći da sam se borio — govorio je i njegovo oružje je sve preciznije dolazilo u liniju moje glave.

Skrenuh pogled preko njega. Ipak je prijatnije gledati u ništa nego u ovo čudovište koje hoće da me ubije. Pomislih da se bacim na metalnu ploču i da je zatvorim, kako bih zaštitio Ketlin bar još koji trenutak. Ali tada ugledah jednu ruku. Bila je to mrka snažna ruka koju sam video one noći u podrumu svoje kuće. U njoj je bio pištolj. Ne stigoh ni da pogledam u Kolinsa, a oružje grmnu.

Kao da Kolinsovo lice eksplo-dira... To je bila grozna slika. Bacih se u stranu. Drhtaoh sam dohvatajući revolver koga je Džordž Kolins ispustio. Vrata se otvoriše i na njima se pojavi ona kobna plavuša. Brzo je uzeh na nišan. Zurio sam u njene ruke. One nisu bile ni mrke ni snažne. Osmehnu mi se zbunjeno.

— Požurite! Oslobodite devojk! — reče ona.

— Kakvu igru vi igrate? — upitah ne spuštajući oružje.

— Prijatelj vas štiti gore na izlazu. On me šalje — reče mirno i ne obazirući se potrča ka Ketlin.

Ja sam je sledio. Pomogoh joj. Podigosmo oslobodenu, ali ukočenu i preplašenu Ketlin.

— Sledite me! — doviknu plavuša.

Jednom rukom uzeh Ketlin oko pojasa i povedoh je ka vratima, a drugom sam držao oružje. Već posle dve minute Ketlin poče da korača.

— Dragi, šta se to događa? Strašno je... — promuca.

— Ne plaši se više. Idi za mnom — rekoh i mimoidoh je.

Gore se čula pucnjava. Požurismo. U hodniku prema onim kabinama sretosmo dva člana ove bande. Zbuni iz prisustvo poznate žene i oni izgubiše onaj odlučni momenat.

Prolazeći pored njih Džejn Svenson ih gurnu i baci se na pod. Ja otvorih vatru na njih i oni popadaše.

— Ovamo! — pozva plavuša.

Ustrčasmo uz stepenište i nadosmo se pod palubom. Negde desno praštali su revolveri. Plavuša pokaza da idemo levo. Povedoh Ketlin i osvrnuh se.

Plavuša pristize.

— Pomoć treba da je već došla — reče ona. — Prijatelj je obavestio vaše ljude.

Pred nama je bio izlaz na palubu. Kroz prozorčić pod stepeništem ugledah kako se moja dva pratioca penju na brod. U pozadini se videla silueta ratnog broda. Desetine naoružanih mornara stizali su ka mostu za prelazak na brod.

Zagrlih Ketlin gledajući taj prizor. Odlučih da se tu zaklonim nekoliko trenutaka i okrenuh se da to kažem i čudnoj plavuši, ali nje više nije bilo u blizini.

*

Pretres broda potvrdi skoro sve ono što sam saznao o njemu od Štulpnagela kojega nadoše u agoniji i oslepelog. Umro je dva sata kasnije.

Gnjurci nadoše potopljene radio-čamčiće i najveći deo novca stečenog učenjivanjem. Jedino nije bilo lansirne podmornice. Nije bilo ni mog nepoznatog spasioca, ni čudne plavuše. Sve je pretreseno, ali ni traga od njih. Šapnuh Ketlin da ih i ne spominje.

— Kako li su samo uhvatili jadnog gospodina Kolinsa? — pitao je inspektor Blankers.

Ne odgovorih mu ništa. Ostavih ga da sam traži odgovor. On me je gledao zagonetno.

— Čini mi se sam prepoznao vaš glas prilikom jedne radio-veze sa gospodinom Kolinsom — reče on zatim.

— Moj glas?! — iznenadih se. — Nije li to neka optužba na račun vašeg šefa?

— Preterujete, doktore Karvin — osmehnu se on lukavo.

Znao sam da se ne smem zaplitati u dokazivanje krivice Džordža Kolinsa. Zato sam to prepustio inspektoru. Jedino mu rekoh:

— Vaši ljudi me nisu dosledno slušali na brodiću.

— Šta sad hoćete? — pitao je začuđeno.

— Želim da slušaju! Jesu li još pod mojom komandom? — odvratih najozbiljnije.

— Pa razume se! Svakako! — odgovori inspektor.

— Onda mi ih nadite — zaključih.

Uskoro ugledah onu dvojicu.

— Za mnom! — naredih odvođeci Ketlin.

Oni bez prigovora poslušашe.

Otplovismo punom snagom motora prema ušću Temze. Što pre u moj dom! Što pre dalje od tog užasnog odjeka prošlosti! Bilo je to kao u ružnom snu. Sagleđao sam aveti prošlosti. Koliko li ih je još u svetu?

Da zaboravim navukoh zastor na malu kabinu i zagrlih moju dragu Ketlin.

*

Mislio sam da je kraj ovim događajima. Ali još nešto me je podsetilo na nečuvenu dramu. Nisu to bile novine. One su pisale o svemu i svačemu. Nisam ih čitao. Spremao sam se za venčanje sa Ketlin. Prihvatio sam i ponudu da nakon dva meseca otputujem u jednu mladu afričku zemlju. Tamo je bilo posla i za mene.

Nešto drugo me je podsetilo na protekle dane. Stiglo je jedno pismo i jedna glomazna pošiljka. Pismo je glasilo:

•Cenjeni prijatelju,

Šaljem vam jedan poklon. Mislim da ste ga zaslužili. Ono što se dogodilo na brodu-hotelu počelo je davno... Tada je jedno čudovište izgubilo samo prst. Vi ste dokrajčili ostalo. Trudio sam se da pomognem. Pitaćete se za-

što nisam ranije nešto učinio. Zar vam o teškoćama ne govori prisustvu izvesnog »gospodina« na onom brodu?

Godinama sam pratio trag tog čoveka. Dragocenu pomoć mi je pružila izvesna osoba koju znate, i koja je pet godina proživela uz zločince, dok je njeno srce krvarilo od mržnje. Njenog oca su ubili nacisti zato što nije hteo da im služi. A njena majka, poreklom iz moje zemlje presvisla je od tuge. Ako jednog dana sretnete tu osobu, zaboravite gde ste je upoznali. Verujte samo da vam je prijatelj kao i ja. Moramo ostati u senci događaja, jer nas na to primoravaju život i nužda, a najviše naša želja da nastavimo neka istraživanja koja su deo pravedne kazne nad zločincima. Mislimo da ćete ovo pismo čitati samo vi. Verujemo u vaše prijateljstvo i diskreciju — Prijatelj.

Posle pisma pregledao sam glomaznu pošiljku. Bio je to jedan od onih Štulpnagelovih radio-čamčića. Na njemu su se jedva primećivali tragovi stajanja pod morskom vodom.

Otvorih hermetički zatvoreno spremište. Tamo je bila hrpa novčanica.

Razmišljao sam da li ću moći da objasnim Blankersu kako je sve to stiglo do mene, a da mu ne pokažem pismo, koje je bilo namenjeno samo meni. Odlučih da o svemu bolje razmislim i prospavam makar jednu noć do konačne odluke. Kolebao sam se u pogledu svog prava da zadržim novac i čamčić, koje mi je poslao nepoznati prijatelj. Istina, to što je novac uzet od bogatih ljudi opterećivalo je jednu

stranu terazija na kojima sam sve to odmeravao. Da li će pretegnuti oni drugi argumenti protivu prisvajanja tog novca s moje strane, jer on je ipak opljačkan.

Sledećeg dana jedan listić hartije naglo dobi težinu na onoj strani terazija koja je bila za to da se novac vrati pravom vlasniku. Doneo ga je lično inspektor Blankers. Bio je to ček na novih dve hiljade funti praćen rešenjem o nagradi broj taj i taj. Dakle, to je nagrada koju s pravom mogu da primim zaključih. Uz onih dve hiljade funti primljenih ranije i spase-nih od dva tajanstvena napadača ja sam bio osiguran za duže vreme. Do tada ću već imati prihode od svojih pronalazaka.

— Ova nagrada me je možda spasla od jednog greha — rekao inspektoru.

— Svi smo mi grešni — izval on svoju veliku mudrost. — A šta ste hteli da zgrešite.

Dadoh mu znak da me sledi do vitrine i pokazah mu čamčić. Otvorih vitrinu, a onda i minijaturno plovno sredstvo. Inspektor se nehотиčno ukruti, kao da tog trenutka treba da brani bogatstvo koje je video.

Ispričah mu kako je čamčić s novcem prispeo i izmislih telefonski razgovor u kome mi je tajanstveni prijatelj objasnio zašto mi šalje novac i čamčić. Tako sam mogao da prećutim ono što sam smatrao da inspektor ne treba da zna.

— Žalim, gospodine Karvin, ali ja moram da zaplenim taj novac — uzbuđenim glasom reče inspektor. — Tu ima najmanje sto hiljada...

— Pogodili ste, kao da ste kakav blagajnik — nasmejah se slatko. — Tu je tačno sto hiljada. To je ipak golema suma i znam kakva je vaša dužnost. Da sam hteo da novac zadržim, mogao sam da prećutim da sam ga dobio...

— Vi ste... Vi ste jedan običan... običan pošten momak! — sad i sam se smejući reče inspektor.

— Zvučalo mi je to kao psovka — još glasnije sam se smejao.

— Hej, momče!... Pa znate li vi šta je to sto hiljada funti?!... To je veliki izazov i za najpoštenijeg — reče Blankers.

— Znam... Od juče se borim sa tim izazovom. Konačno ga je nadvladao ovaj listić papira — rekoh mahnuvši čekom na dve hiljade funti.

— Zavidim vam na poštenju — zamišljeno reče on. — Ali ne mogu da ne kažem da ste postupili vrlo glupo. Mi smo ovde sami. Zar ne bih mogao da vas ubijem pod izgovorom da ste me napali i da uzmem ovih sto hiljada? Novac je opasan u svačijim rukama...

— Ja sam se već obezbedio na neki način — osmehnuh se prezrivo. — Ostaje nam da sredimo formalnosti. Napisaćete mi potvrdu da ste primili novac...

— Da... svakako! — prekide me inspektor. — Međutim, odneću samo novac, a čamčić ostavljam vama. Verujem da se moji šefovi neće usprotiviti, jer istih takvih imamo još tri.

Složismo se u svemu i inspektor Blankers mi potpisa priznaticu o prijemu sto hiljada funti, koje brižljivo izbroja. Ja mu po-

klonih svoju staru torbu u koju strpismo novac.

— Žurim, jer jedva čekam da ovaj vražiji novac predam komisiji u Skotlandu — zaključio inspektor Blankers.

Oprostismo se i on obeća da će me posetiti nekog od narednih dana i doneti formalne zapisnike i dokumente na potpis. Iz uljudnosti rekoh da bi me obradovala i njegova privatna poseta.

Čim on izide, ja se pružih na otoman još uvek držeći u ruci ček na dve hiljade funti. Onako ležeći zadenuh ga iza postera na zidu iznad otomana, a onda se prepustih maštanju. Bližilo se podne i čas kad će Ketlin konačno doći da stalno bude uz mene. Pristala je da otkaže službu i da živi tamo gde budem morao ja da živim.

Moje maštanje prekide zvočenje u nervoznim intervalima. Skočih misleći da je to možda Ketlin stigla čitav sat ranije. Otvorih vrata i iznenađeno se uklonih, jer u hol utetura inspektor Blankers.

— Napad... Ja sam uništen!... Odneli su mi novac, a to niko nije video. Ja nemam svedoka — govorio je posrćući.

Uzeh ga pod ruku i uvedoh ga u svoju radnu sobu s još uvek rasutom bibliotekom. Gurnuh hrpu knjiga s jedne naslonjače i ponudih Blankersa da sedne.

— Samo vi me možete spasti — reče on skoro plačnim glasom.

Pomislih da odlično glumi i da je još bolje udesio svoj izgled, jer imao je raspuklu usnu, okrvavljenu bradu i oteklinu na levoj strani čela. On ispriča da je

izišao na podnevno sunce i trepućući od svetla i vrućine krenuo ka svojim kolima. Odjednom ga je napao snažan, visok muškarac. S nekoliko udaraca pesnicama brzo ga je oborio preko niske ograde uz stazu gde je najbliža reci.

— Onesvestio sam se... A kad sam otvorio oči, nije bilo ni napadača, ni torbe s novcem, ni mojeg automobila — priča je uzbuđeno.

•Kako li je to iskoristio svoj automobil da sakrije novac?«, pomislih, a glasno upitah:

— A kako ja mogu da vam pomognem?

— Samo vi... Ja nikada ne mogu dokazati da nisam sakrio sto hiljada funti... — zausti inspektor Blankers.

— Već shvatam — prekidoh njegovu jadikovku. — Treba da iscepamo onu potvrdu i prećutimo postojanje tih sto hiljada sve dok ne...

— Da, to! Sve dok ne nađem tog pasjeg sina. A tražiću ga dok sam živ! — uzviknu inspektor.

Izraz mu je bio čudan. Mešala se srdžba sa tugom i strpenjama od optužbi. Uložih napor da odagnam osećaj sažaljenja, koji me snažno obuze, jer sumnju nisam smeo da oteram.

— To nije baš tako jednostavno — rekoh.

— Znam... Razmišljao sam o tome. I ja bih tako postupio. Vrlo neprijatna stvar — reče i pogled mu se ukoči.

Zurio je u suprotni zid neko vreme, a ja sam željno očekivao da se pojavi Ketlin, ali odjednom se prestravih od jedne pomisli. Kao da pogađa moje misli

inspektor Blankers se trže i uzdahnu, a onda upita:

— A znate li šta bih ja morao da učinim u ovakvoj prilici?

— Ne, ne znam — odgovorih.

— Trebalo bi da vas ubijem, pa da uništim potvrdu i insceniрам zagonetni zločin — dodade on.

— Ali... Pa vi ste... — zaustih da ga upozorim da je on policajac, čovek koji treba da progoni zločin, a ne da ga izvrši.

No shvatih da je on u neprilici i da bi moja smrt bila neko rešenje za njega. Gledao sam ga s tugom, jer očekivao sam da on potegne oružje, a moje mi nije bilo pri ruci.

— Eto, tako bih se spasao — ponovi Blankers. — Ali ja to ne mogu da učinim. Jednostavno nisam dovoljno policajac da bih kad zatreba bio i zločinac.

Klimnuh glavom i nadahnuto otrčah do stola i nađoh njegovu potvrdu. Pred njegovim očima je iscepah i zaključih:

— A ja nisam dovoljno pošten da sumnjivog momka bez dokaza gurnem iza rešetaka.

Inspektor je u mene zurio iznenađeno, a onda s olakšanjem, ali jedva izgovori:

— Ne, momče!... Vi ste besmisleno naivni, neograničeno poštteni i drsko hrabri.

— Ostaje nam da nagađamo ko je mogao da vam otme novac. Neko je znao da on postoji. Da li su ugrađeni uređaji kojima me neko prisluškuje ovde? — upitah.

— Ne... Da je Kolins živ... — zausti inspektor, ali kao da se pokaja što govori, naglo ućuta.

— Ko je onda? — upitah.

— Mislio sam da to treba da

prećutim, ali sada ću da vam sve kažem, gospodine Karvin...

— Sad smo već toliko u istom sosu da bi mogao da me oslovljavaš jednostavno sa Endrju.

— Moji lični prijatelji ne zovu me po imenu, već skraćuju moje prezime i zovu me jednostavno Blank.

— Da, Blank, slušam te.

— Spremnnošću da mi pomogneš stekao si pravo na moje puno poverenje — nastavi Blankers. — Meni je dobro poznata Kolinsova uloga u celoj aferi. On je bio zločinac, ali njegova žena i dvoje dece su čestiti...

— To je vaša stvar... Vas u Skotland jardu — prekidoh ga. — Ali sada ja moram da nastavim poveravanje.

Opet ustadoh i nadoh skriveno pismo od tajanstvenog prijatelja, pa ga pružih inspektoru Blankersu. On ga pažljivo pročitao više puta, a onda se osmehnu i reče:

— Pokojnici ne pušu pisma.

— Šta govoriš?! Ko je pokojnik? — iznenadih se.

— Poljak i njegova devojka su postojali, ali su umrli pre nego što su našli Štulpnagela. Ali zato je jedan čovek uživao njihovo poverenje... — nastavi da govori inspektor.

— Da li je moguće? — prekidoh ga.

— Ti pogadaš, zar ne?

— Da. Sve je tako svojstveno njemu, Donaldu Sikertu. Sem mene, jedino on je mogao da se ponese sa Štulpnagelom — odgovorih.

— Da, bio je to Lun — potvrdi i inspektor. — A to je i odvelo Kolinsa u zločin. Tragajući za Lunom, moj šef je naišao na Polja-

ka, koji je ubrzo umro. Istražujući dalje ne osnovu otkrivenih detalja, Kolins je dospeo na trag Štulpnagelu, ali činilo mu se važnijim da uhvati Luna. Tako je nastao savez Štulpnagela i Kolinsa.

— Dakle, Kolins je bio »pokriven« za slučaj da bude uhvaćen — primetih.

— Ti si rođen ne za naučnika, već za inspektora Skotland jar-da — osmehnu se Blankers.

— I nauka je svojevrсно traganje — rekoh.

— Da, dragi moj Endrju — nastavi Blankers. — Kolins je znao da Lun traži Štulpnagela. Znao je i da će ga naći, pa je smislio plan da to pretvori u zamku za Luna. Kolins je umeo da kombi-nuje, ali pomalo sam mu i ja smetao.

— Ne razumem — upadoh.

— Lun mi je jednom spasao život. Bilo je pravo da ja makar malo ometam planove njegovog hvatanja. Otkrio sam sličnost između tebe i Luna makar u interesovanju za radio-tehniku i hemiju...

— Ti si radio sve kao da sam ja Lun?

— Bar Kolins je tako mislio — nastavi Blankers. — Ali i Lun se umešao. Plavuša koja se ubacila u bandu pod imenom Džejn nije se potrudila čak ni da promeni ime. Promenila je samo prezime i ponašanje. Istina, postojala je njena imenjakinja, jedna dama s pločnika, koja je odlutala na Bli-ski istok. Dakle, Džejn i Lun su tako...

Već sam pogadao kako su stvari tekle. Džejn je špijunirala bandu dajući Štulpnagelu lažne ljubavne nade. Tako je na vreme

Lun saznao za napad na mene i stigao u zadnjem trenutku da me spase od smrti. Pratio je svaki moj korak ujedno pazeći da ne upadne u Kolinsovu mrežu.

— Sve vreme osećao sam da još neko »meša karte« u toj opasnoj igri — pričao je dalje inspektor Blankers. — O tome sam ćutao, jer i da sam hteo da govorim nisam imao nikakvih dokaza o tome da je i Lun umešan. Bilo mi je dovoljno što sam od Kolinsa čuo da je moguće da se u celu igru meša i Donald Sikert. Nikome nisam otkrio ni pravu Kolinsovu ulogu, ni kako mislim da je nestao novac iz Štulpnagelovog broda. . .

— Jesu li te Štulpnagelovi zločinci, ili Kolinsovi ljudi sada napali i uzeli ti novac? — upitah u trenutku kad je udahnuo vazduh i zastao u pričanju.

— Mogu da sumnjam u njih, ali i u Luna — odgovori Blankers.

Još jednom dadoh mu čvrsto obećanje da ću ćutati o novcu sve dok se ne otkrije prava istina. Za uzvrat, Blankers mi obeća da neće progoniti Donalda Sikerta, pa i ako je kralj ponoći oteo taj novac, koji je već imao u svojim rukama.

Pozajmih mu svoja stara kola da se odveze u London, jer ja ću imati svoju Ketlin i njen automobil. Čim on ode, dadoh se na jedan posao. Svojim radio-instrumentima proverih ima li kakav mikro radio-odašiljač u mojoj kući. Analizator odmah potvrdi da je neko ubacio »stenice«. No naći ih bio je mnogo teži posao. Pomislih kako ću kad dođe Ketlin sve vreme misliti na to

kako nas neko sluša. Zato izidoh da je dočekam pred kućom.

Ona stiže i ja joj potrčah u susret. Hteo sam da je što pre zagrlim, ali ona je uzimala nešto sa sedišta svog automobila. Kad se predmet pojavi, zurio sam u njega zapanjeno. Bila je to moja stara torba.

— Otkuda ti to?! — začudih se.

— Čim sam skrenula s glavnog puta prestigla su me jedna brza kola. Vozač mi je dao znak da stanem. Rekao je da me poznaje i da me moli za malu uslugu, kako bi uštedeo u vremenu — pričala je ona živahno. — Snebivala sam se, ali on je pokazao tvoju staru torbu, koju smo nosili na izlete i koju dobro poznajem po velikoj mrlji od ulja iz konzerve sardine, koje smo pro-
lili. . .

Bio sam nestrpljiv, pa je prekidoh pitanjem:

— A znaš li šta je unutra?

— U principu. . .

— Kakvom principu, mila moja?! — skoro vrisnuh.

— Pa ljubazni gospodin je rekao da je to poklon za našu svadbu, kojoj, na njihovu veliku žalost, ne mogu da prisustvuju — odgovori ona. — Jedino nisam dobro razumela poruku koju je rekao da ti prenesem. . .

— Šta poručuje? — upitah nestrpljivo.

»Naučni rad je skup, ali ne treba ga se odreći. Darovi se ne odbacuju makar iz pristojnosti. I devojka ima pravo da odlučuje o tome šta će biti s poklonom.« To su njegove reči. Pogađam samo da se sve to odnosi na ovo što je u torbi. . .

— A znaš li šta je unutra?

— Pa... znam. Mi žene smo radoznale... Zavirila sam...

— Ali to nije sto funti, već sto hiljada! — uzviknuh.

— Uđimo u kuću, pa ćemo o svemu razmisliti kako valja — predloži Ketlin.

Poslušah je osećajući da ću se slagati s njom još u mnogo čemu. Tek što smo ušli, zazvoni telefon i javi se nepoznati muški glas:

— Da li je stigla gospođica Frej? Već je trebalo da je tamo, a ništa se ne čuje.

— Došla je, gospodine Sikert, ali zadržali smo se pred kućom — odgovorih što sam ljubaznije mogao.

— Je li sve u redu? — upita Lun.

— Sve je kako treba, izuzev tog novca... — zaustih.

— Imam još jednu molbu i jedno obaveštenje... — prekide me Lun.

Zamoli me da obavestim inspektora Blankersa gde su os-

tavljena njegova kola, a zatim mi ispriča da je prestala potreba za prisluškivanjem u mojoj kući i nabroja mi mesta gde su bile skrivene »stenice«. Bilo ih je u svim prostorijama i na mom odelu. Upitah ga zašto je odve-
zao inspektorova kola, a imao je svoja u blizini.

— Želeo sam da usporim inspektorovu žurbu. Bolje je i za njega da o svemu dobro promisli — odgovori Lun.

— Voleo bih da vas upoznam, gospodine Sikert. A bilo bi divno da budete i na mom venčanju sa Ketlin — rekoh molećivim glasom.

— Nikad se ne zna... No u svakom slučaju, Džejn i ja želimo vam sreću u svemu — odgovori Lun.

Toga trenutka veza se prekinde.

— Halo! Halo, ne prekidaajte! — uzalud sam zvao.

Ketlin beše pogodila sadržaj razgovora i priđe mi u zagrljaj.

LUN I TROVAČICA

Izvesna Marša Bater je pre pet minuta pozvala policiju i javila da je otrovala svog muža. Pre toga je pozvala hitnu pomoć, ali lekar je stigao samo da ustanovi smrt otrovanog Džefa Batera — javljao je reporter Artur Markinč svom slavnom prijatelju Donaldu Sikertu.

— Zar se nismo dogovorili da me interesuju samo izuzetni zločini? Ta žena priznaje... — prekide ga Sikert.

— Radi se o zanimljivom događaju, a ja sam se zaželeo društva slavnog kolege Lantona — smejući se dodade Markinč.

Donals Sikert, poznatiji pod nadimkom Lun, kralj ponoći, imao je mnogo razloga da javno nikad ne nastupa pod svojim pravim imenom. Da bi lako učestvovao u istraživanju onih zločina koji bi pobudili njegovu radoznalost služio se lažnim imenom i dokumentima koje mu je pribavio reporter Artur Markinč. Lun je već bio poznat pod imenom novinara Marka Lantona, pa je kod mnogih učesnika u istragama više puta izazvao zavist zbog uspešnog otkrivanja istine o zločinu, koju ovi nisu bili ni naslutili.

— Kome je poverena istraga? — upita Lun.

— Čoveku koji neće biti srećan što te vidi — smejući se odgovori Markinč.

— Filipu Helmu?

— Da, njemu...

— On zaista neće biti srećan što me vidi, ali baš to me izaziva da dođem, iako nisam oduševljen, jer sam u toku jednog težeg eksperimenta — zaključi Lun.

Dogovoriše se o tome gde da se nađu i da zajedno stignu na mesto zločina. Lun požuri da se maskira kao već poznati reporter Lanton i uskoro su njih dvojica ulazila u vrlo lepu kuću na Glenvud aveniji.

— Zar vas dvojica ne možete, kao ostali novinari, da dočekate saopštenje policije o zločinu, ili želite da nam zagorčavate život i smetate? — dočeka ih inspektor Filip Helm.

— Slučajno, ostali novinari ništa ne znaju o tužnom događaju — odgovori Artur Markinč.

Policijac na vratima spavaće sobe upitno pogleda inspektora Helma, jer se Lun i Markinč behu uputili na tu stranu.

— Propusti ih, momče, jer su u stanju da nam naprave hrpu neprilika. Njihova pera su mnogo neprijatnija od tvoje gumene palice — jetko reče inspektor. — U

osalom, nema šta da se istražuje, jer je sve jasno. Pošto formalnosti nalažu, uzećemo prvu izjavu od gospođe Bater.

Lun i Markinč pogledaše leš.

— Cijanovodonična kiselina! Već je utvrđeno! — doviknu za njima inspektor Helm.

Lun samo klimnu glavom i vrati se nazad u sobu za dnevni boravak. Spusti se u fotelju i bez reči je rekao da dovedu gospođu Bater, koja je privremeno bila u gostinskoj sobi na kraju hodnika.

Kad ona stiže, inspektor je upita da li želi da govori bez prisustva svog advokata, koga još nije ni imenovala.

— Ne vidim razloga da već sada tražim advokata — odgovori visoka plavuša upadljive lepote.

Njen pogled se zadržava na Lunu, koji otkri želju te žene da odmah sazna ko je on. Nekim čudnim instinktom ona je osećala da bi on mogao biti opasan.

— Ispričajte nam kako su tekli događaji — reče inspektor Helm. — Istina, vi ste mi već dosta toga ispričali, ali sada nam je potreban vaš detaljan iskaz da bismo imali dokument na osnovu koga se odlučuje o daljoj istrazi, ili njenom prkidanju.

— Sve mi je sasvim jasno. Upućena sam u sve što se odnosi na istragu, jer sam pre udaje bila sekretarica slavnog advokata Nikolsa, koji će biti moj branilac — odgovori Marša Bater i pogled joj se nehotižno opet nade na Lunu.

— Ispričajte nam ono što je prethodilo nesreći — reče inspektor, dajući znak svom naredniku da beleži pitanja i iskaz.

— Moj muž, nesrećni Džef Bater, već skoro dve godine patio je od potištenosti. Mi smo bogati i on je mogao da napusti poslove. Prodao je tri trgovine, koje samo imali u Vest Handonu. Prodao je i akcije u hemijskoj industriji, a spremao se i da proda ovu kuću. Bio je rešen da nađe neku kuću za odmor blizu manjeg mesta, pa da tamo ostanemo za stalno — pričala je Marša Bater uspevajući da bude pribrana.

— Jeste li se vi slagali s prodajama i planovima vašeg muža? — upita inspektor Helm.

— Ne sasvim... Bilo je dosta razgovora, ali bez gorkih reči i svađa. Bila sam rešena da ga sledim tamo gde on želi da živi, iako ne volim selo — odgovori žena.

— Najbolje je da vam ne postavljam mnogo pitanja, jer ona odugovlače posao — reče inspektor. — Ispričajte ono što je važno po vašem mišljenju.

— Moj muž je smatrao da nije uspeo u životu. Istina, mi smo bogati, ali to mu nije bilo dovoljno. Žalio je što nemamo dece i što je on kriv... ondosno, što je on...

— Razumeli smo. Naredniče, napišite da je Džef Bater patio zbog činjenice da ne može imati decu zbog svoje neplodnosti — pomože joj inspektor Helm.

— Hvala, gospodine inspektore — osmehnu mu se Marša Bater. — Moj muž je to mučilo, a plašio se i starenja. Približavao se kraju četvrte decenije života, a ja sam mlada skoro osamnaest godina.

— Zašto to ističete? — upita reporter Markinč.

Inspektor Helm se namršti, ali ne reče ništa.

— To može da se okrene protivu mene, jer ja sam stvarno ubila svog muža, iako nesvesna svega... — poče da odgovara Marša Bater, ali je inspektor prekide znakom ruke.

— Bolje je da idemo redom — reče on. — Nastavite, gospodo Bater.

— Dakle, prilično tužno smo živeli, iako smo mogli biti srećan par. To je postajalo sve gore, iako sam se ja trudila da ga razveselim, ohrabrim i podržim. Pod mojim uticajem počeo je da se leći od psihičkih smetnji. Nedavno je iznenada odlučio da pozovemo goste. Začudila sam se što su tu bili i oni naši poznanici koje nismo ranije pozivali. Na primer, sudija Adams, sveštenik Ričardson, slikar Volton i još dva muškarca koje nisam ranije ni upoznala. Sedeljka pre večere bila je dosadna i gosti su živnuli tek uz dobro jelo i dosta pića. Pred kraj večere mom mužu je bilo zlo i on se izvinio što mora da ode. Zamolio je da se svi okupe kod njega posle večere, jer ima nešto da im kaže. Pokušala sam da saznam šta on to hoće, ali nisam uspela. Ostala sam uz goste sve vreme večere... — pričala je Marša Bater.

— Dalji tok večere nije važan. Šta se dogodilo posle nje? — upade inspektor Helm, očito želeći da sve ide što brže.

— Ja sam prva otišla da obidem muža i on mi je rekao da pozovem goste k njemu. Učinila sam tako i oni su ušli u spavaću sobu. Džef je tražio da mu oproste što koristi njihovo strpljenje. »Ja se ne osećam dobro«, re-

kao je pomalo uzbuđenim glasom. »Može da se desi svašta sa mnom. Zato vas kao prijatelje molim da zapamtite ovo što kažem u interesu moje žene. Ona je učinila sve da mi pomogne. Divna je i volim je, pa želim da je zaštitim. Pomognite joj u svemu, koliko možete. Ona nimalo nije kriva za moje stanje, niti će biti kriva ako se ono pogorša. Znam da ću zloupotrebiti njenu dobrotu jer želim da mi ona u nečemu pomogne... To ćete jednom saznati. To u čemu mi ona bude pomogla ne sme da joj nanese zlo, pa vas molim da zapamtite da je ona u svemu nedužna.« Na te reči čuo se žamor. Gosti su ga hrabрили i odvrćali od crnih misli, ali on ih je zamolio da ga ostave. To je sve što smatram važnim — ispriča žena i zastade.

Pogled joj se ukoči, jer beše primetila smešak na licu nepoznatog čoveka. Lun izbrisa osmeh i nastavi da gleda ženu u oči, zbog čega ona okrenu lice ka inspektoru Helmu.

— Šta se dogodilo danas, gospodo Bater? — upita inspektor Helm.

— Pošto je slobodan dan naše posluge, ja sam prva ušla k mužu... — poče ona.

— Zar niste spavali u zajedničkoj sobi? — upita Markinč.

— Nismo — odgovori žena. — Džef je patio od nesanice, pa je noću ustajao, čitao, slušao radio... Zato sam se ja preselila u gostinsku sobu, koja bi, da smo imali sreće, bila dečja soba.

— Gospodine Markinč, molim vas da ne upadate u toku službenog saslušanja — upade inspektor. — Samo ja mogu da is-

pitujem gospodu Bater, koja je i inače u vrlo neprijatnoj i nezasluženoj situaciji.

— Tu i nema mnogo šta da se pita ali ima dosta da se sazna — primeti tobožnji reporter Mark Lanton.

Marša Bater oseti jezu na leđima, ali nije mogla da sebi objasni zašto, jer glas tog čoveka je bio prijatan.

— Dakle, ušla sam k mužu i poljubila ga. On me je pomilovao po licu. »Oprostićeš mi sve, zar ne, Marša?«, pitao je držeći mi ruku. Onda je zatražio da mu donesem malo jakog i vrlo slatkog čaja. Poslušala sam i sama donela čaj. Tražio je da mu u posebnu čašu sipam malo čaja i lek iz bočice koju sam već poznavala.

Poslušala sam... On je popio... Ali to nije bio lek... Bilo je kasno kad sam shvatila da je on popio otrov i da sam mu ga ja svojom rukom dala... Da, ja sam otrovala svog muža. Ništa više nemam da izjavim — zaključila žena i pokri lice dlanovima negovanih ruku.

— Ona nešto krije. Mogu li ja dalje da je ispitujem? — upita Lun.

— Smatrate li da nije govorila istinu? — upita inspektor.

— Pitanje nije dobro... Želite li vi istinu, inspektore? — odgovori Lun pitanjem.

— Naravno, gospodine Lanton — smrknuto reče inspektor Helm.

— Onda mi prepustite ispitivanje gospode Bater — zatraži Lun.

Žena ga pogleda i htede da skrene pogled, ali oseti snagu Lunovih očiju i odlučila se da po-

kaže čvrstinu. Gledala ga je prekorno i uvredljivo, ali taj izraz njenog lica se rasplinu.

— Govorite samo istinu, gospodo Bater. Ja već znam istinu, ali je želim čuti i od vas — reče Lun.

— Pitajte... Govoriću — reče Marša Bater i glas joj zadrhta. Lun upita:

— Poznajete li još kojeg advokata, sem Nikolsa?

— Mnoge — odgovori žena.

— Poznajete li nekog sudiju?

— Adamsa, Pitera Smolsa, Džeka Dobina, Artura...

— Znate li igre ragbija?

— Znam...

— Kojeg glumca znate?

— Hentrija Polsa.

— Kad ste primetili da liči na vašeg muža?

— Kad je... Upoznala sam ga posle televizijske serije, u kojoj je igrao... To pitanje...

— Jeste li čuli za kraljicu Laodikeju?

— Jesam... Ona je... Zašto me to pitate?

— Vi ste kao i ona...

— Da... Kako ste otkrili Hentriju i to da je bio sličan Džefu?

— već skrušenim glasom upita Marša Bater.

— Saznaćete kasnije — odgovori Lun. — Inspektore, dajte nalog da se uhapsi glumac Hentri Pols, kao saučesnik u ubistvu Džefa Batera.

— Ja vas ne razumem — reče inspektor.

— Treba znati istoriju — primeti Artur Markinč.

— Tu nikada nisam bio jak — priznade inspektor.

— Ponekad i istorija pomaže da se zločin otkrije. Gospoda Bater je otrovala svog muža stva-

rajući alibi kakav je za sebe stvorila jedna kraljica dvesta četrdeset i sedme godine pre naše ere — reče Lun. — Jedino je gospođa Bater unela jednu malu izmenu.

— Voleo bih da mi sve to bolje objasnite — reče inspektor.

— Sirijski kralj Antioh Drugi bio je neveran svojoj kraljici Laodikeji. Ona ga je otrovala, pa je na postelju stavila glumca Artemona, koji je ličio na vladara. Uz malo maskiranja postizao je veliku sličnost. Pozvala je dvorjane i glumac im je kao kralj uputio reči: »Poštujte kraljicu i slušajte je uvek i u svemu«. Kraljici je uspelo da izvede glumca iz dvora, pa je mirno javila da je kralj umro. Sahranila ga je i do kraja života sačuvala svoju tajnu. To nije uspelo gospođi Bater — ispriča Lun.

— Priznajte li zločin, gospođo Bater — upita inspektor.

— Šta mogu?... On je već sve znao — odgovori trovačica i obori pogled.

Inspektor dade znak da je policajac odvede.

— Imaćete još dosta posla da istinu dokažete. Ako ova žena bude vešta, mogla bi da se izvuče »u nedostatku dokaza« — reče reporter Markinč.

— Koristiću metod gospodina Lantona. Zgrabiću tog glumca uz prepad, pa će mi on pomoći da nađemo dokaze. Ostalo je nejasno šta je bilo sa Džefom Baterom one noći kad je napustio goste i pozvao ih da ga posete u spavaćoj sobi — reče inspektor zamišljeno.

— Siguran sam da ćete otkriti to da jadnik nije ništa ni znao o prijemu, niti mu je prisustvovao.

Glumac je igrao ulogu i na prijemu i kasnije u sobi. Napustio je goste da nekom od njih ne pruži priliku da posumnja — pogađao je Lun.

Inspektor brzim korakom ode za policajcem, koji beše odveo Maršu Bater. Kad se vrati, kratko ih obavesti:

— Pogodili ste, gospodine Lantone! Muž joj je bio u bolnici. Nije svesna da nam je već dala dokaz o smišljenom i dugo pripremanom ubistvu.

— Neće biti teško naći dokumente o boravku ubijenog u bolnici baš u vreme prijema. Pretpostavljam da gosti nisu stigli ni da pogledaju tobožnjeg muža, jer su bili zaneti domaćicom — nasmeja se Markinč.

— Ne shvatam kako vi novinari lako pogađate čak i ono što nije lako ni da se nasluti — nezadovoljnim glasom reče inspektor Helm.

Lun povuče prijatelja za rukav i šapnu:

— Hajdemo pre nego što naljutimo inspektora.

— Ne razumem... Kao hipnotisana, odmah je sve priznala, a ja sam je ranije pažljivo posmatrao i ispitivao, ali je ubedljivo lagala... Tu nešto ima — gundao je inspektor Helm.

— Sve je bilo suviše »lepo« uklopljeno — prekide ga Lun. — To je prvi osnov za sumnju. Zar će čovek koji misli na samoubistvo pozvati goste da im to saopšti? Zar će biti toliko zabrinut za svoju mladu i lepu ženu?

— Ali ako ju je voleo? — pitao je Helm.

— Bogatstvo i ljubav bi odbacili pomisao na samoubistvo. Marša Bater nije imala dovoljno

mašte da iznese uzroke samoubistva, makar i izmišljene. Sve je usredsredila na dokazivanje da nije kriva za davanje otrova, pa joj se to osvetilo — reče Lun.

— Ipak... Suviše brzo je priznala — dodade inspektor.

Lun neprimetno dade znak Markinču da odu. Kad se udaljiše slavni reporter šapnu Lunu:

— Ni tebi nije sasvim čista savest.

— Činjenice nisu promenjene time što sam se neprimetno ma-

lo poslužio hipnozom. Sećajući se drevne kraljice, bio sam siguran da je njen zločin nadahnuo savremenu trovačicu. Zašto da ne ubrzam rasvetljavanje zločina! — odgovori Lun.

— Ti si opasnost za zločince — nasmeja se Markinč. — Eto, Marša Bater je pripremila savršen zločin i nije načinila nikakvu grubu grešku...

— Naprotiv! — prekide ga Lun. — Sam zločin je prva i najveća greška svakog zločinca.

**EDICIJA
HEJZI**

**NASILJE!
AKCIJA! MISTERIJA! SEKS!**

**KRIMIĆI
KOJI SE
PAMTE!**

Poštovani čitaoci,

Obaveštavamo Vas, koji iz nekih razloga ne uspevate da na kioscima redovno dodete do vaših primeraka HEJZLIJA, da taj problem možete rešiti ako popunite i pošaljete nam narudžbenicu koju u prilogu objavljujemo. Vama koji to učinite slaćemo svaki nov primerak HEJZLIJA na adresu koju navedete, a romane ćete plaćati kad Vam ih poštar donese. Na ovo smo bili primorani, poštovani čitaoci, zbog velikog broja Vaših pisa-
sama i telefonskih poziva, kojima protestvujete što ne možete da kupite romane iz edicije HEJZI na uobičajen način.

NARUDŽBENICA

Molim vas da mi šaljete svaki nov roman iz edicije HEJZI, počevši od broja _____.

Roman mi šaljite na adresu: _____

Izjavljujem da ću romane plaćati poštaru prilikom prijema, po ceni odštampanoj na koricama svakog romana, zajedno sa ptt troškovima.

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

Datum: _____ Potpis: _____

Kako stvari sada stoje, realno je očekivati da će kasnije situacija sa redovnim snabdevanjem kioska postati još lošija. Zato Vam je ovo dragi čitoci, zaista jedini POUZDAN način da i u narednom periodu redovno dobijate Vaše primerke HEJZLIJA.

Popunjene narudžbenice pošaljite ODMAH na adresu: »Dnevnik«, IZDAVAČKA DELATNOST, 21000 NOVI SAD, UL. VOJVOĐANSKIH BRIGADA BROJ 7 — ZA HEJZLIJA

Poštovani čitaoci HEJZIJA u inostranstvu,

često nas pozivate ili nam pišete da u zemljama u kojima živite teško dolazite do svakog novog HEJZIJA zato što se na kioske u te zemlje šalje ograničen broj primeraka. Pitajte nas da li postoji mogućnost da se pretplatite, te da na taj način izbegnete obilaženje kioska i uštedite vreme.

Raduje nas Vaše interesovanje za HEJZIJA i spremni smo da Vam pomognemo. Zato objavljujemo posebnu narudžbenicu kojom se možete pretplatiti na onoliko naslova HEJZIJA koliko Vam odgovara.

Uplatu treba izvršiti u nekoj od banaka (ili filijala tih banaka u drugim mestima), čiji spisak takode objavljujemo zajedno sa brojevima računa, a na uplatnici treba naznačiti »DNEVNIK« Novi Sad, »ZA HEJZIJA«.

Potvrdu o uplati (uplatnicu ili fotokopiju uplatnice), treba da pošaljete na adresu: »Dnevnik«, Izdavački sektor, ZA HEJZIJA, ul. Vojvođanskih brigada broj 7, 21000 NOVI SAD, SRBIJA, JUGOSLAVIJA.

Uplatnicu nam pošaljite zajedno sa čitko ispunjenom narudžbenicom, da bismo znali koje brojeve HEJZIJA da Vam šaljemo i koliko primeraka od svakog broja.

O eventualnim kasnijim promenama adrese takode treba da nas obavestite.

Na ovaj način na HEJZIJA se mogu pretplatiti i klubovi naših ljudi u inostranstvu.

Redakcija HEJZIJA

NAPOMENA: Oni naši čitaoci koji žele da se pretplate na HEJZIJA a ne žive u nekoj od država koje smo naveli u spisku koji objavljujemo u ovom broju, mogu nam se obratiti pismom i mi ćemo im na adresu koju navedu poslati posebnu narudžbenicu sa imenom banke i brojem računa na koji treba da izvrše uplatu. I takva pisma treba slati na adresu »DNEVNIK«, Novi Sad, ul. Vojvođanskih brigada br. 7 — »ZA HEJZIJA«. (JUGOSLAVIJA—SRBIJA)

N A R U D Ž B E N I C A

za čitaoce HEJZIJA u inostranstvu

Ovim putem naručujem romane iz edicije HEJZI od broja _____ do broja _____.

Pristajem na cenu od _____ po jednom primerku.
(ovde navesti cenu i valutu)

Kao dokaz da sam platio naručene primerke, dostavljam vam potvrdu banke (uplatnicu — fotokopiju uplatnice).

Ime i prezime: _____

Naručene primerke šaljte mi na adresu:

U _____ 1992. godine

(potpis)

Poštovani čitaoci, evo i cena HEJZIJA po jednom primerku za pojedine zemlje:

valuta	cena	država
USA DOLARA	2,20	SAD
KANADSKI DOLARA	2,60	KANADA
AUSTRAL. DOLAR	2,90	AUSTRALIJA
FRANCUSKI FRANAK	12,00	FRANCUSKA
ITAL. LIRA	2.600,00	ITALIJA
AUSTR. ŠILING	25,00	AUSTRIJA
ŠVEDS. KRUNA	13,00	ŠVEDSKA
ŠVAJC. FRANAK	3,20	ŠVAJCARSKA
BRITAN. FUNTI	1,20	VELIKA BRITANIJA
HOLANDS. GULDENA	4,00	HOLANDIJA
NEMAČ. MARAKA	3,50	NEMAČKA

Cenu treba pomnožiti sa brojem primeraka na koji želite da se pretplatite i tu sumu uplatite na račun neke od banaka, ili filijale tih banaka, čiji spisak takođe objavljujemo, zajedno sa brojevima računa. Ne zaboravite da na uplatnici naznačite »DNEVNIK«, Novi Sad, »ZA HEJZIJA«, i naručeni romani će odmah početi da Vam stižu na adresu koju budete naznačili u narudžbenici. Navedene cene su fiksne i za one koji se pretplate ne važe eventualna poskupljenja. Iskoristite priliku i obezbedite na vreme svaki novi primerak HEJZIJA!

U SLEDEĆEM BROJU

FREDERIK EŠTON

LUNOVA BERLINSKA AVANTURA

Lun i Džejn stižu avionom na berlinski aerodrom. Prolaze kroz kompjutersku foto proveru i — bivaju grubo uhapšeni.

Vozilo kojim ih policija prevozi zaustavlja saobraćajna gužva.

Na Makfersona i Ro Hača, koji vozilo prate, ne bi li pomogli Lunu i Džejn, neobični policajci pucaju i pogađaju ih.

Da li je to sreća okrenula leđa Lunu i njegovim saborcima? I zašto je Lun uopšte dolazio u Berlin?

YU ISSN 0353-1309

9 770353 130112